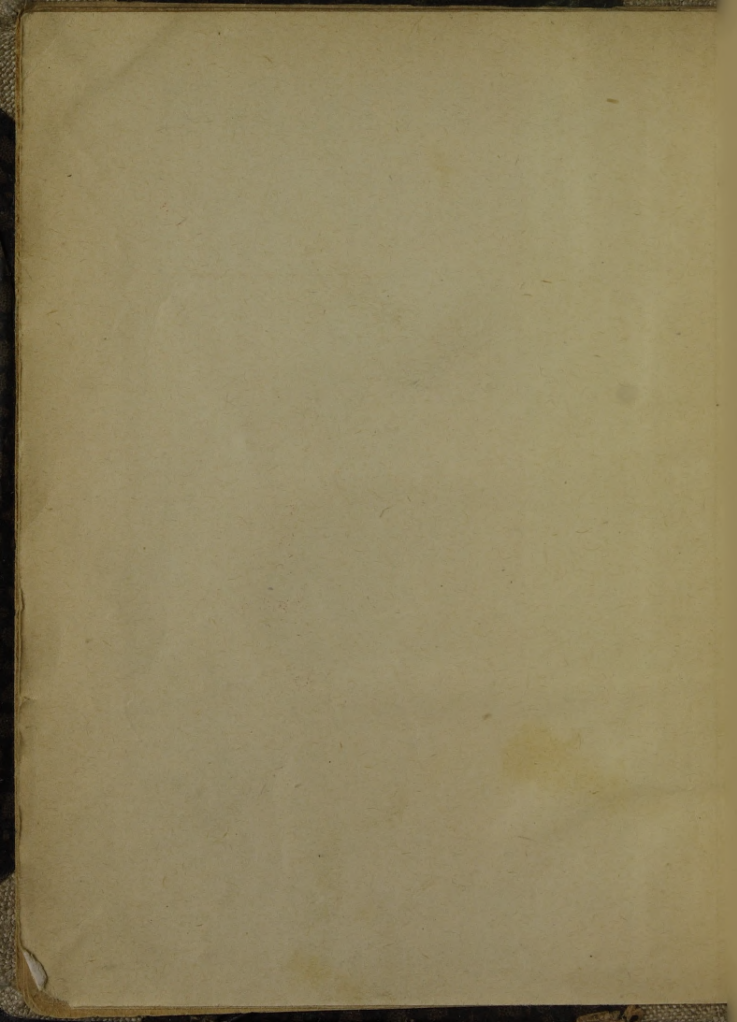

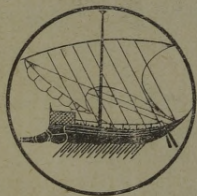
Latv. Nod.

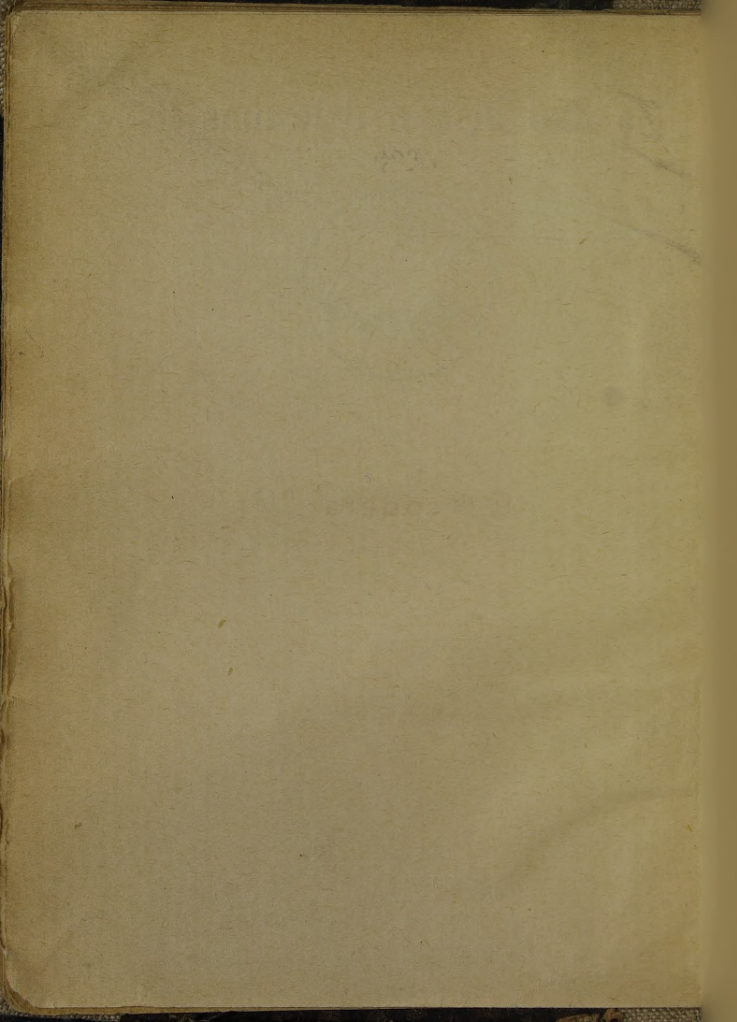
LAI ATSKAN DZIESMAS

Lai atskan dziesmas

Zu c L $\frac{624}{94}$

19

Latv. Nod

Lai atskan dziesmas!

*Arijas un romances. — Modernie šlāģeri. —
Patriotiskās viesību dziesmas. — Jautrās
viesību dziesmas. — Studentu dziesmas. —
Karavīru dziesmas. — Mīlestības, pasaules
skumju un dabas dziesmas. — Tautas
dziesmas.*

P. Krodera

sakārtots krājums

[1. grāms]

ARGONAUTU IZDEVUMS

Rigā, Elizabetes ielā 16.

0309069242

L. V. B.

la. ~~228883~~

LA 2622

Spiestuve „BURTNIEKS”
Rīgā, Avotu ielā 33, tālr. 30175

Ievads

Mūsu laika dzīve ar savu mūžīgo steigu un nemieru pēckaņa gados bija nomākusi seno, jautro dziesmu garu. Bet pēdējā laikā tas atkal pamodies un visus aicina: „Lai atskan dziesmas“ Kur vien latvju tautā sapulcējas lielās godībās vai šaurākās māju viesībās, tur atskan vecās un jaunās dziesmas. Un abas ir jaukas, katrai savs jaukums. Tikai vienu nelaimi būs novērojis ikviens, kas pats būs to līdzī piedzīvojis: mēs sākam aizmirst senos vārdus, kurus prot vairs tikai reti. Dziedāt gan sāk visi, un sāk to ar varenu sparū, bet otrā, trešā pantā jau vārdi jūk un lielākai dziedātāju daļai kaunīgi jāvelk līdzī tiem, kas tādos brīžos ir istie dziesmu gara varoņi, un jāizpalīdzas ar: tram, tram vai la, la. Un tā dziesma izjūk, visi kā samulsuši un vainīgi meklē jaunu laika kavekli, bet netrod. Kadēļ domāju, ka šīs dziesmu krājums, kas centies aptvert visas tagad vēl dziedamās dziesmas vienā krājumā, būs istais draugs un glābējs šādos dziesmu bēdu brīžos, kad aizmirstas vārdi un aptumšojas pats dziesmu prieks.

Saprotams, ka tiklab krājuma sakārtotāja, kā izdevēju nodoms ir sniegt vispilnīgāko un vispusīgāko dziesmu izvēli, ievērojot tikai tās dziesmas, ko tagad dzīe d uz laukiem un pilsētās. Pēc ilgāka krāšanas un kārtošanas laika šīs pūrs nu ir pilns un to var izdalīt visiem, kas pēc tā izslāpuši.

Ja dziesmu izvēle būtu aprobežota uz viena vai otra veida un gara dziesmām, tad krājums nebūtu

attaisnojis savu mērķi. Atraidīt vecās, senās dziesmas, kas visiem istiem dziesmu draugiem taisni tādēļ ir miļas un turēties tikai pie šlāgeriem vien, būtu bijis nepareizi. Tādēļ šis krājums sakārtots tā, ka visi tur atradīs tās dziesmas, ko katrs meklēs.

Saprotams, ka dažreiz patik dziedāt jautras, draiskas buršu dziesmas, citreiz kādu senu, pat sentimentālu dziesmiņu, kas mūsu nemierīgā laikā, varbūt, liekas ļoti vientiesīga. Bet katrā brīdī ir savs saturs un savs gars, tādēļ labas ir visas dziesmas. Dažas jautram, citas skumjākam brīdim.

Lai krājuma pilnība būtu pavisam attaisnota, tajā ietvertas arī tās dziesmas, kas no pēdējā laika teātra vai operas izrādēm vai citiem avotiem, drīz tapušas tik populāras, ka visur tās jau dzied, kā senas, pazīstamas un itkā mūžam jau dziedātas dziesmiņas.

Klusībā strādājot un kopā vācot šos izkaisītos dārgumus, es redzu, ka dažs man aizsteidzies jau priekšā ar visu savu steigas paviršību, iedrošinādamies pat „labot“ senos vārdus. Es savu krājumu atodu latvju dziesmu draugiem mierīgā palāvībā, ka tas viņus atradīs un vienmēr būs viņiem līdzī, tādēļ visiem uzsaucu :

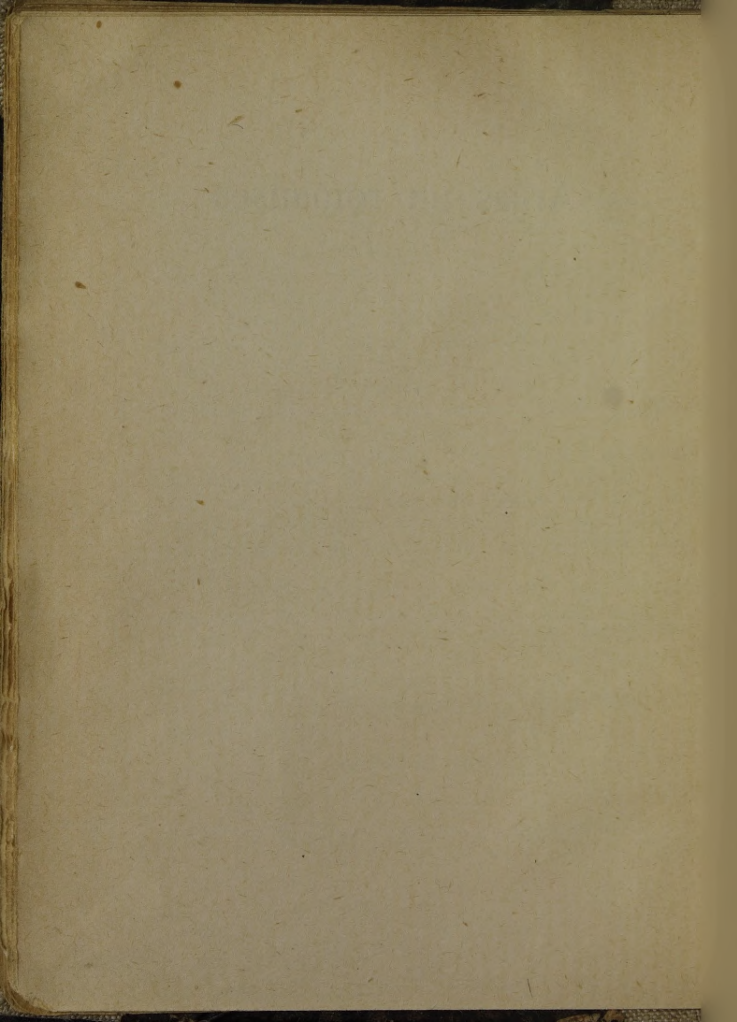
Lai atskan dziesmas !

Rīgā,

1. martā, 1930. g.

Sakārtotājs.

Arijas un romanses

Nāc, paklausies, draudziņ!

Arija no „Trejmeitiņām“

Nāc, paklausies, draudziņ,

Kā Vīne dzied :

Kur cilvēku krūtīs

Vēl jūsma dzied !

Vai bagāts, vai nabags,

Tiem dziesma viss,

Ta nes mūs pie enģeļiem

Debesīs.

Un zan tad, un skan tad,

Un līgsma tu dzirdi,

Un auklē tev sirdi,

Kad Vīne dzied,

Un dzied.

Tev pukst šī sirds

Arija no „Trejmeitiņām“

Cik labprāt katrā kokā grieztu to,
Man baltās smiltīs gribās rakstīt to,
To gribu katrā puķu dobē sēt,
Ar sark'nām kresēm būs to gaviļēt.

Uz katras baltas lapiņas lai lasa:
Tev pukst šī sirds,
Tev pukst šī sirds,
Un tik pēc tevis, tevis prasa.

Sev labprāt jaunu strazdu audzētu,
Līdz viņš šos vārdus skaidri runātu,
Līdz būtu tas kā ilgu sauciens mans,
Kā manas dvēš'les dzidrais, pilnais zvans.

Lai plūst šīs skaņas, lai tad rīta rasā:
Tev pukst šī sirds,
Tev pukst šī sirds,
Un tik pēc tevis, tevis prasa.

Lai man to ziedonis stāsta

Arija no „Trejmeitiņām“

Lai man to ziedonis stāsta,
Par viņu lai klāsta,
Kad vērsies man beidzot tās smaidošais vaigs.
Un tai ap ziedošo krūti,
Kā ņieburā šūti,
Viz ziedi un smaršā plaukst ziedons mans
maigs.

Kas meiču prec

Arija no „Trejmeitiņām“

Kas meiču prec,

Kamēr nav vecs,

Lidz šim to nožēlojis rets.

Un ja vien var,

To maijā dar',

Kad ziedoņsapnis mūs skar.

Tai skats tad maigs,

Kā maija laiks,

Kā debess engelim tai vaigs.

Tad gan paties

Ceļš kopā ies,

Un sargās derību Dievs!

Miņjona

Vai zini, citronas kur ziedos likst?

Starp tumšām lapām zeltoranžas tvīkst,

Pūš vējiņš maigs, mirdz zilais debessloks,

Stāv mirte klusu, augstu lauru koks.

Vai zini to?

Turp, turpu skrien

Man domas, mīļākais, arvien, arvien.

Vai zini namu? Stabiem greznots tas,
Spīd viņa zāle, laistas istabas;
Tur manī noskatas dažs skumīgs marmortēls:
„Tu nabags bērns, kāds tevim liktens žēls!“
Vai zini to?

Turp, turp arvien,
Mans sargātājs, turp manas ilgas skrien.

Vai zini kalnu, kuŗu mākons sedz?
Tik tikko mūlis miglā teku redz;
Pa alām pūķu vecais dzimums mīt,
Brūk klints un strauts pār viņu krākdams
krīt.

Vai zini to?

Turp, turp paties
Iet mūsu ceļš! Tēvs, turpu dosimies!
Ģetes, tulk. R. Blaumanis.

Ak, tverat . . .

Arija no „Traviatas“

Ak, tverat, ak, tverat
Šos pilnajos kausus,
Ko skaistums un mīla mums sniedz.
Lai dzirkstošais vīns
Mūsu dvēseles silda,

Lai vīna kauss izdzerts top sauss.
Tad baudat laimi laimīgo,
Ko dāvā mums mīla maigā.
Cik rītdiena drūma un baiga,
Dievs zin, ko gan nesīs mums ta.

Kas jautri, kas jautri
Dzīvi dzīvo,
Būs man katrā laikā mīļš viesis;
Kas nemīlo, nemīlo
Jautribu brīvo,
Būs vienmēr man tāls un svešs.
Tad steidzat sārtos ziedus plūkt,
Kas smaršo šodien tik saldi,
Bet rītu jau var būt tie maldi,
Jo sapņi maigie mūs viļ.

Vai tev neilgojas sirds?

Arija no „Traviatas“

Vai tev neilgojas sirds redzēt tālo dzimteni,
Redzēt tālo dzimteni, vai tev neilgojas
sirds?

Tur, kā jaunībā, arvien spožā saule tevim
mirdz,

Tur, kā jaunībā, arvien spožā saule tevīm
mirdz.

Vai gan sapnī kādreiz tev neskan mātes
mīļā balss,

Vai gan mātes maigais glāsts nespēj sāpes
remdināt,

Vai gan mātes maigais glāsts nespēj sāpes
remdināt . . .

Ak, līdzī nāc, ak, līdzī nāc,

Ak, līdzī nāc!

Ak, tu nezini, cik sirds pilna skumju vien-
mēr man,

Ak, tu nezini, cik sirds pilna skumju vien-
mēr man.

Viss tik garlaicīgs un tukšs, kamēr tevīs
mājās nav,

Viss tik garlaicīgs un tukšs, kamēr tevīs
mājās nav.

Bet nu redzu atkal es tevi savā tūvumā,
Nu ir piepildījies viss, ko es lūdzu klusībā,
Nu ir piepildījies viss, ko es lūdzu klusībā...

Kas Dievu lūdz, kas Dievu lūdz,

To klausā viņš, to klausā viņš.

Ak, nu ir piepildījies viss, ko lūdzu es,

Kas Dievu lūdz, to klausā viņš.

Pār visu zemi mīla valda . .

Arija no operas „Karmene“

Itkā taurenīts, mīla viegla,
No zieda tā uz ziedu skrien,
Velti mēģini viņu satvert,
Tā tālāk trauc arvien, arvien!

Nelīdz asaras, nedz draudi,
Par velti karstā lūgšanās:
Kas daudz lūdzas, tas ātri apņikst,
Kas klusēt prot, tas patikas.

Pār visu zemi mīla valda,
Visiem likumiem ta pāri iet;
No manis vairies, bet es mīlu,
Un ja es mīlu, piesargies!

No manis vairies tu,
Bet tomēr milā iedegos,
Un ja es mīlu, ja es mīlu,
Neviens nav drošs!

Domā taureni mazo noķert,
Bet skaties: viņš jau aizlaižas!
Te pēc brīža tas atkal klātu,
Un atkal sirds tev iedrebas!

Viegli vijas viņš tevīm apkārt,
Tev miera nav vairs itnekur!
Domā satvert, viņš lido tālāk,
Bet lido tu, viņš tevi tur!

Pār visu zemi mīla valda,
Visiem likumiem ta pāri iet;
No manis vairies, bet es mīlu,
Un ja es mīlu, piesargies!

No manis vairies tu,
Bet tomēr mīlā iedegos,
Un ja es mīlu, ja es mīlu,
Neviens nav drošs!

Sirsnīgs „sveiks“ jums, draugi . . .

Toreadora arija no „Karmenes“

Sirsnīgs „sveiks“ jums, draugi, ar' no manis!
Toreadors ir biedris kareivjiem:
Dzīrēs vai straujās, nāvē vai kaujās,
Droši gatavs doties kā draugs līdz tiem!

Cirks jau pilns no augšas līdz pat lejai,
Un tomēr, skat', kā straume ļaudis plūst!
Nemiens un troksnis, uztraukums sejās,
Kliedzienos, ķildās, šķiet, telpa tīri vai lūzt.

Kam šīs ķildas, ko kliedz un gaida,
Ka pat cirks jau dreb līdz pamatiem!
Šodien brašiem dēliem slavas gaita,
Šodien svētki varoņiem!

Tad ej, ej naigs!
Jau laiks, jau laiks!
Brašs cīņā ej, Torero!
Spēcīgs un možs,
Uzvarā drošs!

Tev algu sola skatiens mīli spožs,
Sārtās lūpiņas smaid,
Un maigā mīla gaid',
Toreador, — tur maigā mīla gaid'!
Pēkšņi kluss... Viss bailēs raujās,
Stingst asins dzīslās, un krūts bez elpas smok:
Arenā vērsis kā bulta šaujās,
Visu, kas tik ceļā, zem kājām tas rok.

Zirgu triec — un asins lejas —
Un līdzī Pikadors — no zirga zemē rauts:
„Ā, bravo, Toro!“ ļaudis tik smejas.
Vērsis arvien, arvien, kā traks pēc upura trauc.

Viņš norauj lentas, banderiljas,
Un baltās smiltis kūp, — cirks pārplūst asinim.
Visi mūk, — bailēs jūk kadriljas!
Kas ies pretīm briesmonim?

Tad ej, ej naigs,
Jau laiks, jau laiks!
Brašs cīņā ej, Torero,
Spēcīgs un možs,
Uzvarā drošs!

Tev algu sola skatiens mīli spožs,
Sārtās lūpiņas smaid,
Un maigā mīla gaid,
Toreador, — tur maigā mīla gaid'!

Meitenes sirsniņa

Arija no „Rigoletto“

Meitenes sirsniņa
Kā vējiņš maiga,
No zara zariņā
Priecīgi staigā.

Burvīgiem smaidiem
Sola mums laimi,
Gan raud, gan smejas —
Bet viss tas zaimi.

Dzirkstošās acis,
Pār mums tās valda,
Pieviļ un malda,
Aizlido prom.

Gan dažam jauneklīm
Ātri vien viļas,
Bet kā lai dzīvo
Bez maigās mīlas ?

Kā gan lai iztiek
Bez mīļiem vārdiem,
Bez sārziem vaigiem,
Zeltainiem matiem?

Lai acis pieviļ,
Lai acis smejas,
Bet krūtīs staro
Ziedoņa prieks!

Mīļi lūdzu jums es
Arija no operas „Fausts“
Mīļi lūdzu jums es,
Ak, puķītes:
Mani vēstneši esat,
Viņai sveicienus nesat.

Sakat, kā sirds,
Pēc viņas vien
Tvīkst nakt un dien,
Tvīkst nakt un dien.

Mīļi lūdzu jums es,
Ak, puķītes:
Viņai smaršīgas esat,
Mīļai sveicienus nesat.

Sakat, kā sirds pie viņas
Mana ir nakt un dien;
Smaršīgās puķītes,
Sakat to viņai vien.

Barkarolla

Arija no „Hofmaņa stāstiem“

Mīlas nakts, ak, maigā nakts
Mūs iededz mīlas priekā!
Dvēs'li žūžo sapnī liegā —
Maigā mīlas nakts.

Ātri, ātri atnāks rīts,
Mirs sapņi līdz ar dienu.
Ak, vēl laimes mirkli vienu:
Lūdzas sirds arvienu.

Vēl siltais pusnakts vējš
Vaigus glāsta un skūpstā,
Vēl siltais pusnakts vējš
Skūpstā mīlu dveš . . .

Ja it visas meitenītes

Arija no „Piķa dāmas“

Ja it visas meitenītes

Laistos tā kā vālodzītes

Un uz zariem uzbestos . . .

Tad es labprāt zariņš būtu,

Lai par mitekli tām kļūtu,

Tās uz manis atpūstos,

Tās uz manis atpūstos.

Lai tās svilptu katru ritu

Un lai ligzdiņas sev vītu,

Un lai audzē cālišus . . .

Būtu stipris es arvienu,

Justos visu mūža dienu

Zars par zaru laimīgāks,

Zars par zaru laimīgāks.

Kur paliek draudziņš mans . . .

Arija no „Piķa dāmas“

Kur paliek draudziņš mans,

Mans mazais, mīlais gans?

Pēc viņa ilgās tvīkstu,

Bez viņa viena nīkstu.

Ak, kur gan paliek viņš?

Es te, bet bāls un bēdīgs,
Cik drūms, vai redzi tu?
Jau ilgi klusēju!

Sen maigais draudziņš mans,
Mans mazais, mīlais gans,
Pēc tevis ilgās tvīkstu,
Bez tevis viena nīkstu,
Ak, izteikt nespēju!

Ak, cik es gurda

Arija no „Piķa dāmas“

Ak, cik es gurda līdz nāvei,
Diena vai nakts, vienmēr man prāts,
Mūžīgi maldas kā neziņā,
Kur mana bērniņa saulainā.
Ak, cik es gurda līdz nāvei!

Dzīve reiz laimi man solīja,
Kaps vērās, drīzi izgaisa viss,
Un ko dzīvē reiz mīlēju,
Laimi un cerību zaudēju.
Ak, cik es gurda līdz nāvei!

Diena vai nakts, vienmēr man prāts
Ak, mūžīgi maldas kā neziņā,
Kur mana bērnība saulainā.
Kaps vērās drīz, izgaisa viss,
Laimi un cerību zaudēju . . .

Ikviena ir nolemts mīlas varai

Arija no „Jevgeņija Oņegina“

Ikviena ir nolemts mīlas varai;
Jo vairāk katra jauna sirds:
Kā pavasaļa dienai gaļai,
Kad ziedi plaukst un strauti irdz.
Tās ilgu kvēlēs deg un šķīstās,
Vēl tīras, nevainīgas, istas,
Un dzīves briedums auglīgais
Tās atraisa kā pārkoņģaiss.
Bet kad jau vecums sirdij draudē —
Par sāpju smeldzi ilgas kļūst;
Tā puķe lēni nīkst un lūst
Un savu pievilcību zaudē;
Tā kokam lapu vaiņags birst,
Kad, ziemei nākot, daba mirst.

Tulk. H. Dorbe.

Ak, kur, ak, kur gan visas gaisāt?

Arija no „Jevgeņija Onegiņa“

Ak, kur, ak, kur gan visas gaisāt,
Jūs, dzīves dienas saulainās?
Ko mana rītdiena man nesīs?
Vai noslēpumu sirdī dvesīs,
Ka mūžam neatminēt to?
Vienalga; liktens aplaimo.
Vai skaudra bulta mani nāvēs,
Vai dziedādama gaŗām ies —
Var dzīvei tikai pateikties,
Man labie gari klātu stāvēs.
Lai slavēts dienu atspīdums
Un nakšu baigais noslēpums.

Tulk. H. Dorbe.

Meitenītes zeltenites

Arija no „Jevgeņija Onegina“

Meitenītes zeltenites,
Draudzenītes dvēselītes,
Rotājaties, daiļaviņas,
Greznojaties, cielaviņas!
Savas balsis paceļat,
Jauku dziesmu skandinat,

Zēnu pulkā aicināt.
Kad no dārza biezokņa
Gribēs nākt viņš pulciņā,
Apmētājat lapiņām,
Lapiņām šīm zaļajām,
Apmētājat odziņām,
Odziņām šīm sarkanām.
Nenāc meitu pulciņā,
Dziedātāju vidiņā,
Nenāc dziesmu klausīties,
Nenāc meitu skatīties.

Šveika dziesmiņa

Viņš pie lielgabala stāv
Un tik lādē un tik šauj.
Bumbas gaļām aizlido,
Abas rokas nost tam rauj,
Bet viņš stāv, kā stāvējis
Un tik lādē un tik šauj.

Skrien kā viesuls čemodans,
Abas kājas nost tam rauj,
Bet viņš stāv kā stāvējis
Un tik lādē un tik šauj.

Šrapnēls pārskrien gaudodams,
Nosīt viņam galvu nost,
Bet viņš stāv kā stāvējis
Un tik lādē un tik šauj.

Ak, mana saule!

(O, sole mio)

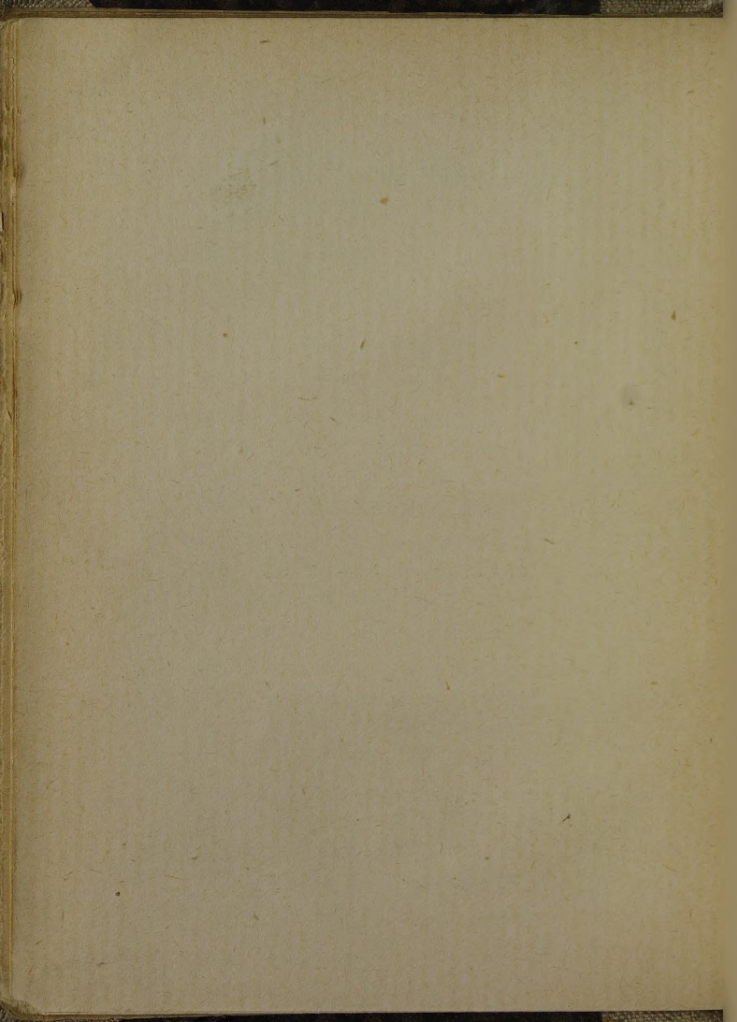
Cik krāšņa saule, purpurā tā vīta,
Kad rieta stundā sārtās liesmās tīta,
Aiz tālēm nogrimis plašā debess telpā!
Pār mākonīšiem nošalc viņas elpa!

Es zinu sauli, kas spoža mirdz!
Tās tavas acis, kad kvēlo sirds!
Mirdz viņās brīnumstars!
Un sirdī mostas man pavasars!

Cik spoža saule rīta stundā jaukā,
Tā spoži kvēlo debess zilā laukā,
Tai maigie stari ir kā zelta dzijas!
Pār zilo tāli gaišās liesmas vijās!

Es zinu sauli, kas spožāk mirdz,
Tās tavas acis, kad kvēlo sirds!
Mirdz viņās brīnumstars!
Un sirdī mostās man pavasars!

Modernie šlāgeri

Sonny Boy

Saldos sapņos snauž, Sonny Boy.
Vējiņš vaigus glauž, Sonny Boy.
Rokas lēni liecas,
Mīļi apkampt tiecas,
Skatiens prieku pauž, Sonny Boy.
Spožajiem stariem
Zvaigznes tūkstots bariem
Gaismu tev lej, Sonny Boy.
Nakts ēnas klusu
Ielaijā uz dusu,
Tu sapņos smeļ, Sonny Boy.
Bet eng'ļu balss tevīm ausīs tad čukst,
Ka mana sirds tik priekš tevis vien tā pukst.
Priekš tevis vien, tik priekš tevis
Visu būtu devis,
Tu — mana laime, Sonny Boy.

Bimbambulla

Kad pie mums kāds iemilas —
Viss ar skūpstiem iesākas,
Jo mīlestībā tas tā piederās.
Bet Afrikā tā notiek tas:

Tur melnais Bimbambulla sauc tumsā:

„hullā, hullā!“

Un joņo prom pie savas Allallā, hu, hū!

Kā papagaiļu pāri uz glāstiem tie ir

kāri —

Un lakstodamies pazūd džunglājā, hu, hū!

Pie debesīm mirdz spīdēkļi un zemei gai-

smu sūt',

Tie spiežas viens pie otra klāt un mīlā

laimi jūt.

„Mans mīļais Bimbambulla, sak' vēlreiz

„hullā, hullā“,

Un baltos zobus atņirdzis viņš dveš: „tu,

tu . . .“

Mīlas lietās padomus

Tēvam, mātei prasam mēs,

Jo kultura tā māca jauniešus.

Bet kā Afrikā tas būs?

Tur melnais Bimbambulla un t. t.

Kad skūpstu roku jums, madam . . .

Kā senās jaukās ziedoņdienās,

Sirds par jums tagad jūsmo ilgās vienās,

Bet skumjas slēpjas manās krūtīs,

Jo jūsu ilgas citu ceļu jūtīs.
Kaut ausīs skan šis ziedonstāsts,
Nav lemts man jūsu mīlas glāsts.

Kad skūpstu roku jums, madam,
Deg sirdī ilgu kvēls.

Pēc jums es ilgojos, madam,
Mans mīlas sapņu tēls.

Kad laimes brīdis sengaidīts,
Kā dzidrais saules rīts,
Ar jūsu mīlas glāstiem nāks,
Sirds priekā gaviglēt tad sāks
Un jaunus dzīves priekus gūs,
Tad skūpstīšu es jūs!

II.

Varbūt, ka nākotnē ar viss tas mainās,
Un pārmaiņas nāks jūsu dzīves ainās.
Var liktens grozīt vienu, otru lietu,
Reiz mēs kā draugi abi kopā ietu.
Sirds priekā līgsmos, gaviglēs
Un jūsu ilgas tulkot spēs.

Kad skūpstu roku jums, madam,
Deg sirdī ilgu kvēls

u. t. t.

Trīs vārdus vien es tevīm teiktu.

Klusums kad pār zemi valda,
Sirdī mājo jūsma salda —
Istabiņā divi sēžam mēs.
Zeme klāta baltu sniegu,
Daba sapņo ziemas miegu,
Kas to modināt no sapņiem spēs?
Tad ar' manā sirdī ilgas snauž,
Mīļas jūtas tevīm, meiten, pauž:

Trīs vārdus vien es tevīm teiktu,
Trīs vārdus vien: „Tu mīļa man“.
Ar saviem skūpstiem tavas lūpas sveiktu,
Tu mīļa man, tu mīļa man.
Vai skumju brīd's, vai sājpu diena,
No manām lūpām allaž skan,
Jo sirdī kvēlo ilgas vienas:
„Tu mīļa man, tu mīļa man!“

Mana sirds pukst tik priekš tevis,
Jūtu to es pats pie sevis.
Vai tad neliecina to mans skats?
Kā tu arī mani mīli,
Par to nešaubos ne brīdi . . .
Milu tevi, meiten, es viens pats.
Tadēļ ļauji lūpas skūpstā sveikt,
Dažus mīļus vārdus tevīm teikt:

Trīs vārdus u. t. t.

Gaida, Gaida

Gaida, Gaida, Gaida, Gaida,
Acis kvēlo, lūpas kaist.
„Mīlu tevi, brīvā meiča!“
Katrīs čiganietei teic.

Citas meičas strauji mīlē —
Ātri kvēlo, ātri dzied;
Čiganietes mīla kaisla,
Robežas tā nepazīst.

Zinu, ka tev dēku diezgan,
Viens tur esmu arī es.
Ilgojos pēc taviem glāstiem,
Kaut gan tos vēl citi gūst.

Čiganietes mīla kvēlos,
Kamēr asins dzīslās rīms,
Tādēļ tversim laimes brīžus,
Dievs zin, ko jau rīts mums nes!

Dejo, dejo

Dejo, dejo, pagriezies, pagriezies,
Tikai krāsni neapgāz, neapgāz,
Gan jau ziemā noderēs, noderēs,
Nav jau savas villaines, villaines.

∴ Ir jau grūti, nav jau viegli
Dzīvot šini pasaulē, pasaulē. ∴

Čiganiņš stāv mežmalā, mežmalā,
Svārciņš viņam noplisis, noplisis,
Visu nakti līdz ritam, līdz ritam
Redz viņš rasu nobirstam, nobirstam.

∴ Ir jau grūti, nav jau viegli ∴
Čiganietei es iedevu, es iedevu
Raibu cimdu, pušainu, pušainu;
Čiganiete maziņa, maziņa,
Mīļāko man zīlēja, zīlēja.

∴ Ir jau grūti, nav jau viegli ∴
Čigans kūla čiganieti, čiganieti,
Aiz lindraka turēdamis, turēdamis;
Čiganiete čiganam, čiganam
Atmaksāja uzvijām, uzvijām.

∴ Trala, lalla, trala, lalla,
Lalla, lalla, lallala, lallala. ∴

Dejo, dejo

Neej prom

Jau zālē pilnā gaitā jāutrais karnevals,
Skan muzika, skan jāutri viena otra balss,

Tik Pjerro noskatās, kā laudis priecājas
Un Kolumbinu lūdžas tas:

Neej prom, paliec vēl, man ir žēl,
Vienam būt man ir grūt, sirds to jūt . . .

Kad tavs skūpstis man lūpas segs,
Milas kvēle sirdī degs,

Dzīves prieks sirdī nāks,
Starot sāks . . .

Kad iztukšots ir dzīves jautrais baudu kauss
No abiem mīlas reiboni līdz galam sauss,

let lepnais Pjerro prom, kad arī vakars vēls,
Skan Kolumbīnes lūgums žēls:

Neej prom, paliec vēl, man ir žēl,
Vienai būt man ir grūt, sirds to jūt . . .

Kad tavs skūpstis man lūpas segs,
Milas kvēle sirdī degs,

Dzīves prieks sirdī nāks,
Starot sāks . . .

Dzer, dzer, brālīti, dzer!

Sen Bakchus pār pasauli valda,
Tas jaunatnei līgsmitu dod,

Un tāpēc mums dzīve ir salda,
Ta brīnišķus dzērienus rod,

Kā vīns, šnabis, šampaniets, alus,

Tas jautrībā aizmirsties liek,
Ja mūs nospiež rūpes vai bēdas,
Tad dzerot no tām vaļā tiek.

Dzer, dzer, brālīti, dzer,
Pilnu tik kausu sev lej,
Dzer, dzer, brālīti, dzer,
Dzīvē par visu tik smeļ!
Rūpēs un raizēs tad nebūsi pīts,
Dzīve būs gaiša kā rīts.

Un dzīvē ja klizmas nāk priekšā
Un mīlā tev laimes vairs nav,
Tad jālēc ir Daugavā iekšā,
Dažs pierē pat lodi sev šauj.
Kas muļķis, lai galu sev meklē,
Bet gudrie, tie runā tik tā:
Mēs iedzersim jautri vai peklē,
Lai dzīvē mums gājis vai kā.

Dzer, dzer, brālīti, dzer, u. t. t.

Es savu sirdi zaudējis reiz esmu

Ich hab mein Herz in Heidelberg verloren

Kad jauneklis es biju
Priekš gadiem divdesmit,

Par meitenīti daiļu
Sirds mana straujāk sit.

Un kādā vas'ras naktī
To karsti skūpstīju . . .
Tad sajutu, tad sajutu,
Cik karsti mīlēju . . .

Es savu sirdi zaudējis reiz esmu,
Pie Gaujas krastiem ziedonī.
Tur sajutu es karstu mīlas dvesmu
Un sārtās lūpas kāri skūpstīju . . .

Kad šķirāties, man žēlums sirdī radās,
Pie pēd'jā skūpsta skaidri sajutu,
Ka nākotne man drūma pretīm stājas,
Pēc Gaujas sirds man ilgojas . . .

Nu atkal Gaujas krastos,
Kā agrāk ziedonis.
Daudz gadi aizgājuši,
Es vientuls palicis . . .

Kādēļ es vientuls esmu,
Ja kāds man vaicātu;
Tad noskumis, tad noskumis
Es viņam sacītu :

Es savu sirdi zaudējis reiz esmu,
Pie Gaujas krastiem ziedonī.
Tur sajutu es karstu mīlas dvesmu
Un sārtās lūpas kāri skūpstīju . . .

Div' sārtas rozes

Ja tev, mīlā, draugs, tad zini,
Viņai puķes uzdāvini,
Jo kas mīlā kvēl,
Tam nav ziedu žēl!
Kundzei sūti nelki maigo,
Jo tā ilgi krāšņi zaigo,
Bet tai sūti var
Vijolītes ar!
Jaunu māti aplaimosi,
Kaktusu ja viņai dosi;
Īstu laimi rod
Tomēr tas, kas dod:
Div' sārtas rozes, viens skūpsts turklāt,
Tā mūžam katru var sveicināt!
No agra rīta puķes pasniedz viņai,
Bet skūpstus atstāj nakts milas dzīnai.
Div' sārtas rozes, liegs skūpsts turklāt,
Vai skaistāk dāmu var sveicināt?!
Div' sārtas rozes, viens skūpsts turklāt,
Tā milu sākat, tā nobeidzat!
Morgani un Vanderbilti
Dāvā pērles, zelta smilti,
Auto dāvā Fords;
Rotšilds — vārdā lords —
Daudzi dāvā zeltu spožo,
Citi uzticību drošo, —

Dāvā pasaule,
Ko mīl dvēsele.
Tikai tie, kam naudas nava,
Kuriem sveša pasaul's slava,
Pasniedz sievietei,
Karsti mīļetai;
Div' sārtas rozēs, viens skūpstis turklāt u. t. t.
Tik mīlat, līdz krātis pūkst sirds!
Cerīni kad baltie . . .

Cerīni kad baltie atkal plauks . . .

Cerīni kad baltie atkal plauks.
Kad pavasars ir klāt, viss zaļo, plaukst un
Es dzied
Kad ziedons jaukais klāt, tam slavu putni
dzied
Kad zeltsaules staros viss vizulot sāk,
Sirds krūtīs pēc tevis man kvēl
Tavs gaišais un mirdzošais tēls prātā nāk,
Es gaidu, kad nāksi tu vēl
Cerīni kad baltie atkal plauks,
Sirds man tevīm ilgās pretīm trauks!
Tavus matus glāstīt, tavai dvēs'lei stāstīt,
Ziedu balto smaršu tevī elpot!
Cerīni kad baltie atkal plauks,
Zilām tālēm ziedons pretīm sauks!

Saules spožā telpā valdīs tava elpa,
Cerīni kad baltie atkal plauks!
Ak, jaukais ziedoņlaiks, to vēsmu sirdīs jūt,
Kā vējiņš skats tavš maigs, ar tevi kopā būt!
Mēs iesim, kur puṭniņi dziesmām mūs sveiks,
Kur tālēs viss burvīgi mirdz!
Un zaļās pļavās mums puķītes teiks,
Tik mīlat, līdz krūtis pukst sirds!
Cerīni kad baltie . . .

Es meklēju tādu, kā tu

Fokstrots

Es meklēju tādu, kā tu,
Tā, kā tu, līgavu.
Kas tāpat kā tu, allaž prot
Iejūsmot, prieku dot.
Ar cirtainiem matiem un lūpām, kas smaid,
Ar dedzīgiem skatiem, kas sajūsmu raid.
Un visu, ko gūti man vārdā ir saukt,
Par sievu es tādu gribu saukt.

Skaistais Žigolo

Tango

Skaistais Žigolo, nabags Žigolo
Skumji raugas sapņu tālē.

Reiz bija leitnants
Elegants un „frants“,
Tagad algots dejas zālē.
Senais spožums dzēsts,
Vairs no ta ne vēsts,
Tagad sapņos skumst un sēro.
Allaž smaids jārod sejā,
Lai as'ras neredz dejā,
Kad to visi vēro.

Trīs musketieri

Maršs

Trīs musketieri, trīs kavalieri,
Trīs šķēpi tiem mirdz,
Strauji pukst tiem krūtīs sirds.
Trīs musketieri ceļ galvu, pieri,
Smaidiem vaigā staigā,
Brīvi elpo krūts,
Viņiem nav vairs brīdis skumīgs, ne arī
grūts,
Jo jūt musketieri: slavas uzvaru tiem lemts
ir gūt.

Tam, kas dziesmās baudu rod!

Fokstrots

Tam, kas dziesmās, viņā baudu rod,
Āmors arī trešo balvu: milas skūpstu dod.
Jo šis jēdziens allaž populārs:
Kas mīl dziesmās, viņu, tas uz daiļām
acīm kārs.
Kuŗš vēl bija savā gaitā gurdens, gauss,
Kad tiek tukšots saldaīs vīns vai alūs kauss,
Allaž jaunu dzīves prieku rod,
Rožu lūpiņām kad saldo skūpstu dod.

Kur skatus dedzīgus tev raida

Fokstrots

Kur skatus dedzīgus tev raida,

Tur eši ļoti uzmanīgs,

Ar flirtu, kas tev dažkārt smaida,

Nāk dzīvē brīdis liktenīgs.

Tu vēlies skumjās dzīves dienās

Gūt tikai mīļu draudzeni,

Bet vēlāk viņa klāt jau sienās,

Lai atzīst to par lauleni.

As'ru pērles

Fokstrots

Maldu Milda, kur sirdis pilda,

Tur as'ru pērles acīs mirdz.

Itkā saulstars, kas spīd un silda,
Ilgās kvēlo, kad milē sirds.

As'ru pērles kur mirdz uz vaigiem

Sirds mīlas sāpes tad sajūst sāk.

Ar ilgu sapņiem cēliem, maigiem

Pats mīlas prieks mums sirdī nāk.

Tumšsārtās rozes

Fokstrots

Tumšsārtās rozēs asins kvēl!

Tumšsārtās rozēs var saprast tik mīloša sirds!

Burvīgo smaršu baudīt vēl!

Teic ta par šķūpstiem un laimi, kas milā

mums mirdz!

No savas mīlās kad šķiros es,

Tumšsārtās rozēs ta sniedz, jo milu tās nes:

Tumšsārtās rozēs lai tevi glāsta, vienmēr lai

stāsta

Par milu maigo, ko sirds jūt!

Tumšsārto rožu saldkairā smarša
Domas lai vada pie manis vien būt!

Kad es pēc gadiem pārnācu,
Sen mana mīļā jau citam bij sirds lolojums!
Kā tālu, klusu noskaņu
Jūtu to laimi, kas bija tik tuvu jau mums!
Pēdējie vārdi ausīs skan,
Rozes, kad šķiroties tumšsārtās sniedza tā
man :

Tumšsārtās rozēs . . .

Tu, mana spožā saule

Tango

Ju, mana spožā saule drūmās dzīves dienās,
Kur tumšās sienās viss zaigo un mirdz.
Pie tevis maigos sapņos allaž steidzās,
sienās,

Un ilgās vienās nu kvēlo sirds.
Caur tevi jaunus spēkus atkal sevīm guvu,
Es jūtu, ka mans mīlas pavasars jau tuvu.
Tu, mana spožā saule drūmās dzīves dienās,
Nu ilgās vienās man kvēlo sirds.

Viss zem saules ļoti ātri beidzas

Maršs

Viss zem saules ļoti ātri beidzas,
Jautras stundas projam steidzas,
Paliek tikai atmiņas.

Dažs, kas šodien līgsmu vaigu staigā,
Rīt jau skumjas jūt viņš vaigā,
Birst tam žēlas asaras.

Laimīgs tas, kas jautras stundas dzīvē baudīt
prot,

Jo tās laimi, prieku var mums dot,
Atmiņas uzglabājot.

Lai ar tevīm dzīvē iet, kā iedams,
Ej caur viņu jautri smiedams,
Sirds kad sāpes, skumjas jūt,
Draugs, tad centies priecīgs būt.

Neraudi, puisēn

Nakts baigā krēslā deg lukturi,
Pie pilnām glāzēm sēd jaunavas,
Un spožais abažūrs uz bālām sejām tām
Lej savu gaismu burvīgi, jā, burvīgi.

Neraudi, puisēn, pēc pirmās mīlas,
Jo pirmā mīla bij mākslota,

Kur jautras dziesmas skan un milā acis
mirdz,

Pie vīna glāzes mila mirst, jā, mila mirst.

Un kādā naktī starp jautrajām

Un noreibušām jaunavām

Sēd bāla meitiņa un klusi, klusi tā

Uz džimmi motīvu tā dziedāja:

Neraudi puisēn u. t. t.

Pēc pulksten trijiem dzied lukturi,

Pēc beigtas balles sēd puisēns viens.

No prāta neiziet tam resnais džentelmens,

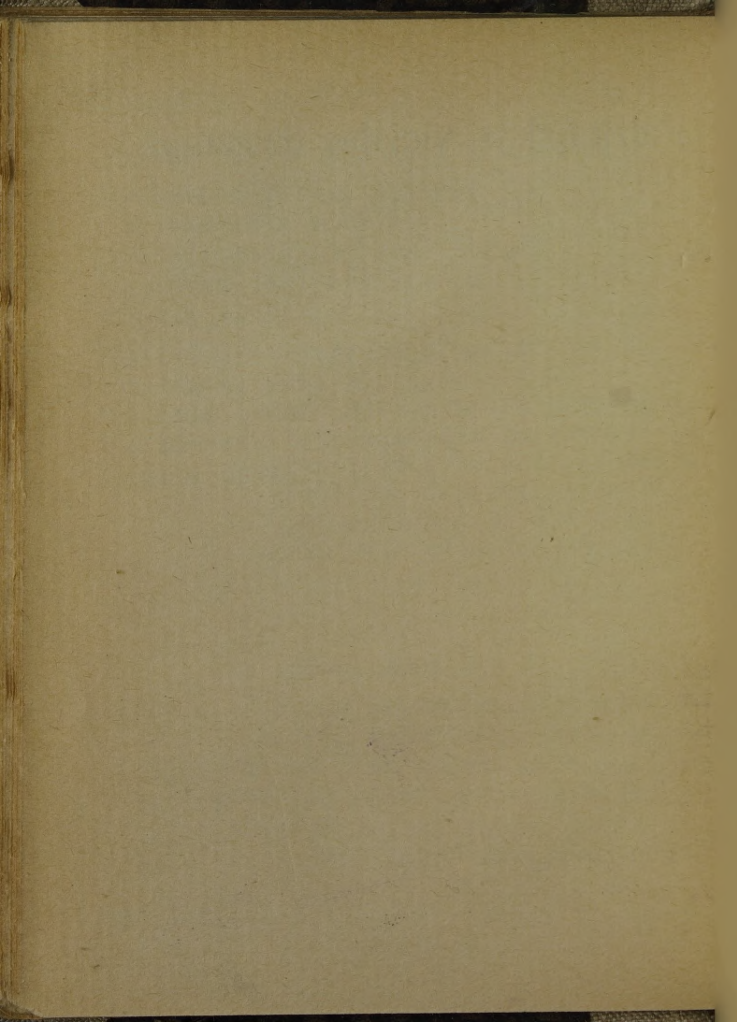
Kas apkampa ta meiteni, jā, meiteni.

Neraudi, puisēn u. t. t.

Neraudi, puisēn

Nakts baigā krāsā deg lukturi,
Pie pilnām glāzēm sēd jaunavas,
Un spožais abaxūrs uz bālām seļām tām
Lej savu gaismu burvīgi, jā, burvīgi.
Neraudi, puisēn, pēc pirmās mīlas,
Jo pirmā mīla bij mākstota.

Patriotiskās viesību dziesmas

Dievs, dod mūsu tēvu zemei

Dievs, dod mūsu tēvu zemei
Ziedu laikus piedzīvoti,
Ziedu laikus piedzīvoti,
Saules mūžu nodzīvoti.

Dievs, dod tautas darbiniekiem
Sirmu mūžu nodzīvoti,
Sirmu mūžu nodzīvoti,
Tautas druvā strādājoti.

Dievs, dod tautas zeltenītēm
Smagu pūru pielocīti,
Smagu pūru pielocīti,
Visām šogad tautās ieti!

Lai kopā sanākam

Lai kopā sanākam un uzdziedam,
Lai balsis paceļam un dziesmas skandinām,
Ka caur to sirds un prāts ielīgsmojas.

Caur mūžu pasaulē šē staigājot,
Sirds līgsma paceļas, kad dziedam dzied-
smaņas,

Kas godam dziedātas jauki atskan.

Ja darbs mums arīdzan grūts izrādās;

Ja raizes sirdi māc un visai zūdas prāts,
Tad vien caur dziedāšan' nāk atspirgšan'.

Nu lai šī dziesmiņa jauki atskan,
Lai vecā tumsība pārvēršas gaišībā,
Lai tautu laimība no jauna zeļ.

Nu sveiki, brāļi !

Nu sveiki, brāļi, kas šeit kopā esam,
Ko mīlestība vienoja ;
Mēs mīļai tēvijai šīs dziesmas nesam
Un garam, kas mūs biedroja ;
Mūs visus silda jau mīlestības stars ;
Kas mīļo tēviju, tam latvju gars.

Mēs mostamies uz jaunu, jauku dzīvi,
Mūs modināja laika gars ;
Brīvība mūsu karogam par zīmi
Un taisnīb's kausam pilnīgs svars.
Lai brīvība zaļo, lai taisnība spīd,
Uz to lai dzenamies, latvji, ik brīd'.

J. Pilsātnieks

Nevis slinkojot un pūstot

Nevis slinkojot un pūstot,
Tautu labā godā ceļ,

Nē, pie prāta gaismas kļūstot,
Tauta zied un tauta zel.

Ja ikviens tik zemē sētu
Vienu graudu veselu,
Kas tad izskaitīt gan spētu
Zelta kviešu krājumu.

Bet kas lielīdamies pārdot
Ved uz tirgu pelavas,
Tas, kā pelus vējam ārdot,
Zūd no ļaužu piemiņas.

Čeķu dziesma.

Tulk. Juris Allunans

Latviski lai atskan dziesmas

Latviski lai atskan dziesmas

Baltās jūras piekrastē!

Lai deg tautas mīlīb's liesmas

Latvju dēlu pakrūtē!

::: Dziesmas sirdi remdina,

Kad to bēdas skumdina. :::

Latviski lai atskan dziesmas

Allaž mīļā Latvijā!

Dievs lai novērš visas briesmas

Mūsu dārgā tēvijā!

:-: Dziesmas naidu mazina,
Tautas dēlus biedrina. :-:

Latviski lai atskan dziesmas
Katrā latvju būdiņā!
Tad degs tautas mīlīb's liesmas
Tautas dēlu sirsniņā!

:-: Tur, kur mājō dziesmu gars,
Atspīd vienprātības stars. :-:

Baumaņu Kārlis

Sveiks tēvijai!

Kam goda sirds ir azotē,
Tas alus trauciņu
Ķeŗ rokā un sauc skanīgi:
„Dievs, svētī tēviju!“
Tāds malciņš tautas dēliem gārds,
Un sakni sirdī šauj tas vārds:
„Lai sveika tēvija!“

Un ja kāds padēls gaditos,
Kas dzimis tēvijā,
Un tādām sirds vēl nemostos
Pacelties ligsmībā;
Ja tam riebĵ dēlu sveikšana,
Tad kuplāk mana dziesmiņa
Skan: „Sveika tēvija!“

Kam liktens ceļu rādījis,
Iziet no tēvijas;
Kas tālumā ir aizgājis
Pie darb' un uzturas,
Tas sapnī ieraug' tēviju,
No acim slaucīj's asaru,
Pūš: „Miļā tēvija!“

Kur mani tēvi dzīvoj'ši,
Kur grūti pūlēj'šies,
Kur dus tie kopā mierīgi,
Tur esmu atmodies.
Un viņu kapi sludina:
„Dēls, šeit ir tava tēvija,
Lai sveika tēvija!“

„Lai sveika mana tēvija!“
Tā manā sirdī skan;
Ja padēli to nicina,
Jo miļāka tā man.
Kā glāzē alus putojas,
Tāpat „sveiks!“ lūpām pārplūstas,
„Lai sveika tēvija!“

Lai glāzes kopā skandinam,
Apsveicot tēviju;
Lai veselīb' tai uzdzežam:
„Dievs, svēti tēviju!“
Vēl dzīvot beigdams dziedāšu

Pirms viņas smiltīs dusēšu :
„Lai sveika tēvija!“

Ansīs Līventāls

Cik mīļa esi, tēvija

Cik mīļa esi, tēvija,
Tu mana dārgā Latvija,
Ar savām druvām bagātām,
Ar savām zaļām birstalām!
Kas tevi karsti nemīlo,
Nav vērts, ka tevi apdzīvo.
Es tavā klēpī piedzimis,
Pie tavas krūts es uzaudzis ;
Tu manas laimes šūpulis,
Kas vien man ir, no tevis viss.
Tu mani mīļi svētīji,
Kad dzīves gaitā vadīji.
Arvienu vēl šo svētību
Pie sevis visur nomanu.
Es tevi tādēļ milēšu,
Līdz nāves miegā aizmigšu.
Tad tavā klēpī atkal man
Būs jauka, salda dusēšan'.

Lapas Mārtiņš

Pulcējaties, ļaužu bari

Pulcējaties, ļaužu bari,
Pulcējaties Gaujmalā.
Sniedziet rokas, jautrie biedri,
Svētozolu trijotnē!
Gaujas malā vēlos dzīvot,
Vēlētos būt piedzimis,
:- Tur, kur saule miežus zeltī,
Tur, kur zaļo apinis. :-

Tūkstošiem lai skaistas acis
Manu sirdi saistīt steidz!
Tūkstošiem lai sārtas lūpas
Manim mīļus vārdus teic.
Tikai Gaujmalā sev gribu
Meklēt daiļu līgavu,
:- Tikai Gaujmalā tai stāstīt,
Cik to karsti milēju. :-

Lai ar' svešas zemes saule
Rada vīnus gardākos,
Lai ar' sveštautieši dziesmās
Jūtu pilni slavē tos, —
Man tik Gaujmalā tik pildīt
Kausā brūno miestīņu,
:- Saukt, lai notrīc kalni, lejas:
„Dievs lai svētī Latviju!“ :-

Un kad vienreiz laiks man pienāks
Acis slēgt uz mūžību,
Atstāt Gauju, gaujmalieti,
Tukšot kausu pēdējo.
Tikai Gaujas malā mani
Vieglās smiltīs guldiniet,
:-: Pilnu kausu saldā alus
Kapā līdzī gremdējiet. :-:

Ar Dievu, mīlā tēvija

Ar Dievu, mīlā tēvija,
Ar Dievu, dzimtene!
Man jādodas ir svešumā,
Ar Dievu, dzimtene!
Tā dziedu es, kad atvados,
No mīlākiem kad nošķiros,
Ar Dievu, dzimtene!
Zils debess man vēl uzsmaida,
Ar Dievu, dzimtene!
Vēl lauks un mežs man' sveicina,
Ar Dievu, dzimtene!
Dievs zin, kā sirds man nopūšas,
Bet tomēr no tev' jāšķiras,
Ar Dievu, dzimtene!

Nāc, upīte, man' pavadi,
Ar Dievu, dzimtene !
Tu bēdīgi man uzsmaidi,
Ar Dievu, dzimtene !
Vēl kāpjot manīm kalniņā,
Birst daža karsta asara,
Ar Dievu, dzimtene !

Šie kauli, šī miesa

Šie kauli, šī miesa,
Šis gars un šī sirds
Ir tēvu zemes tiesa,
Kamēr man saule mirdz.

Kur solīti iemu,
Tur tēvzemes krūts,
Un pār ikkatru ciemu
Vēl vecais Pērkons rūc.

Bet brīdī, kad kaņi
Pār tēvzemi iet,
Lai tēvu-tēvu gari
Man kaņa dziesmu dzied.

Tad asinis liešu
Par Latviju es,

Un droši nāvē iešu
Dēļ savas dzimtenes.

J. Steiks

It kā ērglis gaisā

It kā ērglis gaisā,
Dziesmas paceļas,
Skaņu viļņiem cēli
Augšup aizveļas.

:-: Ātrāk pukst tad sirds,
Priekos acis mirdz :-:

Dziesmās sirds mums atspirgst,
Spēkus smelties steidz,
Nemierus un ķildas
Vienprātībā beidz.

:-: Darbā rodas spars,
Dziesmās atspirgst gars. :-:

Viss, kas daiļš un krāšņs,
Dižens, augsts un cēls,
Viss, kas garu cilda
It kā dievīb's tēls.

:-: Viss tas zeļ un zied,
Kur tik jauki dzied. :-:

Cīnišanās

Kā zvejnieks mazā laiviņā
Drošs dziļā jūrā dodas,
Tas nāves briesmas nebēdā,
Kad bagāts loms tik rodas.
Kad vētra, viļņi kauc,
Uz augšu zvejnieks brauc.

Vai pasaul's vētras bīdamies,
Gan rokas klēpī liksim?
Nē; dzīves viļņos cīnoties,
Tik vien pie mērķa tiksim.
Bez krietna cīniņa,
Nav laime gaidama.

Fr. Mālbergis

Man dziesmas manta vienīgā!

Es brīvais vīrs un dziedāt varu,
Ķaut godu neiemantoju;
Ko iegūstu ar jautro garu,
Ir brīvais gaiss, ko elpoju.
Es nedzīvoju pilī greznā,
Iz kuŗas laukus pārskata,
Es dzīvoju, kā putnis ligzdā,
Man dziesmas manta vienīgā!

Es varēju, kā citi dara,
Dēļ goda vietas sacensties,
Tad arī būtu ticis svarā
Un brangā dzīvē iecēlies ;
Bet pieņemt to es negribēju.
Kad man ko dažreiz dāvāja,
To mierīgs citiem novēlēju :
Man dziesmas manta vienīgā !

Ar mucām zeltu lords mēdz mērot,
Man tādas mantas nava vis ;
Mans zelts ir spožā saule spīdot,
Mans sudrabs — bālais mēnesis.
Man nava tāda mantinieka,
Kam mana nāve jāgaida,
Jo mantojums tam nav nenieka :
Man dziesmas manta vienīgā !

Pie jautriem labprāt mēdzu dziedāt,
Pie lepniem kungiem it nemaz ;
Man tik pa zaļiem mežiem staigāt,
Bet pilis ieiet netīkas.
Un kā mēr daži negodīgi
Dēļ mantas citus kalpinā,
Es tomēr dziedu peticīgi :
Man dziesmas manta vienīgā !

Gan tevi iegūt vēlos ļoti
Par savu, košā zeltene ;

Bet tu tik rotas mīļot proti,
Dēļ tām lai kalpot iemu? — Nē!
Es nepārdošu brīvestību!
Kā pilis mani nevēla,
Tā atmest varu mīlestību:
Man dziesmas manta vienīgā!

Kam tik, lai mani apsmej, zaimo,
Tas nevar mani skumdināt;
Man dziesmās prieks — tās mani laimo,
Tās iespēj sirdi mierināt.
Un kad reiz mūža galā būšu,
Kad jādzied dziesma pēdīgā,
Tad dziedāšu ar jautru dūšu:
Man dziesmas manta vienīgā!

Pēc Hervega Lapas Mārtiņš

Daugaviņa, māmuliņa

Daugaviņa, māmuliņa
Vilņo strauji plūzdama.
Daugaviņa, stalta, balta,
Tu mūs' maizes devēja.

Nu tad, brāļi, naigi, naigi
Dzenat tiklus laiviņās, —
Pērkoņtēva svētibiņa
Laivas zivīm pildinās.

Brīvos viļņos Daugaviņā,
Sviedros laivu airējam.
Krūtīs atsarkst tēvu liesma,
Brīvu dziesmu uzdziedam.

Nu tad, brāļi, naigi, naigi
Dzenat tiklus laiviņās,
Pērkoņtēva svētibiņa
Laivas zivīm pildinās.

F. Brivzemnieks

Latvijas kalnājos, Latvijas lejās

Latvijas kalnājos, Latvijas lejās
Krūtīs man atdzīvo brīvības gars;
Redzu tur vīrus kā ozolus zeļam,
Meitas kā liepas kuplojam.

Daugavas māmuļa milīga, jauka,
Sirsnīgi glaužas pie Latvijas krūts;
Dedzīgi viņa caur klintaini laužas,
Tautiešus censībā modrina.

Dzirdu še burtnieku sirmajās dziesmas,
Dievkoku paēnās audzētas.
Krūtīs tās pilda ar debesu jūsmām
Garu līdz dievībai pacilā.

Līga man' apveltī dziesmotiem pušķiem,
Sēdina ozolu krēsliņā,
Trimpus man' mielo ar putošu alu,
Ūsiņš ar Rāmavas dzērienu.

Šeitān es sapņoju zeltainas dienas,
Sentēvu bijušo laimību ;
Dvēsele pamostas Austriņas zemē,
Rāmavas krāšņajā godībā.

Latvijas kalnājos, Latvijas lejās
Krūtīs man atdzīvo brīvības gars ;
Redzu tur vīrus kā ozolus zeļam,
Meitas kā liepas kuplojam.

Auseklis

Ozoli vēl Latvijā

Ozoli vēl Latvijā
Zaļo kalnos, ielejās.
Tāpat vīri atrodas,
Ozoliem kas līdzinas :
Stipri stāv pret aukū bargu,
Tēviju tur mīļu, dārgu.
Tā lai ar' šīs dziesmas skan,
Kamēr latvju mēle man.
Kur tās smuidrās liepas aug,
Kuplus ozolus, kur raug',

Brīvās latvju dziesmas trīc,
Jo tām aust jau jaukais rīts.
Latvju vīri, gribam droši
Cīnīties un dziedāt koši!
Vīriem brīvi roku spiest,
Kamēr dzīvīb's svece dziest!

J. Pilsātnieks

Beveriņas dziedonis

Beveriņas staltā pili
Tāļivaldis valdīja ;
Viņa slava tāļu, tāļu
Visā zemē izpaudās.

Igaunīši, bāleliņi,
Naidu cēla Latvijā :
Viņas pilei virsū mēcās,
Skaudras bultas šaudīja.

Kaŗa vētra, kaŗa vētra pili gāzīs gruvekļos!
Ai, ai, aijajā! pili gāzīs gruvekļos!
Ozol' rungas, egļu vāles galvas skaldīs va-
roņiem,

Ai, ai, aijajā! galvas skaldīs varoņiem!
Augstu, augstu vaļā logā, — vaļā logā
Vaidelotis parādas, — parādas,

Sirmiemi matiem, baltu bārzdu, — baltu
bārzdu,

Vaidu kokle rociņās, — rociņās :

Strinkšķēja kokles, dziedāja vecais,

Igauņiem vāles iz rokām šļuka.

Nu vairs nerūca kaŗa bungas,

Nu vairs nekvieca somu dūkas.

Dziesmu vairogs atsita bultas,

Dziesmu skaņas pārņēma troksni,

Dziesmu vara aizdzina kaŗu,

Tautu izglāba dziesmu gars!

Auseklis

Klau, kā skaņas trīc un ceļas

Klau, kā skaņas trīc un ceļas

Un pār kalniem, lejām veļas!

::: Klau, tur latvji dzied! :::

Dzird pat jūras viļņus krācam,

Dzird ar' tēvu mežus šņācam,

::: Klau, tur latvji dzied! :::

Jaukas balsis gaisu pilda,

Mūsu dvēseli tās silda,

::: Klau, tur latvji dzied! :::

Brāl, ja tev vēl sirds pukst krūtīs,
Klausies sāpju, prieku jūtīs.

∴ Tik tur latvji dzied! ∴

Galva ar trim šķēpiem

Tur kalniņā pie Ķekavas
Stāv lielas vecas priedes;
Zem priedēm vecas kapenes
Un kaŗa lauka sliedes.

Tur viena galva gulēja
Uz trijiem dzelza šķēpiem,
Kāds burvis viņu glabāja
Ar sēriem burvja vārdiem:

„Tu, savas tautas pēdīgā,
Daudz ienaidnieku siti;
Man sirds ir ļoti bēdīga,
Ka beidzot kaŗā kriti.

Nu tava tauta izklīdīs
Bez vadoņa un galvas,
Un viņas slava pazudīs
Pie straujās Daugav's malas.

Gul' šeitān, dzestrā smiltēnē,
Uz trijiem dzelza šķēpiem,

Līdz šķēpi tavā dzimtenē
Tiks sakalti par arkliem.

Tad brauks no Rīgas laiviņa
Ar latvju tautas dēliem
Un izraks tevi, galviņa,
Ar trijiem dzelza šķēpiem.

Un atminēsies senatnes
Un savas tautas slavas. —
Ar gaismas šķēpiem bruņosies
Tad tautas dēlu galvas!“

Andrejs Pumpurs

Kam spēks un dūša sirdī mīt

Kam spēks un dūša sirdī mīt,
Nav bail no pretinieka,
Kam zobins labā rokā spīd,
Pie sirds kam tēviņa,

Kas samaniģs
Un uzticiģs

Pret ienaidniekiem dodas,
Vai gods, vai nāve rodas —
Tas īstens latvietis!

Kas droši, brīvi dziesmu dzied
Ar garu priecīgu,
Prot svētas liesmas sirdī liet
Pret mūsu naidnieku,

Kas nebaidās
Un nekaunās,

Kur vajag aizstāt tautu,
Kad to ar' zemē rautu —
Tas īstens latvietis!

Kas mūsu tēvu Dievam tic
Un pie tā turas ciet',
Un verdzību kas apspiest līdz,
Kamēr tas kapā iet,

Kas patiesīgs
Un nešaubīgs

Sniedz roku saviem biedriem,
Un rūpējas ar sviedriem —
Tas īstens latvietis!

Aumeisteram sūra dzīve

Aumeisteram sūra dzīve,
Tām ne vasara nav brīva,
Ziemā pūlēšanās cieta,
Mācīt nav vis nieka lieta.

Dažam bērnam grūta galva,
Prasta, cieta tā kā alva,
Dažam netikumu pilna,
Sirds nav mīksta tā kā vilna.

Tādi nu tiek skolā doti,
Vai nu manu dzīvi proti?
Bet man' uzvar priecīgs gars,
Jo es brāļiem aumeistars.

Sniedz man šurp, jaunekli, ragu

Sniedz man šurp, jaunekli, ragu,
Pildi ar vīnu man to!
Vīns dara dzērāju lāgu,
Sirds prātu ielīgsmo.

Saulei un mēnesim koši
Vīns un rags līdzīgi viz;
Zeltā viņš laistās it spoži,
Sidraba lūzumos šis.

Vīns dzēš visvisādas slāpes,
Skumjas ar' noslīcina,
Remdē ar mīlestīb's sāpes,
Sirdi kas noskumdina.

Dzeriet zem smaršīgiem zariem,
Brāļi, šis vakars ir jauks.

Vēlu zem naktszvaigžņu stariem,
Lai vēl skan dzērienu trauks.

Trimpula

Kā Daugava vaida un bangas kā krāc,
Kā Staburags asaras rauda!
Kā ozoli piekrastē briesmīgi šņāc! —
Tur dievi un sentēvi gauda.

Vai Pērkoņam tāpēc bij Daugavu rakt,
Lai dieviem un tēvijas sargiem
Būs skaudīgi slāpušiem ūdeni lakt,
Ar bizmaņiem kaudamies bargiem?

Gan sentēvi mācēja pamieļot tos
Ar saldājo miestu un alu;
Tad nebij neviena, kas nelīgsmotos
Gar Latvijas Daugavas malu.

Jūs, meitiņas, šurpu ar vaiņadziņiem,
Ar mētrām un ozolu zariem!
Un puīši ar alu un karodziņiem;
Lai ziedojam slāpušiem gariem!

Lai Daugavas grīva līdz pamatiem žūst,
Pat jūra lai izsīktu sausa;
Tad Trimpum vēl mūžīgi alum būs plūst!
Lai dzeņam ir paši iz kausa.

Lai dzeram, lai dziedam, lai uzsākam diet ;
Lai svēts mums ir dievības likums !
Lai Trimpus mums alu no jauna sāk liet !
Lai atdzīvo sentēvu tikums !

Auseklis

Svešumā klīstot

Teiciet man zemi plašajā pasaulē,
Kuŗa būtu tik miļā, kā tu, mana dzimtene !
Lai klīstu, kur klīzdams, lai ietu cik tāl',
Tava atmiņa sirdī nekur nenobāl,

Kurzeme ! Zemgale !
Miļā bāltā Dievazemīte !

Svešā malā kad vientulim jāmaldās man,
Kur sveši ļaudis, svesa kur valoda skan,
Nāk prātā ik brīdi tavs mocekles tēls,
Kaŗa asinīm traipīts, bezgala žēls,

Kurzeme ! Zemgale !
Miļā, bāltā Dievazemīte !

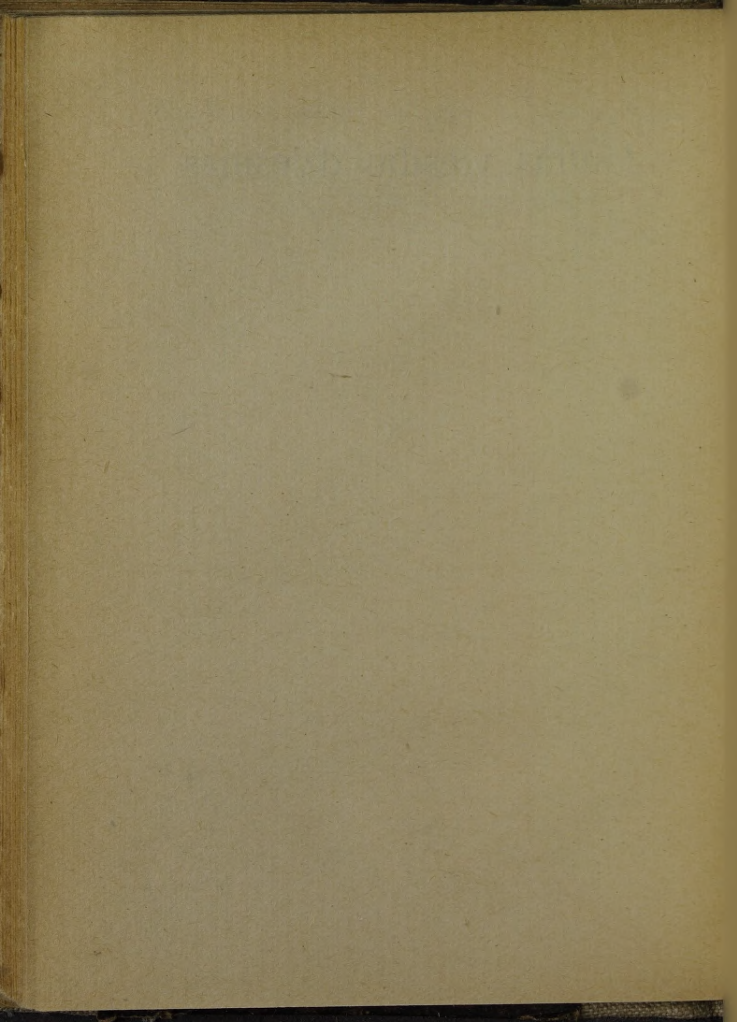
Svešā malā man tagad sirds pārpilnam jūt,
Cik dārga, cik dārga vari, dzimtene, būt !
Par velti prāts rauga tevi aizmirst un rimt —

Tikai ar tevi mums celties — bez tevis mums
grimt,

Kurzeme! Zemgale!
Miļā, baltā Dievazemīte!

Plūdonis

Jautrās viesību dziesmas

Lai zibeņo un rūc

::: Viens jaunskungs jāj pie brūtes :::

Un klauvē tai pie rūtes

Ar savu zelta gredzentiņ' :

„Atver, logu, mīlākā,

Atveri, mīlākā!“

::: — „Ne es celšos, ne es vēršu, :::

Lai zibeņo un rūc,

Lai pūš tas niknais vējš,

Un manu mazo villainīt'

Pa vidu pušu plēš! :::

::: Uzjāja augstā kalnā, :::

Un tur zem kuplas liepas

Tas piesien savu ķēvi,

Un stāsta viņai sapni,

Ķo šonakt redzējis :

::: „Es sapņoju par tevi, :::

Ka tu pie altar' stāvēji,

Un citam savu roku,

Un citam savu roku

Jau biji devusi.“

::: — Bet tas tač' nedrīkst notikt, :::

Lai zibeņo un rūc,

Lai pūš tas niknais vējš,

Un manu mazo villainīt'

Pa vidu pušu plēš! :::

Dod vēlreiz . . .

Kad dzīvē mums tā labi iet
Un laba pārtikšan',
Tad varam tikai smiet un diet,
Tad netrūkst itnekas,
Tad varam sacīt: labs bij gads,
Kaut atnāktu vēlreiz tāds pats.
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

Kā sīpols dzīve sīva mums,
Bet labprāt baudam to,
Kaut naudas nav vairs maciņā,
Tad paķer šo un to,
Bet nāvei nākot lūdzamies,
Dod dzīvē vēlreiz lūkoties,
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

Cik agrāk resnas desas bij
Un bulkas, klingēri,
Bet nu par desmit kapeikām
Viens pats spēj iekšā rīt,
Ak, likten, žēlo cilvēkus,
Dod resnas desas, klingērus,
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

No balles mājās skuķēnu
Kā nākās pavad' zēns.
Viņš mīlestībā iekarsis
Un nočiep bučiņu,

Bet kad pie vārtiem atvadas,
Tad jauneklis vēl kaulējas:
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

Vaj'g smērēt!

Tas dzīves rats mums griežas,
Ap rumbu riņķī skrien,
Tad beržēšanās ceļas
Nu, protams, katru dien.
Ass aizdegties var drīzi,
Bet palīdzēt var īsi:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!

Pa lielo ceļu brauca
Ar koka ratiem kāds,
Tam tie kā sūņi kauca,
Kas mežā zaķi māc.
Es piebraucu tam blaku,
Un zobodams tam saku:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!

Ar kurpnieku reiz asi
Es ķildu iesāku,
Man zābaki ir knapi,
Tā staigāt nevāru.
Tas aptausta un rāda,

Lūk, sakaltusi āda:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!
Uz dejas zāli dāmas
Nu, protams, labprāt iet,
Tās sēd tur visas rāmas
Un vēlās arī diet,
Lai pievilcīgas kļūtu,
Tām sārti vaigi būtu:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!
Vēl daudz ko teikt jums būtu,
Bet laika pietrūkst man,
Un ja tā ilgi kliegstu
Vai rīkle ciestu gan;
Bet ja tā tīri sausa,
Tad tik pie pilna kausa:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!

To es zinu, to es māku
To es zinu, to es māku:
Alu iedzert, uzdziedāt.
Saulei ejot, žūpot sāku,
Saulei lecot, vēl es klāt.
Citam nav nekāda daļa,
Ka man patīk dzīve zaļa!

To es zinu, to es māku :
Meitas mīlēt, mutes dot,
Un pie tādām labprāt nāku,
Kūras mīlestību prot.
Šodien skaistuli es skauju,
Rītu citam viņu ļauju.

To es zinu, to es māku —
Nedusmojies, taisnais vīrs !
Lai nekā ar' nepanāku,
Bet no raizēm esmu tīrs.
Kāda gan tur citam daļa,
Ka man patīk dzīve zaļa ?

Ed. Veidenbaums

Zelts un sudrabs patīk man . . .

Zelts un sudrabs patīk man,
Lietojis tos būtu,
Pilnu jūru vēlētos,
Tai lai iekšā kļūtu.
Nevajag jau naudā būt,
Mīļš ir tas, ko velta
Mēness, staru sudrabā,
Zvaigznītes no zelta.
Re, kā kausā vizuļo
Zelta vīns, kā liesma !

Klau, kā sudrabskaņi skan
Jautru biedru dziesma!
Kas var liegt, ka pasaule
Reiz bij zeltu klāta?
Nāk tak vēl ir sirmgalvjiem
Jaunīb's laiki prātā.
Bet tas zelts daudz skaistāk spīd,
Kas, kā Laimes balvas,
Divās zelta bizēs slīd
Līgavai no galvas.
Tāpēc jautri, mīļākā!
Lai mēs laimi baudam,
Pirms kā mati sudrabo
Un mēs šķirti raudam.

Tulkojis P. Blaus

Dzert un dziedāt patīk man
Dzert un dziedāt patīk man,
Šodien tā, kā rītu —
Dziedu, kamēr balss man skan,
Dzeņu, kamēr krītu.
Mīļā man par dzērāju,
Saukā un par žūpu.
Un vēl savelk degunu,
Kad es grāvi klūpu.

Vecais Noass dzēra ar',
Un bij svēts pārlietu.
Vai tad viņa bērni var,
Baudīt citu prieku?

Kā lai dzeru ūdeni?
Vardes maitā viņul
Labāk dzeršu glāzīti
Saldu alutiņu.

Par spīti grūtiem laikiem
Par spīti grūtiem laikiem
Dzied jautri mūsu bars,
Prieks spīd uz visiem vaigiem
Kā gaišais saules stars.
Un alus glāzēs laistās,
Un strauji runas plūst.
Lai glābjam dienas skaistās,
Kā sniegs tās ātri kūst.

Nu mēs, bāliņi, sazatikušies!
Nu mēs, bāliņi, sazatikušies,
Sazatikušies, sazatikušies.
Nu, mēs, bāliņi, sazadzēsimies,
Sazadzēsimies, sazadzēsimies.

Dzeļ, manu bāliņu, dzeļ, dzeļ, dzeļ, dzeļ, dzeļ,
Dzeļ, dzeļ, dzeļ, dzeļ, dzeļ,
Dzeļ, dzeļ, dzeļ, dzeļ, dzeļ.

Vaj tev neilgojas sirds

Parodija

Vai tev neilgojas sirds
Reizi nedēļā pēc pirts?

Tad uz lāvas uzrāpies
Un tur krietni noperies.

Ak, tu, labais pirtes gars,
Kad pie mugur's slotas zars.

Izsilis un izsutis,
Kā no jauna piedzimis.

Priekšnamā kad ārā ticis,
Pats nezin', kur kreklu licis.

Ja ar skrietu žigli, fiksi, —
Cik tu tāļ' bez krekla tiksi?

Pirtes slot' uz gurniem licis,
Uz mājas pusi aizskrien Fricis.

Tas kā no jauna piedzimis:
Un bez krekla palicis.

Tā uz vakaru

Tā uz vakaru tas bija,
Vētra krāca, lietus lija,
Ūdens jau uz ielām krājās,
Jūle nāk no „šepes“ mājās.

Te uz reizi kā no gaisa,
Jaunskungs priekšā kniksi taisa.
Lietus sargs ir viņam rokās,
Nu tiem abiem soļot sokās.

Vārds pa vārdam, un tie abi
Drīz jau pazīstami labi,
Abi iet zem lietus sarga,
Nebīstas no laika barga.

— Jaunkundze, kā jums ap dūšu,
Ja mēs abi cauru mūžu
Tā zem viena sarga ietu,
Ko jūs sakat par šo lietu?

Viņa smejas: — Ko lai saka,
Es jau būtu tīri traka,
Ja es tādu ļoti glītu
Kavalieri atraidītu.

Tie zem rokas tālāk staigā,
Smejas, raugas vaigu vaigā,
Tā tik, kā mēr otrā rītā,
Visa laime izbaudīta.

Kad divas sirdis nesapas

Ak, kā tas dažreiz atgadas,
Kad divas sirdis nesapas,
Fidrī, fidrā — fidrallallā,
Kad divas sirdis nesapas.

To meitiņ' milē kaimiņ' Jurk'
Un viņam sirds iet — puk, puk, puk,
Fidrī, fidrā u. t. t.

Nupat jau cilvēks laimīgs bij',
Te — meitiņa tam atsacij',
Fidrī, fidrā u. t. t.

Ak, mīļais jaunskungs, — saka tā,
Jums slikta slava ra-la-lā,
Fidrī, fidrā u. t. t.

— Uz katra pirksta piecas meit's
Un katrai dāvā zīda kleit's,
Fidrī, fidrā u. t. t.

Un kaimiņ' Jurkam sirds top grūt':
Jo meitiņ' negrib šim par brūt',
Fidrī, fidrā u. t. t.

Viņš telefonstabā uzrāpjas,
Lec zemē un tad nositas,
Fidrī, fidrā u. t. t.

Un uz šīs vietas tūdaļiņ,
Nu izaug jauka ģeorgīn',
Fidrī, fidrā u. t. t.

To meitas jums būs iegaumēt :
Ar mīlestību nešpāsēt, —
Fidrī, fidrā u. t. t.

Vecā Grieta

Kaimiņos pie sētas mieta
Piesieta bij vecā Grieta!
Grietai vaigi zied kā rozes,
Vakaros kā tabakdozes!

Grietai deguns tā kā skurstens,
Laiku rāda tā kā pulkstens,
Grieta milēj' veco Jurku,
Kuņš pa klētīm ķēra žurku!

Grieta Jurku beigtu spēra,
Un tos kaulus kapā bēra!
Un pēc tam tos kaulu miltus
Žīdi pirka itin siltus.

Man bij' veca sievas māte

Man bij' veca sievas māte,
Tumba, tumba, tumba,

Aizkrāsnēi tupināma,
Tumba —
Raku zemē, tur sapuva,
Tumba —
Pagrabāi sapelēja.
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Mana vecā sievas māte
Simtu gadu ellē bija,
Kad no elles ārā nāca
Sila zaķi nobadija.
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Mazu mani māte kūla,
Nu kuļ lielu sievas māte,
Velnš parautu sievas māti,
Dotu mārku nabagam,
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Sievas māte lielījās
Durvīm sviesti vīra māti!
Vīra māte saskaitās,
Iesvied pašu pasilē.
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Skrīveram ir grūta dzīve

Skrīveram ir grūta dzīve, janudien,
Darba daudz, alga maza, cik tik lien ;

Tiesas namā palaiž dienu, vakarā
Jauna gaita viņam sākas krodziņā.

Krogus papus laipnis vecis, iekšā ved,
Vācu galā nu ir krietni jāiemet;
Alus, šņabis, liķieri lai plūstin plūst,
Vīnu, groku, koņjaku, ka galds vai lūst.

Laiku kavējot ar' vajag' patrumpot,
Meine tante, deine tante godu dod.
Vārds pa vārdam, strīds Ir gatavs: kaušanās,
Beigu efekts nenovēršams: plūkšanās.

Mieru līgstot top nu dzerts, līdz gaisma aust.
Kules tukšas, laiks ir šķirties, jāiet snaust;
Mājā eju dullu galvu, tā kā plosts,
Izgulēties ar' nav vaļas, tīrais posts.

Apskaužama tāda dzīve? Nav vis ties',
Bet vai tādēļ dūšu zaudēt gan kāds ies?
Lai ar' liktens diezgan mani spaidītu,
Visām rāizēm es par spiti smaidītu!

Jūdzu savu pletizeri

Jūdzu savu pletizeri
Peņģerota ratiņos;
Nem' olekti, pātadziņu,
Jāju sievas lūkoties.

Brīnās ciema zeltenītes,
Kas par staltu kumeliņ . . .
„Nem, tautieti, kuŗu gribi,
Nem i paŗu pastarīt' . . .“

Paga, paga, ciema māte,
Ļauj man meitas apskatīt ;
Ļauj man viņu tikumiņu
Ar olekti izmērīt.

R. Blaumanis

Lustīgs tēvs ar māmuļiņu

Beķercepti klingēriŗi,
Beķercepti klingēriŗi,
Ēdelŗteina bīdelēti,
Ēdelŗteina bīdelēti.

Piens un biŗu medutiņŗ,
Piens un biŗu medutiņŗ
Tek no liepu lapiņām,
Tek no liepu lapiņām.

Lustīgs tēvs ar māmuļiņu,
Lustīgs tēvs ar māmuļiņu,
Dēls noķēra cielaviņu,
Dēls noķēra cielaviņu.

Tā nebija cielaviņa,
Tā nebija cielaviņa,
Tā bij dēla ligaviņa,
Tā bij dēla ligaviņa.

Meldermeitiņa

Stāv dzirnas zaļā ielejā,
Šalc strautā ūdens kritums.
Diennakti vienā laidienā
Skan dzirnu ratu ritums.
:-: Tur mūžam klip-klap skan un dzied,
Tur melder augšup, lejup iet,
Un rīko savus ļaudis. :-:

Bet tikmēr mājās daiļava,
Kā čaklais rūķis strādā,
Tā daiļā meldermeitiņa,
Kas visur tek un gādā.
:-: Berž galdus, uzpoš katru viet',
Tai koka kurpes klip-klap iet
Pa gludo dēļu grīdu. :-:

Bet tikmēr satumst vakarā,
Un dienas darbi beidzas.
Pie dārza vārtiem krūmājā
Tā mani satikt steidzas.
:-: Kad viņas roku turu ciet,

Sirds manīm arī klip-klap iet,
Ak, daiļā meldermeitiņ! :-:

Ziņģe par melderzelli

Tad ziņģēsīm to ziņģi
Par vienu melderzelli,
Pidrallallā, pidrallallā,
Par vienu melderzelli.

Tas mīlēja vien' meitiņ',
To otru arīdzan,
Pidrallallā, pidrallallā,
To otru arīdzan.

Tā vien' bij melder' meitiņ',
Tā otr' bij saimniek' meitiņ',
Pidrallallā, pidrallallā,
Tā otr' bij saimniek' meitiņ'.

To vienu viņš apņēme,
To otru atstāje,
Pidrallallā, pidrallallā,
To otru atstāje.

Tā izraun sētas mietu
Un iedur sirsniņā,
Pidrallallā, pidrallallā,
Un iedur sirsniņā.

Un iedur sirsniņā'i,
Tur iztek asintiņš,
Pidrallallā, pidrallallā,
Tur iztek asintiņš.

Tad mācaties jūs, puīši,
Div' meitiņ's nemilēt,
Pidrallallā, pidrallallā,
Div' meitiņ's nemilēt!

To vienu jums būs milēt,
Bet otru neatstāt,
Pidrallallā, pidrallallā,
Bet otru neatstāt.

R. Blaumanis

Jautrie zēni

Mēs zēni nākam un dziesmas sākam,
Par savu dzīvi mēs dziedājam.
Mēs zēni brīvi, kas milē dzīvi,
Par jautriem zēniem mūs visi sauc.

Lūk, zēns no Liepājas,
Kas bēdas nepazīst,
Vai ārā snieg, vai salst,
Vai arī līst.

Kad atnāk pavasars un atspīd saules stars,
Uz zaļumballi mums traucas prāts.
Kamdēļ gan mājās pūt, kad varam ballē
būt,
Un savās sirdīs sev mieru gūt,

Ak, zēni, zēni,
Jūs velna bērni!
Dēļ jums tās skuķes
Iet staigāt vēli . . .

Kad laiki pārmainās un ziema iestājās,
Pa saviem „klubiem“ mēs strādājam.
Mēs jaunus pieņemam un viņus apmācam,
Par istiem zēniem tiem vajag kļūt . . .

Lūk, zēns no Liepājas,
Kas bēdas nepazīst,
Vai ārā snieg vai salst,
Vai arī list.

Kur tad tu nu biji, āzīti manu ?

Kur tad tu nu biji, āzīti mani?
Sudmalāsi, sudmalāsi, kundziņi man'!

Ķo tad tu tur darij', āzīti manu ?
Kviešus malu, rudzus malu, kundziņi man'!

Ko tad tu tur ēdi, āzīti manu?
Pienu, medu, pienu, medu, kundziņi man'!
Ko tad tu tur dzēri, āzīti manu?
Alu, vīnu, alu, vīnu, kundziņi man'!
Ar ko tu tur mērij', āzīti manu?
Ar radziņu, ar radziņu, kundziņi man'.
Ar ko tu tur slaucīj', āzīti manu?
Aŗ bārdiņu, ar bārdiņu, kundziņi man'.
Vai tad tev' tur kūla, āzīti manu?
Kūla gan, kūla gan, kundziņi man'.
Pa ko tad tev kūla, āzīti manu?
Pa ļipiņu, pa ļipiņu, kundziņi man'.
Kā tad tu tur brēci, āzīti manu?
Miku, meku, miku, meku, kundziņi man'.

Viens kungs pa vārtiem iejādams.

Viens kungs pa vārtiem iejādams,
Tas satiek vienu ganu meit'.
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Tas satiek vienu ganu meit'.
Kungs noņem savu cepurīt',
Un dod tai meitai laburīt',

Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Un dod tai meitai laburit.

Kungs, lieciet galvā cepurit,
Es esmu prasta ganu meit',
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Es esmu prasta ganu meit'.

Kas tu par prastu gana meit',
Iekš tīra zīd' un samta ģērbt',
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Iekš tīra zīd' un samta ģērbt'.

Kas tur par daļu lielkungam,
Kad mans tēvs to spēj samaksāt,
Fidrī, fidrā, fidrallalā,
Kad mans tēvs to spēj samaksāt.

Ja, skuķi, muti neturēs',
Es tavu galvu nocirtīš',
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Es tavu galvu nocirtīš'.

Kungs, žēlo manu dzīvību,
Es došu trīssimts dālderu,
Fidrī, fidrā, fidrallalā,
Es došu trīssimts dālderu.

Tie trīssimts dālder' nav nekas
Par tavas mutes brūķēšan',

Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Par tavas mutes brūķēšan'.

Kungs, žēlo manu dzīvību,
Es došu savas avis tev,
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Es došu savas avis tev.

Man tavas avis nevajag',
Kad es to grib', tad tev būs mirt,
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Kad es to grib', tad tev būs mirt.

Iekš meža bij viens nams

Iekš meža bij viens nams,
Iekš meža bij viens nams;
Iekš meža bij viens poļu nams,
Ai, džimlai rozīt, poļu nams,
Iekš meža bij viens nams.

Kas dzīvoj' iekš ta nam' ?
Kas dzīvoj' iekš ta nam' ?
Kas dzīvoj' iekš ta poļu nam' ?
Ai, džimlai rozīt, poļu nam' ?
Kas dzīvoj' iekš ta nam' ?

Tur dzīvoja viens kungs,
Tur dzīvoja viens kungs;

Tur dzīvoja viens poļu kungs;
Ai, džimlai rozīt, poļu kungs,
Tur dzīvoja viens kungs.

Ak, kungs, kur jūsu puis' ?
Ak, kungs, kur jūsu puis' ?
Ak, kungs, kur jūsu poļupuis' ?
Ai, džimlai rozīt, poļupuis' ;
Ak, kungs, kur jūsu puis' ?

Man' puisi ir iekš staļļ',
Man' puisi ir iekš staļļ' ;
Man' puisi ir iekš poļustaļļ ;
Ai, džimlai rozīt, poļustaļļ' ;
Man' puisi ir iekš staļļ'.

Tie dod tiem zirgiem dzert,
Tie dod tiem zirgiem dzert;
Tie dod tiem poļu zirgiem dzert;
Ai, džimlai rozīt, zirgiem dzert;
Tie dod tiem zirgiem dzert.

Ak, kungs, kur jūsu meit' ?
Ak, kungs, kur jūsu meit' ?
Ak, kungs, kur jūsu poļumeit' ?
Ai, džimlai rozīt, poļumeit' ?
Ak, kungs, kur jūsu meit' ?

Man' meitas ir iekš klēts,
Man' meitas ir iekš klēts ;
Man' meitas ir iekš poļu klēts,

Ai, džimlai rozīt, poļuklēts,
Man' meitas ir iekš klēts.

Tās tais' tiem puišiem viet';
Tās tais' tiem puišiem viet',
Tās tais' tiem poļu puišiem viet,
Ai, džimlai rozīt, puišiem viet',
Tās tais' tiem puišiem viet'.

Kur jūsu lielamāt?
Kur jūsu lielamāt?
Kur jūsu poļu lielamāt?
Ai, džimlai rozīt, lielamāt?
Kur jūsu lielamāt?

Man' lielmāt' ir iekš ķēķ',
Man lielmāt' ir iekš ķēķ';
Man' lielmāt' ir iekš poļukēķ';
Ai, džimlai rozīt, poļukēķ',
Man lielmāt' ir iekš ķēķ'.

Ko dara tā iekš ķēķ'?
Ko dara tā iekš ķēķ'?
Ko dara tā iekš poļukēķ'?
Ai, džimlai rozīt, poļukēķ'?
Ko dara tā iekš ķēķ'?

Tā tais' tiem puišiem ēst;
Tā tais' tiem puišiem ēst;
Tā tais' tiem poļu puišiem ēst;

Ai, džimlai rozīt, puišiem ēst;
Tā tais' tiem puišiem ēst;

Ak, kungs, kur jūsu dēl' ?
Ak, kungs, kur jūsu dēl' ?
Ak, kungs, kur jūsu poļudēl' ?
Ai, džimlai rozīt, poļudēl' ?
Ak, kungs, kur jūsu dēl' ?

Man' dēli ir iekš skol' ;
Man' dēli ir iekš skol' ;
Man' dēli ir iekš poļuskol' ;
Ai, džimlai rozīt, poļuskol' ;
Man' dēli ir iekš skol'.

Ko dara tie iekš skol' ?
Ko dara tie iekš skol' ?
Ko dara tie iekš poļuskol' ?
Ai, džimlai rozīt, poļuskol' ?
Ko dara tie iekš skol' ?

Tie mācās a un b ;
Tie mācās a un b ;
Tie mācās poļu a un b ;
Ai, džimlai rozīt, a un b ;
Tie mācās a un b.

Tie raksta grāmatas ;
Tie raksta grāmatas ;
Tie raksta poļu grāmatas ;

Ai, džimlai rozit, grāmatas ;
Tie raksta grāmatas.

Es grib' rītā mežā braukt

Es grib' rītā mežā braukt,
Un pie apses pieķerties.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Un pie apses pieķerties.

Iet tas ciris šņikt un šņakt,
Lūst ta apse brīkt un brakt.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Lūst ta apse brīkt un brakt.

Meža kungs to sadzirdēj's
Redz, viņš balto noķilāj's
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Redz, viņš balto noķilāj's.

Iem' uz māju raudādams ;
Sieviņ' prasa : kas tev kaiš' ?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Sieviņ' prasa : kas tev kaiš' ?

Sieva, turi savu mut',
Mežkungs balto noķilāj's.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Mežkungs balto noķilāj's.

Kuš, kuš, vīriņ neraud vis :
Vēl vien' zosīt' kūti ir.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vēl vien' zosīt' kūti ir.

Bāžu zosīt' kulītē,
Iemu nu pie mežakung'.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Iemu nu pie mežakung'.

Labrīt, labrīt, namiķīt,
Vai ir mežkungs uzcēlies ?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vai ir mežkungs uzcēlies ?

Paldies, paldies, apšu zagl',
Mūsu mežkungs uzcēlies.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Mūsu mežkungs uzcēlies.

Lieku zosīt uz trepēm,
Iemu pats pie mežakung'.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Iemu pats pie mežakung'.

Labrīt, labrīt, mežakungs,
Vai man balto atdosiet ?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vai man balto atdosiet ?

Ja jūs balto atdosiet,
Es jums vienu zosit' doš'.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Es jums vienu zosit' doš'.

lemu ārā uz trepēm,
Vai man dieniņ', kas nu būs?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vai man dieniņ', kas nu būs?

Cūka zosi apēdusi,
Nav kulītes atstājusi.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Nav kulītes atstājus'.

Lielsais Pēter, Indriķi!
Atnes man to garo plēt!
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Atnes man to gažo plēt!

Dod tam vīram piecpadsmit
Un tai cūkai sešpadsmit!
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Un tai cūkai sešpadsmit.

Kāp' es baltam mugurā,
Jāj' es mājā zingēdams,
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Jāj' es mājā zingēdams.

Es jāj' mājā ziņģēdams,
Sieviņ' attek raudādam';
Vai, vai, vai man dieniņ',
Sieviņ' attek raudādam.

Dzīvoj' pie kundziņa

Dzīvoj' pie kundziņa pirmu gadu,
Kundziņš iedeva man vienu vistiņ'.
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa otru gadu;
Kundziņš iedeva man vienu gailīt.
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa trešu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu pīlīt.
Pīlīt manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa ceturto gadu;
Kundziņš iedeva man vienu cūciņ'.
Cūciņ' manīm riku raku,

Pilit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa piektu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu aitiņ'!
Aitiņ' manīm vilnu nesa,
Cūciņ' manīm riku raku,
Pilit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa sestu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu gosniņ'.
Gosniņ' manīm pienu deva,
Aitiņ' manīm vilnu nesa,
Cūciņ' manīm riku raku,
Pilit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa septītu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu zirdziņ!
Zirdziņš manīm seglus nesa,
Gosniņ' manīm pienu deva,
Aitiņ' manīm vilnu nesa,

Cūciņ manīm riku raku,
Pīlit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa astotu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu zosīt.
Zosīt manīm bārdū dzina,
Zirdziņš manīm seglus nesa,
Gosniņ' manīm pienu deva,
Āitiņ' manīm vilnu nesa,
Cūciņ' manīm riku raku,
Pīlit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Ech, mā, ti mojā

Svāti zvoņi sazvoņija,
Mote muni sabroņija:
Ech, mā, ti mojā, serds jau dūdas meilībā!
Kur tu īsi moza, malna,
Visi soceis: nav na valna.
Ech, mā —

Jis maitēja gonūs goju,
Jei pī veira nadūmoju.

Ech, mā —

Kad donoce morgu godi,
Puiši op mon tā, kā strodi.

Ech, mā —

Valerija doncut goja,
Jazups skripku kutinoja.

Ech, mā —

Ponoksniki skuķus ķēra,
Mun ar koju ūksto spēra.

Ech, mā —

Mute mun nu pilna dubļu,
Tukši karmaņi nū rubļu.

Ech, mā —

Īdersim po glozei seivā,
Tad mās būsīm veirs un seiva.

Ech, mā, ti mojā, serds jau dūdas meilībā.

Jauki dzīvot Vecaucē

Vai tas ir tas Kažu Kārlis?

Ja, tas ir tas Kažu Kārlis!

Viņš tak esot ugunsbrālis?

Ja, viņš esot ugunsbrālis!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē!

Vai tie ir tie Kārļa rati?
Ja, tie ir tie Kārļa rati!
Kad tie brauc, tie stipri krata?
Ja, kad brauc, tad stipri krata!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,
Kārļa rati stipri krata —
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē!

Vai ta ir ta Kleina ķēve?
Ja, ta ir ta Kleina ķēve!
Tai tak esot acī plēve?
Ja, tai esot acī plēve!

Kažu Kārlis ugunsbrālis,
Kārļa rati stipri krata,
Kleina ķēve, acī plēve, —
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē.

Vai tas ir tas Miglīņ' Tarass?
Ja, tas ir tas Miglīņ' Tarass!
Kad tas rej, tad māte baras?
Ja, kad rej, tad māte baras!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,
Kārļa rati stipri krata,
Kleina ķēve, aci plēve,
Migliņ' Tarass, māte baras.
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē.

Vai tas ir tas Š... Fricis?
Ja, tas ir tas Š... Fricis!
Viņš tak esot vaļā ticis?
Ja, viņš esot vaļā ticis!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis

— — — — —
Š.... Fricis vaļā ticis!
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē.

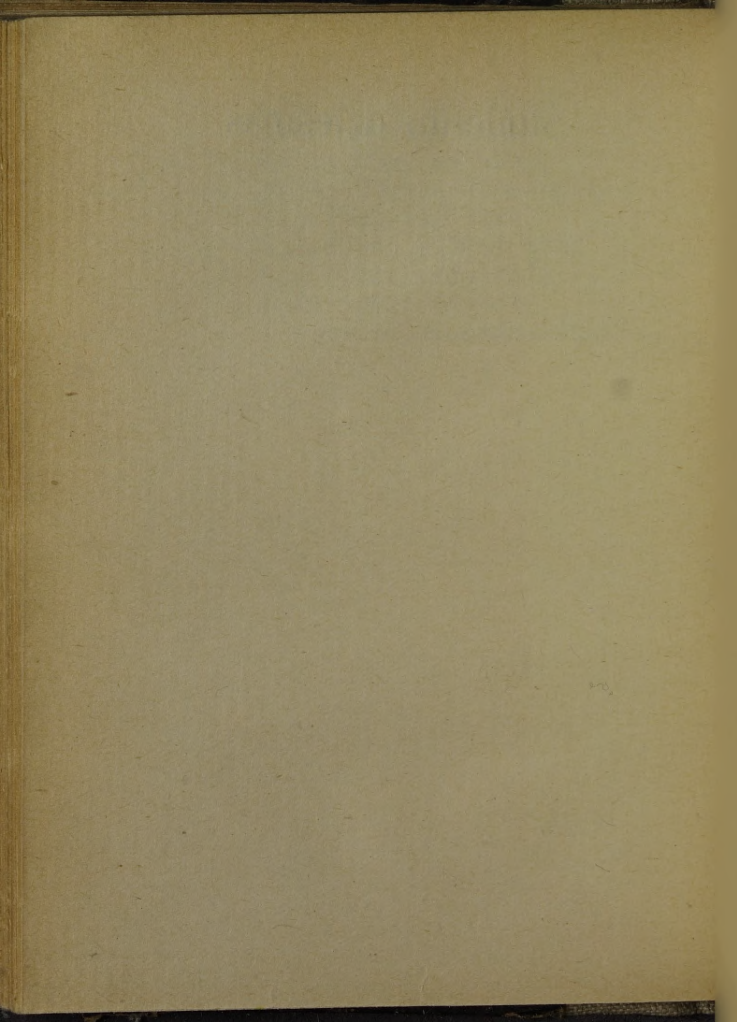
Vai ta ir ta K.... Klara?
Ja, ta ir ta K.... Klara!
Ta tak ir uz puišiem kāra?
Ja, ta ir uz puišiem kāra!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,

— — — — —
Vai ta ir ta S.... Milda?
Ja, ta ir ta S.... Milda?
Ta, kas puišiem sirdis silda?
Ja, ta puišiem sirdis silda!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis
Kārļa rati stipri krata,
Kleina ķēve, aci plēve,
Migliņ' Tarass, māte bažas,
Š..... Ēricis vaļā ticis,
K..... Klara, puisiem kāra,
S..... Milda, sirdis silda, —
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velus mūs netraucē !...

Studentu dziesmas

Gaudeamus

::: Gaudeamus igitur,
Iuvenes dum sumus; :::
Post iucundam iuventutem,
Post molestam senectutem
::: Nos habebit humus! :::

 ::: Ubi sunt, qui ante nos
 In mundo fuere? :::
 Vadite ad superos,
 Transite ad inferos,
 ::: Ubi iam fuere. :::

::: Vita nostra brevis est,
Brevi finietur, :::
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter,
::: Nemini parcetur. :::

 ::: Vivat academia,
 Vivant professores, :::
 Vivat membrum quodlibet,
 Vivant membra quaelibet,
 ::: Semper sint in flore! :::

::: Vivant omnes virgines,
Faciles, formosae, :::
Vivant et mulieres,
Tenerae, amabiles
::: Bonae laboriosae! :::

::: Vivat et respublica
Et qui illum regit, :::
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas,
::: Quae nos hic protegit! :::

::: Pereat tristitia,
Pereant osiores, :::
Pereat diabolus,
Quivis antiburschius,
::: Atque irrisores! :::

Brāļi, šodien priecāj'ties!

Brāļi, šodien priecāj'ties,
Jaunība drīz beigsies!
Pēc, kad vecums piesteigsies,
Vai tad prieks vairs veiksies?
Dzīves stundas ātri skrien,
Kas ne tagad pušķus sien,
::: Tam būs vainags vējā! :::

Jaunība drīz aizsteidzas,
Tai ir vieglas kājas;
Bēdu dienas kavējas,
Gpūti atstāt mājas.
Vai vēl kādreiz sanāksim,

Un kā šodien līgsmosim,
:- Kas mums to var galvot? :-

Sakiet, kur palikuši
Tie, kas nesen gadiem,
Kā mēs jauni mudīgi,
Priecājās ar radiem?
Smiltis viņu miesas sedz,
Cita pasaule tos redz,
:- Kur tie aizgājuši. :-

Kas pēc tēviem meklētu,
Kapsētai lai prasa!
Tur tas dzirdēs mācību,
Ko uz krustiem raksta:
Esiet līgsmi jaunībā!
Iekam beidzas dziesmiņa,
:- Bēru pulkstens zvana. :-

G. Stenders

Ak, vecā buršu greznība

Ak, vecā buršu greznība,
Kur aizsteidzies tik drīzi?
Jau pagājusi jaunība
Tik ātri un tik īsi.
Par velti apkārt lūkojos,
Par pagājušo atminos.

O jerum, jerum, jerum,
O quae mutatio rerum.

Jau putekļi klāj deķeli,
Un vakaros viss klusu.
Jau rūsa apklāj rapieri —
Drīz jāiet būs uz dusu.
Un komeršdziesmas jautrajās
Uz visiem laikiem zudušas.
O jerum, jerum, jerum,
O quae mutatio rerum.

Bet vienu sirds vēl cieņā tur,
Līdz kamēr beigs tā pukstēt:
Tas goda prāts ir itvisur,
Par mūsu garu valda.
Tik čaumala vien zudusi,
Vēl palicis mums kodols cēls —
Lai cieši kopā turam,
Lai cieši kopā turam.

Students apkārt ceļojot . . .

Students apkārt ceļojot, jucheidi, jucheida,
Prot bez bēdām uzdzīvot, jucheidi, heida.
Visus šķēršļus pārvar tas,
Tie priekš viņa — itnekas!
:-: Jucheidi, heidi, heida,

Jucheidi, jucheida :-:
Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-la.
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:

Ja nav naudas studentam, jucheidi,
jucheida,
Tomēr slikti neiet tam, jucheidi, heida.
Atgadas arvien kāds vīrs,
Kas to ielūdz brokastīs.
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida :-:
Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-la,
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, heida. :-:

Kad tas krogū ierodas, jucheidi, jucheida,
Alutiņu sadzeņas, jucheidi, heida.
Mīl to visas meitenes,
Jo viņš (korp. krāsas) nes.
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:
Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-la.
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:

Desa, brūnais alutiņš, jucheidi, jucheida,
Pīlnām krūtīm meiteniņš, jucheidi,
heida.

Šņabulis un vėl kautkas
Sasperjods, cik gards viss tas!
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:
Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-la.
:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:

Strauji, kā vilņi

Strauji, kā vilņi
Rit mūsu mūža dienas.
Jo diena, jo tuvāk
Uz kapu ved mūs' ceļš.

:-: Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagājo kausu,
Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Tu mirsi, tev' apraks,
Lai kāda tava dzīve.
Ne celties, ne dzīrot
Ar draugiem tev būs lemts.

:-: Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagājo kausu,

Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Šodien starp draugiem,
Bet rītu jau starp skauģiem;
Šodien starp dzīviem,
Bet rītu jau starp trūdiem.

:-: Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagajo kausu,
Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Tā zāle, kas pļauta,
Ne mūžam vairs nezaļos;
Tas cilvēks, kas miris,
Ne mūžam vairs necelsies.

:-: Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagajo kausu,
Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Nav tas skumjais rudens lietutiņš

Nav tas skumjais rudens lietutiņš,
Kas pa miglu klusi līst,
Rūgtas asaras raud bāleliņš,
Skumjās tas pie mīlās klīst.

Diezgan, draugs, neskumsti,
Sirdēstus aizmirsti —
Dzer, lai skumjas zūd!
Dzer, dzer, lai skumjas zūd!

Mīļie draugi, kā lai neraudu,
Ļauna čūska sirdi dzeļ;
Čaurām dienām miera nebaudu,
Arī naktīs skumjas sveļ.

Diezgan, draugs, neskumsti
u. t. t.

Tās nav skumjas, draugi, draudzenes,
Kas man sirdī zagušās;
Senie prieki manu sirdi nes
Sapņu tālēs zudušās...

Diezgan, draugs, neskumsti
u. t. t.

Mūža ziedons tik īss

Mūža ziedons tik īss,
Žēl, ja rūpēs tas zūd.
Spēks kad zūdis mums viss,
Steigsim laimi sev gūt.

∴ Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.

Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. :-:

Daiļas tautietes dzied
Tur, kur puķītes zied.
Tur mēs vēlamies būt,
Krāšņas rozes sev plūkt.

:-: Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.
Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. :-:

Nakti gulēt kas ies —
Prātā nenāk mums miegs.
Miega pūžņam kā lāsts
Vienmēr saīdzis prāts.

:-: Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.
Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. :-:

Jautrs caur miestīņu gars,
Un ar' darbā mums spars.
Kam vairs negaršo tas,
Tam ar' nelīdz nekas.

:-: Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.

Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. :-:

Visiem uzsaucam „sveiks!”
Staltus mērķus kas teiks,
Dzīvē sasniegt ko būs,
Kam vien drosmes netrūks.

:-: Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.
Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. :-:

Liec, lai glāze staigā!

Baudi zaļo jaunību,
Nebēdā par nedieņu
Dzīves ritā svaigā!

Kamēr brīva, strauja sirds,
Dzīves priekā acis mirdz,

:-: Liec, lai glāze staigā! :-:

Ligaviņas izskatā

Nāk, un tevi bildina

Pati mūza maigā.

Agrā laimē vaigi tvīkst,

Sirds vēl ticēt, cerēt drīkst.

:-: Liec, lai glāze staigā! :-:

Jaunība tik reizi dzied —
Pasmaida un projām iet —
Neatnāks vairs maigā.

Un, kas zin, tai šķiroties
Prieki, laime līdzī ies.

∴ Liec, lai glāze staigā! ∴

Kad no draugiem jāšķiras,
Rokas sniedzot asaras
Pamirdz skumjā vaigā.

Dod, kas nākas skumjībai,
Bet par prieku jaunība

∴ Liec, lai glāze staigā! ∴

Kad tev matus cirtainos
Dzīves vakars sudrabos,

Pienāks krēsla baigā.

Meklēt ies vēl atmiņas

Tālu tālās jaunības . . .

∴ Liec, lai glāze staigā!

Esmu apkārtstaigulis

Esmu apkārtstaigulis,

Raizes, rūpes nīstu.

Šodien mītu tēvijā,

Ritu tālāk klīstu.

Esmu pirmais bruņnieks:

Nepazīstu briesmas,
Mani zirgi — zābaki,
Manas bruņas — dziesmas.
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Tikko nāku pilsētā,
Pirmā krogā eju!
Viesnīcnieka meiča smīn,
Pietvikušu seju.
Kaktā smaida muzikants,
Uzrauj valsi retu,
Un es viņa cepurē,
Pēd'jo grasi metu,
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Aši, aši, krogus pap',
Mucu steļos kraujat!
Knaši, knaši, krogus māt',
Tauku zosi kaujat!
Ja ko maksāt nespētu,
Otrreiz samaksātu;
Nemat krītu, pierakstāt,
Domājiet vēl klātu:
Vieglis prāts un jautra sirds,

Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Ļauji, meitiņ', actiņām
Atkal priekā zviļot!
Zini: apkārtstaigulis
Nedriksst ilgi miļot;
Viņa mīlestību var
Klaidēt citi vēji . . .
Neizraudi actiņas,
Maz tu pazaudēji.
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Ja reiz astes zvaigzne nāk,
Zemi postīt ēdas,
Varat brēkt un vaimanāt,
Manīm maz tur bēdas!
Ja jau lielais ugunsgrēks
Kalnus, mežus rītu,
Zustu arī viesnīcas
Līdz ar sienām, krītu.
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Pec R. Blūmenbacha
Zvārguļu Eduards

Pikols

Un kad tas vecais, bargais Pikols
Ar tevi rēķinus noslēdza,
Un savās svētās bargās dūsmās
Tev pilnu kausu iekāra (pasniedza).

(Solo) Šo dzeļu es kā ceļa kāju,
Un dodos prom uz mūža māju.

(Koris) :: Uz mūža māj', uz mūža māj',
uz mūža māj'. ::

Krambambuli . . .

„Krambambuli“, — tā sauc to vārdu
To negodīgo brandvīnu,
Ko dažs kā zāli lieto gārdu,
Un dūšu stiprina.
Un to sauc Žūpu Bērtuli,
Kas lieto to krambambuli,
Krambimbambambuli, krambambuli.

Kad vēders sāp, un dūša „švaka“,
Un ēdiens negrib garšot vairs.
Kad nemiers mājās, sieva traka,
Un kāšus krūtīs brāc,
Tad tādi Žūpu Bērtuļi,
Tie lieto to krambambuli,
Krambimbambambuli, krambambuli.

Brāļi, vai vēl jauni mēs . . .

Brāļi, vai vēl jauni mēs,

Jeb vai tiešām veci?

Vai vēl jaunums no mums dveš?

Vai vēl brīvi pleci?

Jeb vai smagu nastu kņauj

Vecums mums uz pleciem?

∴ Tiešām veci tādi nav,

Būs tie paši vecie. ∴

Daža galva sirmot sāk,

Daži skati drūmi,

Bet kad jautrīb's stunda nāk,

Raizes irst kā dūmi;

Skumjas tad lai piķis rauj,

Mūsējie tās necieš.

∴ Tiešām veci tādi nav,

Būs tie paši vecie. ∴

Kas pie galda šeit mūs redz

Visus ligsmus barā,

Jaunīb's sārtums vaigus sedz,

Acis spulgo sparā —

Tas teiks droši: tie nu gan

Nav vis vecu vecie.

∴ Tiešām veci tādi nav,

Būs tie paši vecie.

Plūsti pie mums, dziesmu strauts,
Kā līdz šim ikdienas.
Skumjas, raizes projām trauc,
Kaut tev līdz arvienu,
Nāves balss kad atskanēs,
Droši pretīm steigsim —
:-: Vai tad veci būsim mēs,
Mēs, kā vecie beigsim. :-:

Šis alutiņš, kas mūsu pašu
Šis alutiņš, kas mūsu pašu,
Ko brūvējuši Latvijā.
Tamdēļ, ja naudas nav ne graša,
Mēs varam dzert uz rēķina;
Jo apiņi aug griezdamies,
Un mieži veldē spiezdami,
Krambambambambuli . . .
Krambambuli.

Visvarenais, kas miežus audzē,
Tas žēlīgs tēvs, kas debesīs,
Par to tev pateiks tava draudze,
Uz vaiga krītot grāvmalā.
Visvarenais, ja iespēji,
Tad gāz no gaisa brandvīnu,
Krambambambambuli . . .
Krambambuli.

Par to tev celsim slavas torņus
No pudelēm, un brūvēsim.
No tējnīcām mēs krogus celsim
Un arī labas viesnīcas.

Un tevi, saldaiss alutiņ,
Mēs mīlēsim kā meitiņu,
Krambambambambuli,
Krambambuli!

Brālīt, iedzer vēl reiz

Brālīt, iedzer vēl reiz,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tu gavēt varēsi;
:-. Jo viss šis gaišais alus,
Tas ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā —
Tev šodien jāiedzer! :-:

Brālīt, pauko vēl reiz,
Vēl jaunības laiks.
Gan reizi vecumdienās
Tu rētas skaitīsi;
:-: Jo cirtieni jo asi,
Tie ir priekš katra jauna,

Nepaliec jel kaunā —
Tev šodien jāpauko! :::

Brālīt, milē vēl reiz,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tev skuķes skūpstus liegs;
::: Jo visas dāiļās skuķes,
Tās ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā, —
Tev šodien jāmilē! :::

Brālīt, pumpē vēl reiz,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tev kredītu noliegs;
::: Jo visa veču nauda,
Tā ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā, —
Tev šodien jāpumpē! :::

Brālīt, pumpē, milē, dzer,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tev viss tas apriebsies;
::: Jo alus, skuķes, nauda,
Tie ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā —
Tev šodien jādzīvo! :::

Vai gudrās dabas mājiens . . .

Vai gudrās dabas mājiens
Man laiku rāda tā,
Ka vakarā mans gājiens
Pie alus pagrabā?
Kad tur ielīgsmis kannu
Jau daudzreiz tukšojis —
:-: No tukšas mucas manu,
Cik pulkstens nositis. :-:

Kad es uz māju ceļā
Un dziedu dziesmiņu,
Tad zinu naktī vēlā,
Kas ir par stundiņu.
No saviem soļiem zinu —
Dažs taisnis, krustiskis,
:-: No savas dziesmas zinu,
Cik pulkstens nositis. :-:

Kad mājiņu es redzu,
Kur sapņo mīlākā,
Tad skandināt tai mēdzu
Es skaļi dziesmiņu.
Un kad tai istabiņā
Vēl atspīd ugunis,
:-: Tad teic man, līgaviņa,
Cik pulkstens nositis. :-:

Es dziļi glāzē ieskatījos

Es dziļi glāzē ieskatījos,
Kas putoja no pilnības.
Iekš alus putām ieraudzīju,
Cik labs ir manai mutei tas.

Tur dziļi glāzē atspīdēja
Mans laimes un mans prieka brīd's.
Tas jaunu dzīvīb' iedot spēja,
Un jaunas pagiras ar' līdz.

Bet tagad man ir skumjas acis,
Ne graša nav vairs maciņā,
Tādēļ es alu būtu racis
It dziļi jūras dibenā.

Lai sirds tās sāpes neredzētu,
Ka alu citi līgsmi dzeļ,
Bet mani līdzī neapraktu,
Varbūt, ka tas vēl kādreiz der.

Iedzer, brālīt!

Iedzer, brālīt! ātrām kājām
Mūža dienas projām skrien,
∴ Nāve sauc uz mūža mājām,
Iedzer, kamēr kapā lien! ∴∴

Iedzer, brālīt! laiki grūti,
Dzīves ērkšķi nikni duŗ:
:-: Iedzer! mazāk sāpes jūti —
Jaunu dzīvi alus buŗ. :-:

Iedzer, brālīt! nodzer prātu,
Prāts tik bēdu kaudzes ceļ.
:-: Muļķis tikai domas krātu,
Gudrais ellē viņas veļ. :-:

Ed. Veidenbaums

Ja es reiz būtu vecais Dievs

Ja es reiz būtu vecais Dievs,
Lūk, pirms ko darītu:
Caur savu spēku it paties',
Es mucu radītu.
Jā, mucu pasaul's lielumā,
Lai jūŗa ietilptu
:-: Tur vīna visulabākā,
Līdz pilna nebūtu :-:

Ja es reiz būtu vecais Dievs,
Lūk, vēl ko darītu:
Caur savu spēku it paties',
Es glāzi radītu.
Jā, glāzi mēness augstumā,
Kā zemes caurmērā,

::: Lai prieks būt' iedzert līgsmībā
No kausa varenā. :::

Ja es reiz būtu vecais Dievs,
Vēl ko es darītu:
Es šādu glāzi it paties',
Ik stundu iemestu.
Ak, kāda bauda būtu tā
Sūkt saldo šķidrumu
::: Iz manā kausa varenā,
Un just tā maigumu! :::

Bet ja ar laiku mucu es
Tik sausu izdzertu,
Ka tur nevienas pilites
Vairs iekšā nebūtu,
Tad ceļos žigli nomestos,
Un lūgtu Dievu tā:
::: Ak, Kungs! Es vēl reiz vēlētos
Šo spēku radībā! :::

Iemet, papiņ.

Iemet, papiņ! vairs tik jauni
Kopā mēs jau netiksim;
Mūsu laiki sūri, ļauni —
Nākotnei mēs uzdzersim.

Iemet, papiņ! tā pa godam!
Grēku dēļ lai saplokam?
Īstu vērtību tik dodam
Prāta gara aplokam.

Iemet, papiņ! kādēļ liekam
Glāzēm ilgi sveicināt?
Gan jau laikus gudri tiekam,
Kad nāks nāve aicināt.

Iemet, papiņ! meitas tievas
Lai zied ziedu pilnībā,
Un kad viņas reiz kļūst sievas, —
Tikumībā, auglibā.

Iemet, papiņ! draugu rokas
Lai šīs glāzes skandina;
Ka mums abiem labi sokas,
Muciņ' tukšā liecina.

Raug, draugi, kā šī kanna mirdz

Raug, draugi, kā šī kanna mirdz,
Kā puto alutiņš, ollera:
Dievs zin, cik ilgi līgsmo sirds,
Lai baudam drīz.

Kas sirdi gaiši ielīgsmo,
Un laimi piešķirt spēj, ollera,

Draugs, līgaviņai glāzi šo,
Lai dzeram mēs.

Un kuplai zelta brīvībai,
Un krietnam tautiešam, ollera,
Šo pilno glāzi tēvijai
Lai ziedojam!

Alus un mīlestība

Šie abi ir labi, to zinu:
Salds alus un mīlestība.
Ja mīlīb man jāatstāj būtu,
Tad ķertot pie alutiņa.

Maz gadus šos priekus mēs baudam,
Kad sirsniņa mīlībā degs,
Bet Trimpus mums uztic līdz kapam,
Un alus ne mūžam nav vecs.

Kas mīlestīb's pirti sapēries,
Tam glābiņš vairs nava nekāds,
Bet ja kas alu sadzēries,
Ar siļķi top izdziedināts.

Ja divpadsmit skuķes man' atstāj,
Tad mirt man prātā nenāk,
Bet ja man reiz alus negaršos,
Tad zinu, ka nāve man klāt.

Vakarā ap šādu laiku . . .

Vakarā ap šādu laiku

Notikās man briesmu lietas —

Pati nāve pie man' nāca,

Un ar mani runāt sāca :

„Nu tu esi diezgan dzīvoj's,

Ālu dzēris, meitas mīļoj's —

Atstāji šo pasauli,

Nāc man līdz uz mūžību.“

— „Mīļā nāvīt, vai tu dzirdi,

Nešķel pušu manu sirdi,

Nem šo alus glāzīti,

Ļauj man dzīvot mūžīgi.“

Nāve ātri kausu tvēra,

Un pie lūpām sausu dzēra,

Tad uz sola apsēdās,

Un it greizi noskatās.

„Nu tu vari atkal dzīvot,

Ālu dzert un meitas mīļot.

Par šo alus glāzīti

Vari dzīvot mūžīgi.“

Vakar, vai tas ticams, brāļi?

Vakar, vai tas ticams, brāļi?

Manim vienam alu dzerot,

Klausaties, kā izbijos —
Es ar nāvi satikos! Follerā!

Izkapti tā vicināja,
Mani līdzī aicināja:
„Klaus', tu diezgan žūpojīs,
Un daudz meiču pievīlis! Follerā!

— „Mīļā nāvīt, klaus, ko teikšu,
Vai tu grib', lai dzīvot beidzu?
Še, lūk, alus, iebaudi,
Mani dzīvu atstāji! Follerā!

Smiedamās tā tvēra kausu,
Smiedamās to dzēra sausu,
Mēru laimē iztukšo,
Smaidīdama noliek to. Follerā!

Domāju, ka esmu glābies,
Bet no jauna sāk šī draudēt:
„Nerrs, par alus pilienu
Vai lai tevi saudzēju!“ Follerā!

„Mīļā nāvīt, klaus', ko teikšu:
Drīz par ārstu studēt beigšu,
Tad es tevīm apsolu
Pusi savu slimnieku! Follerā!

„Ja tas tā, tad vari dzīvot,
Centies tikai nāvi mīlot!

Par šo alus glāzīti
Vari dzīvot mūžīgi!“ Follerā!

— „Mīlā nāve, vēsts šī tava
Jaunu dzīvību man dāvā!
Alus kausus pildītos
Tukšosim uz brālību!“ Follerā!

Tā tad dzīvošu es mūžam,
Un pie Trimpus mucām zvēru:
Alus kausus tukšošu,
Zeltenītes bučošu. Follerā!

Jonass

Pie Melnās Valzivs Askalos
Trīs dienas plītē kāds,
Līdz tas pie marmorgalda guļ
Tik stīvs, kā slotas kāts.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Teic saimnieks: „Pagaidat!
Tas vairāk baktru šņaba dzer,
Nekā spēj samaksāt.“

Pie Melnās Valzivs Askalos
Tiek vests no ķelneriem
Ķīrakstā žūpam rēķinums,
Ūz sešiem akmeņiem.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Stāv viesis izmisis :
Pie „Zelta Auna“ Ninivē
Tas naudu apdzēris !

Pie Melnās Valzivs Askalos
Ap piekto pusstundu
Sviež nubijiešu sētas puis's
Pa durvīm dzērāju.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Nav cieņā pravieši,
Tur tēriņš katram jāmaksā,
Kas dzēris glāzīti.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Ap stundu devītu
Jau nubijiešu sētas puis's
Laiž iekšā dzērāju.

Pie Melnās Valzivs Askalos
No rītiem malciņš der,
Un tāpēc allaž pagiras
Par jaunu jāpārder!

Šeffels

Kad Noass šķirstu atstāja
Kad Noass šķirstu atstāja,
Tas Kungs pie viņa piestāja,

Tam Noas' upurs patika,
Un tamdēļ viņš tam sacīja:
„Tu dievabijīgs vīrs, paties',
Sev žēlastību izlūdzies.“

— „Ak, milais Kungs“, tā Noass teic,
„Man nupat ūdens garšot beidz:
Jo ūdenī ir slīkuši
Kā lopi, tā ar' cilvēki.
No ūdensplūdiem glābtam man,
Dod citu dzērien' arīdzan.“

Tad vīna koku radīja
Tas Kungs, un pie tam sacīja:
„Šo koku kop', kā pienākas,
Tas dos tev ogas garšīgas,
Un viņa sula — dzēriens labs“, —
Kas priecīgāks, kā Noass taps!?

Viņš siev' un bērnus sasauca
Un vīna dārzu stādīja.
Kā redzams, Noass prātīgs bij,
Jo dārzam zemes netaupīj'.
Pēc pagrabus tas mūrēja,
Un mucās vīnu pildīja.

Pēc tam, tad Noass sāka dzert,
Un mucām spundes ārā spert;
Pēc mucas mucu tukšoja
Par godu Dievam viņš. Un tā

Pēc plūdiem cēlās sveiks ikrīt'
Vēl gadus trīssimts piecdesmit.

Te redz nu, kas grib prātīgs būt,
Ka vīns tam nekait itnebūt,
Un ka pret vīnu ūdenis
Priekš kristīgā nav dzēriens vis:
Jo ūdenī ir slīkuši
Kā lopi, tā ar' cilvēki.

Buenos-Aires jūrmalā

Buenos-Aires jūrmalā,
Kur niknas vētras krāc,
Tur pāris jūdzes tālumā
Stalts kuģis jūrā brauc.
::: Vi-folera, vi-follera, vi-foleralala ! :::

Vēl viss it gaiši izskatās,
Raibs karogs plivinas,
Un vējā būras brasētās
It balti viļņojas.
::: Vi-follera, vi-follerā, vifoleralala ! :::

Sis kuģis nosaukts vārdā „Toms“,
Ir būvēts Anglijā,
Tam lādēts iekšā bagāts loms,

Tas brauc uz Afriku,
:: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala ! ::

Šo kuģi sagaid' onkuls Toms
Uz krasta Afrikā,
Kam iraid nolemts bagāts loms
Priekš kaŗa briesmīgā.

:: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala ! ::

Pie ugunszemes Folklandes

Tas kuģis bojā iet,
Un bojā ejot komanda
No visas krūts vēl dzied :

:: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala ! ::

No šitā jums būs mācīties,
Cik grūt' pa jūru braukt ;
Un tos, kas nāvē dziedot iet,
Par varoņiem būs saukt.

:: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala ! ::

Pie Stūra-Stepa

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā,
Kāds vīrs trīs dienas mīt,
:: Līdz kamēr stīvs, kā slotas kāts,
Zem galda smagi krīt. ::

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā,
Teic saimnieks : „Dievs! nu gan,

:-: Tas monopolu piesūcies
Ka nespēj maksāt man. :-:

Pie Stūra-Stepa, tāi mājvietā,
Skrej pūlis sulaiņu,
:-: Ar vistas kāju rakstītu
Sniedz viesiem rēķinu. :-:

Pie Stūra-Stepa, tāi mājvietā,
Teic viesis: „Manu diēn’,
:-: Man visa nauda izgāja
Pa „Libeku“, nudien“. :-:

Pie Stūra-Stepa, tāi mājvietā
Jau pulkstens nosit trīs,
:-: Un izsviež sētnieks Krauklenieks
Pa durvīm viesi drīz. :-:

Pie Stūra-Stepa, tāi mājvietā
Nav vietas plūnduram.
:-: Kas grib tur zaļi uzdzīvot,
Lai maksā saimniekam. :-:

Pie Stūra-Stepa, tāi mājvietā
No rīta malciņš der,
:-: Un tamdēļ allaž pagīras
No rīta jāpārdeņ. :-:

N. N gāja uz krodziņu

N. N. gāja uz krodziņ', tā ir,
Likumiņus mētādams, tā ir, tā ir, tā ir.

Vecais tēvs tam pakaļ gāj', tā ir,
Ādas bikses braucīdams, tā ir, tā ir, tā ir.

Pats es gāju uz krodziņu, tā ir,
Sievu slēdzu tīnītē, tā ir, tā ir, tā ir.

Ne pie kroga nepiegāj', tā ir,
Siev' ar tīni pakaļ tek, tā ir, tā ir, tā ir.

Pats es dzēru puskortel', tā ir,
Sievai dev' par trīskapeik', tā ir, tā ir, tā ir.

Ar āziti arti gāj', tā ir,
Celmotāi līdumā, tā ir, tā ir, tā ir.

Āzīts vilka atspēries, tā ir,
Es turēju izstiepies, tā ir, tā ir, tā ir.

Aiz tiem purviem . . .

::: Aiz tiem purviem, aiz tiem mežiem,
Tur ir ogu diezgan. :::

::: Meitas, ogas lasīdamas,
Ziedus norāvušas. :::

:-: Ziedus, ziedus norāvušas,
Cepurītes pušķo. :-:

:-: Skaistas, skaistas tās meitiņas,
Kas tās ogas lasa. :-:

:-: Sit pie loga, sit pie durvīm:
„Meitiņ, laid man' iekšā“ :-:

:-: Ciemodamies, mielodamies,
Zēnu aizkavēja. :-:

:-: Zēns nu skriedams, cepur' ķerdams,
Sasit meitai spogul'. :-:

:-: No šī brīkšķa, no šī brīkšķa
Mamma uzmodāsi. :-:

:-: Mamma nu kā dulla rājās:
„Kam šī vaina pieder?“ :-:

:-: — Bez cepures stāv aiz durvīm,
Tam šī vaina pieder. :-:

Tur, augšā, uz bēniņiem

Tur, augšā, uz bēniņiem
Salmi stāv, salmi stāv,
Apakšā, gubēnī — siens.

Tur, augšā, uz bēniņiem
Mēness spīd, mēness spīd,
Apakšā, gubenī — tumšs.

Tur, augšā, uz bēniņiem
Puiši guļ, puiši guļ,
Apakšā, gubenī — meit's.

No rīta iet saiminieks
Puišus celt, puišus celt, —
Augšā, uz bēniņiem — tukšs.

No rīta iet saiminiec'
Meitas celt, meitas celt,
Apakšā, gubenī — mudž.

Tak nevar jau vienumēr
Maizi ēst, maizi ēst,
Vajag' jau alu dzert ar'.

Tak nevar jau vienumēr
Alu dzert, alu dzert,
Vajag jau iešņabot ar'.

Vai „lustīgam“ zēnam
Kad naudas trūkst, naudas trūkst,
Meitas tam aizdod arvien.

Balts zārks ar melnām pumpām

Klau, klau, cik sēri zvana!

Dievs zin, kas noticis?

To meitiņ' šodien glabā,
Ko rītu laulātu.

Balts zārks ar melnām pumpām,
Zeltītām kājiņām . . .

Seš' vīri zārku nesa
Un gauži raudāja.

Pats brūtgans zārku nesa
Un gauži raudāja.

To zārku ielaiž kapā
Un klāj ar velēnām.

Pats brūtgans iesprauž krustu
Un smagi nopūšas.

Balts zārks ar melnām pumpām
Un zelta kājiņām.

Reiz bija rozīte . . .

Reiz bija rozīte,
Pidirillā, pidirallā,
:-: Kas skaisti ziedēja,
Pidiridiridirallalā :-: !

Bet cits to nolauza,
Pidirillā, pidirallā,

∴ Pie krūts sev piesprauda,
Pidiridiridirallālā ! ∴∴

Reiz bija meitiņa,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Ko karsti mīlēju,
Pidiridiridirallālā ! ∴∴

Bet cits to paņēma,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Pie krūts sev piespieda,
Pidiridiridirallālā ! ∴∴

Skaugi man kapu rok,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Es kapa nebīstos,
Pidiridiridirallallālā ! ∴∴

Es zārkā gulēdams,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Spļauj' griestos svilpodams,
Pidiridiridirallallālā ! ∴∴

Uzmet garu !

Nu es zinu, ko vajaga
Jaunajāmi meitiņām —
Džimmī kurpes, zīda zeķes,
Daiļu puisī piedevām.

Kur palika tā meitiņa,
Dzelteniemi matiņiem?
Tā aiz kviešu stabiņiem,
Ar pušiem meņģējas.

Smuks puisītis iet pa ielu,
Aicin' mani līdz nākt.
Māte ļāva līdz pusnakti,
Es paliku visu nakt'.

Miļā mammiņ, es tev saku,
Es bez puša nedzīvoš'.
Nemšu puisi aiz matiem,
Vilkšu savā gultinā.

Sestdienā, kad pirti gāju,
Kreklu tīnu kamolā.
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Anniņ, padod ķipiti
Ar to silto ūdeni!
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Izsutis un izsilis,
Kā no jauna piedzimis.
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Ak, cik pirtī mīlīgs gars!
Miesu tira slotas zars.
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Es esmu lustīgs dzīvotājs

Es esmu lustīgs dzīvotājs,
Kam parāds pakaļ sauc,
Es laimes ceļa brīvotājs,
Kas puķu ratos brauc.

Tamdēļ es lūdzu, atdodiet,
Kas tik un tā būs mans.
Ar mīlu mani pavadiet,
Lai sirdī skan kā zvans.

Man vēlāk mīlas nevaj'dzēs,
Kad vecums virsū liks,
Kad puķu rati netecēs,
Un diena naktī slīgs.

Tad mīla tikai skumdinās,
Kas tagad beigta bij',
Un roka melnam krustam mās,
Ko brūklenāji vij.

Ja nebūtu mums dakteru . . .

Ja nebūtu mums dakteru,
Tad visi ļaudis slimotu,
Un miljoniem tad dzīvību
Braukt' nelaikā uz mūžību.
Tamdēļ lai, brāļi, katris zina,
Cik varena ir medicīna !

Ja nebūtu mums juristu,
Tad netaisnība valdītu,
Un visā plašā pasaulē
Tik varmācības notīktu.
Tādēļ lai balsī spēcīgā
Saucam : „Vivat iustitia !“

Ja astronomu nebūtu, —
Kas zvaigžņu ceļus pētītu,
Tad būtu mums viens un tas pats —
Vai diena tagad ir, vai nakts . . .
Tamdēļ lai laimes uzsaucam
Mēs gudram zvaigžņu pētniekam !

Ja arhitektu nebūtu,
Kas tad mums mājas būvētu ?
Tad mēs kā zvēri dzīvotu
Un naktīs kokos gulētu.
Tādēļ par skaistām pilīm, ēkām
Lai godu dodam arhitektam !

Ja tautsaimnieku trūktu mums,
Tad valdītu īsts sajukums.
Kas vadītu ar gudru prātu
Valsts saimniecības aparātu?
Tādēļ lai dzīvo trīskārt sveiks
Tās visugudrais tautsaimnieks!

Ja agronomu nebūtu,
Kas tad ar zemi notīktu?
Tā mūža mežiem apaugtu,
Jo itneviens to nekoptu.
Tādēļ par zaļām druvām, laukiem
Lai pateicamies agronomiem!

Ja ķīmiķu mums nebūtu,
Kur tad mēs šņabi dabūtu?
Tad, varbūt, būtu jādzer mums
Kāds nāveszāļu maisījums,
Tādēļ lai ķīmiķiem mēs rādam,
Ka viņus ļoti augstu stādam!

Ja teologu nebūtu,
Tad velns mūs visus parautu,
Jo neviens priecas mācību
Mums sirdī neiedēstītu.
Tādēļ lai Dievam varenam
Caur teologu kalpojam!

Lielaš ekonomš

Es esmu lielais ekonomš,
Kas grib no manis mācīties,
Lai šurp pie manis atsteidzas
Un manus vārdus uzklausas.

Virš galvas man ir žokene,
Tā jaunu zēnu milule.
Tai augšā iepļisums un caurs,
Tas der, lai skatās saulē paurš.

Pie žaķetes man rokas nav,
Bet tomēr glīti tā man stāv;
To valkāja mans vectētiņš,
Kāds vecš, vecš muižas kalējiņš.

Par vesti drusku siršs man pukst,
Jo viņai „pakaļdaļas“ trūkst; —
Kāds pāvestš tādu uzvilka,
Kad bibelē viņš lasīja.

Ar' biksas man bij šnitīgas,
Bet tagad tās jau lupatas, —
Jo šito modi valkāja
Pats Bonopartuš Francijā.

Man krekli bij pavisam trīs:
Viens gaŗš, bet otris ļoti iss,
Tas trešais žudis jau labs brīd's,
To paņēmis kāds lupatžīdš.

Es papirosus nepērku,
Pa ceļmalām tos salasu.
Tā dažreiz manīm vieglāk iet,
Ne katru reiz uz bodi skriet.

Es matus reti sukāju,
Jo man nemaz nav susekļa.
Lūk, tadēļ skuķes milē man
Un teic: cik skaistas sprogas tam!

Kad gals reiz būs man pienācis
Un dzīvot būs man apnicis,
Kā varoni man kapā vels
Un lielu pieminekli cels.

Kad nākš' pie debess vārtiem es,
Tad būs man lielas ķibeles:
Jo Pēters manīm neticēs,
Ka esmu no šīs pasaules.

Bet kad viņš uzšķirs grāmatu,
Tad runās citu valodu:
Nāc iekšā, lielais ekonoms! —
— Ak vai, es, neticīgais Toms!

Bet tagad, biedri, zināt jūs,
Kas nākamībā derīgs būs.
Es saku, jums paties nav grūt'
Par lielu ekonomu būt.

Pie vīna, alus pudeles
Es dzerot vienmēr uzsaucu :
Kā Rīgā, tā ar' Liepājā,
Lai dzīvo ekonomija ! —

Vienāds vecums daudzreiz līdz

Vienāds vecums daudzreiz līdz,
Milīb's laikus sataisa.

Kad puikam pār' par sešpadsmit
Un meitenam ap piecpadsmit,

Jau var tie milēt,

Jau var tie jokot,

Jau var tie dejot,

Jau var tie icha, ai, icha, ha !

Trīsdesmit gadus kad tie nāk,

Sevim otru meklēt sāk.

Kuģinieci iemanto,

Tai tie airi jāvada.

Nu var tie milēt,

Nu var tie jokot,

Nu var tie zvejot,

Nu var tie icha, ai, icha, ha !

Piecdesmit gados kad tie nāk,

Sirmu krōni galvā liek.

Lai gan vecs un salīc's liks,
Bet tomēr dzīvei vēl derīgs.

Vēl var tie mīlēt,
Vēl var tie jokot,
Vēl var tie dejot,
Vēl var tie icha, ai, icha, ha!

Deviņdesmit gados kad tie nāk,
Nu jau laiks būs projām iet,
Piekusuši gulēt iet,
Savas acis aizver ciet,

Bet, varbūt, tur augšā
Vēl varēs mīlēt,
Vēl varēs jokot,
Vēl varēs icha, ai, icha, ha!

Pāvests un sultans

Kas nekaiš dzīvot pāvestam
No grēcinieku nodevām,
Un vīnus dzert vislabākos —
Par pāvestu man patiktos!

Bet tomēr viņš ir nelaimīgs —
Tam skuķes mutes nedod vis,
Viņš viens pats savās cisās dus —
Par pāvestu maz prieka būs!

Daudz labāk klājās sultanam,
Jo liela māja pilna tam
Ar brīnumskaistām meitenēm,
Ak, Dievs, to godu manim lem.

Bet nabags vīrs ir sultans mans,
Tas dar', ko vēlē alkorans —
Pie lūpām vīnu nepieliek —
Būt sultanam man nepietiek!

Pēc abu šķirtas laimības,
Man sirds ne brīža nenesās,
Bet pārmaiņus būt gribētos
Par pāvestu un sultanu.

Tad skuķe dod man bučiņu,
Jo tagad esmu sultans es.
Jūs, draugi, glāzes piepildat —
Kā pāvestu man' godinat!

Mēness spīd aiz kūts

Mēness spīd pie kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Zilas tavas acis, sarkans deguntiņš,
Sārtas tavas lūpas, apaļš vēderiņš.

Mēness spīd aiz kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Nāc uz Vērmaņsilu, — tur tev' gaidīšu,
Un pie „divām lauvām“ tevi skūpstīšu.

Mēness spīd aiz kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Neej tu pie vīra — laimīg' nebūsi,
Bālēs tavi vaigi, rožu lūpiņas.

Mēness spīd aiz kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Būsi tu tā puķe, es tas ceļa vīrs,
Novītisi drīzi, un es aiziešu.

Puiši meitas apsūdzēja

Puiši meitas apsūdzēja
Superdentam Jelgavā,
Trallā, trallā, hopsasā,
Superdentam Jelgavā.

Tos aizdzina uz kuģiem,
No kuģiem uz Vāczemi,
Trallā, trallā u. t. t.

Tur tiem lika pupas malti,
Dzirnaviņas mugurā,
Trallā, trallā u. t. t.

Sāk šie kopā runāties,
Ko mēs, brāļi, darīsim,
Trallā, trallā u. t. t.

Iesim mēs uz dzimtenīti,
Kur mēs meitas sūdzējām,
Trallā, trallā u. t. t.

Pielūgsim tur tēvu, māti,
Meitas miļi bučosim,
Trallā, trallā u. t. t.

Tā vēl līdz šo baltu dienu
Puišiem meitas jābučo,
Trallā, trallā, hopsasā,
Puišiem meitas jābučo.

Daugav's malā, stalts kā niedra

Daugav's malā, stalts kā niedra,
Pidriķis reiz stāvēja.

Pidriķ's milē Doroteju,
Doroteju skaistāko.

Svētdien's dienā, pulkstens vienā
Māras baznīc's zvani zvana.

Lēnām piebrauc puskariete,
Doroteja ārā kāpj.

Doroteja baltā kleitā
Altarpriekšā nostājas.

Pidriķ's, tērpies melnā frakā,
Dorotejai tuvojas.

„Doroteja, vai patiesi,
Tu man' milēt nevari?

Pidriķ', mīļais, jā, patiesi,
Tevi milēt nevaru!

Pēc šīs visas cermonijas
Dorotejai laimi vēl,

Pidriķ's sevīm krūtīs grūda
Dunci un revolveri.

Kaps to ņēma, kaps to rāva,
Tādēļ, ka tik ļauna bija tā.

Ilgi vēl pirms pasterdienas
Pidriķ's lielā godā nāk.

Pidriķ's staigā baltās biksēs
Paradīzes dārziņā.

Engēlīši kailiem stilbiem
Pidriķ' biksēs noskatās.

Likten, likten, bargais likten,
Ko tu esi padarij's?!

Kamdēļ ņēmi skaisto puisi,
Kuŗu meitas milēja ?

Kad aiziesi uz Siguldu . . .

Kad aiziesi uz Siguldu,
Tad redzēsi tur Turaidu.
:: Starp abām muižām Gauja tek,
Kas Siguldu no Krimuld's šķir. ::

Tur augsti kalni paceļas,
Ir arī dziļas ielejas.
:: Tur dārzniekam bij meitiņa,
Par visām meitām daiļākā. ::

Tā Gutmaņ' alā dzīvoja,
Un rītos matus sukāja.
:: Bet divi poļu zaldāti
Bij meitiņai kā uzburti. ::

Tie alā lien, un lūrējas,
Kur jaunā meita sukājās —
:: Tie netik vien kā lūrējas,
Bet arī meitai tuvojas. ::

Bet meitiņ' mīl nevainību
Daudz vairāk, nekā dzīvību ;
:: Tā divieli sev ap kaklu tin,
Un poļu kungus mānīt zin. ::

„Ja divieli pārcirzī varēsiet,
Tad mani pašu dabūsiet.
:-: Viens polis savu zobin' tver,
Un meitiņai pa kaklu zveļ. :-:

Tā krīt kā zāle nopļauta,
Un ar to dziesma izbeigta;
:-: No alas iztek avotiņš —
Tas dārzniek' meitas asintiņš. :-:

Kur, Dieviņi, tu paliksi

Kur, Dieviņi,
Tu paliksi,
Kad mēs visi
Nomirsim?

Ne tev sieva,
Ne tev bērni,
Kas tev vecam
Maizi dos?

Tu staigāsi
Rāudādams
Pa to plašo
Pasauli.

Man bij maza grāmatiņa

Man bij maza grāmatiņa,
Dziesmu rotai līdzīga,
Šādām tādām dziesmiņāmi,
Viņa sērām pildīta.
Un ja vēlaties jūs dzirdēt,
Vienu no šīm dziesmiņām —
Tad es lūdzu tūdaļ spriežat,
Kas par daiļām, varenām.

Maziņš biju, neredzēju,
Žīdam bēdas Kuldīgā,
Meita gāja uz avotu,
Puiši jāja pieguļā!
Kur tu augi daiļa meita,
Liziņ, mana pirmā brūt' ?
Būs tev, mīlā, no man šķirties,
Viens, ak, viens, cik tas ir grūt' !

Kapsētā, tur kalna galā,
Visi mani radi raud:
Kaut man būtu tā naudiņa,
Kas guļ jūras dibenā.
Šādi kungi, tādi kungi,
Seglo savus kumeliņ's.
Seši mazi bundziniēki
Savai mīļai kroni vij.

Matsiņam cūkas ganot,
Puisēns rozīt' redzēja.
Citiem ganiem mājās dzenot,
Jānīts stāvēj' kalniņā.
Labprāt es kā putniņš skrietu,
Grūti pūta ligaviņ'.
Kur lai atrod mīļu vietu,
Stāsti manim, Daugaviņ'.

Saulīt' tecēj' tecēdama,
Es uzkāpu kalniņā.
Lēni, lēni Dieviņš brauca
No kalniņa lejiņā.
Ej, saulīte, drīz pie Dieva,
Rozēm kaisu istabiņ'.
Dusi saldi miegā maigā,
Mana mīļā māmuļiņ'.

Sit, Jānīti, vaļa bungas,
Vecais tēvs uz akas tup.
Kas tie tādi, kas dziedāja,
Aiz kalniņa dūmi kūp.
Nāciet ļaudis skatīties,
Kādi ērmi tīrumā:
Visiem vārti appušķoti,
Cekulota zīle dzied.

Vakarā, cik jauki, klusu,
Strauja, strauja upe tek.

Ligo, laiva, uz ūdeņa,
Upes vēsā ielejā.
Tur zirgi zviedza, velni brauca,
Div' dūjiņas gaisā skrēja.
Puiši meitas apsūdzēja,
Zili dūmi nokūpēj'.

No paša Dieva līgsmība mums dota
No paša Dieva līgsmība mums dota
Un prieki mūsu jaunībai,
Un līgsmība ir mūsu augstā rota,
Par spīti niknai skaudībai.

[: Priecīgi dzerot lai uzdziedam ;
Kannas, ja tukšas, lai piepildam :]

Kamēr mums jaunībā ir spirtu kauli,
Mums arī netrūkst līgsmības.
Kad vakars nāk, tad mums ar mīļu sauli
Ar aizies prieku dieniņas.

Priecīgi dzerot u. t. t.

Tās dzīves puķu mēness vienreiz smeļās,
Lai sveiki to nodzīvojam ;
Un kad būs jādodās uz nāves lejas,
Lai droši Tēvam pieejam.

Priecīgi dzerot u. t. t.

Dzer, brālīt, dzer uz ligaviņas laimi,
Kas mīlibā tev uzsmejās!
Lai viņas godam skaņi dziedādami,
Mums visiem sirdis priecājās.

Priecīgi dzeļot u. t. t.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu
Paticis nāves eņģeļam,
Tad kapā vēlejam tam saldu dusu,
To raudādami pavadam.

[: Bēdīgi viņu mēs apraudam
Un saldu dusu tam vēlējam :].

Cauniša un Stendera

Ta iedzeršana laba lieta

Ta smēķēšana laba lieta,
Bez dūmiņa nav dzīvošan'.

Bet naudiņa, lūk, slikta lieta,
::: Kad makā nav, kur to lai ņem? :::

Tad labāki es nesmēķēšu,
Bez dūmiņa es iztikšu;
Lai Pērkons sasper tabakmaku,
::: Un pīpe sašķīst gabalos! :::

Ta iedzeršana laba lieta —
Bez bairiņa nav dzīvošan',

Bet alus muca — slikta lieta,
:-: Kad tukša tā, kur to lai liek?

Tad labāki es nemetišu,
Bez bairīša es iztikšu.
Lai Pērkons saspeļ oiconom'ū,
:-: Un muca sašķīst gabalos! :-:

Ta precēšanās laba lieta,
Bez sieviņas nav dzīvošan',
Bet sievas māte — slikta lieta,
:-: Kad pūrā tā, kur to lai liek? :-:

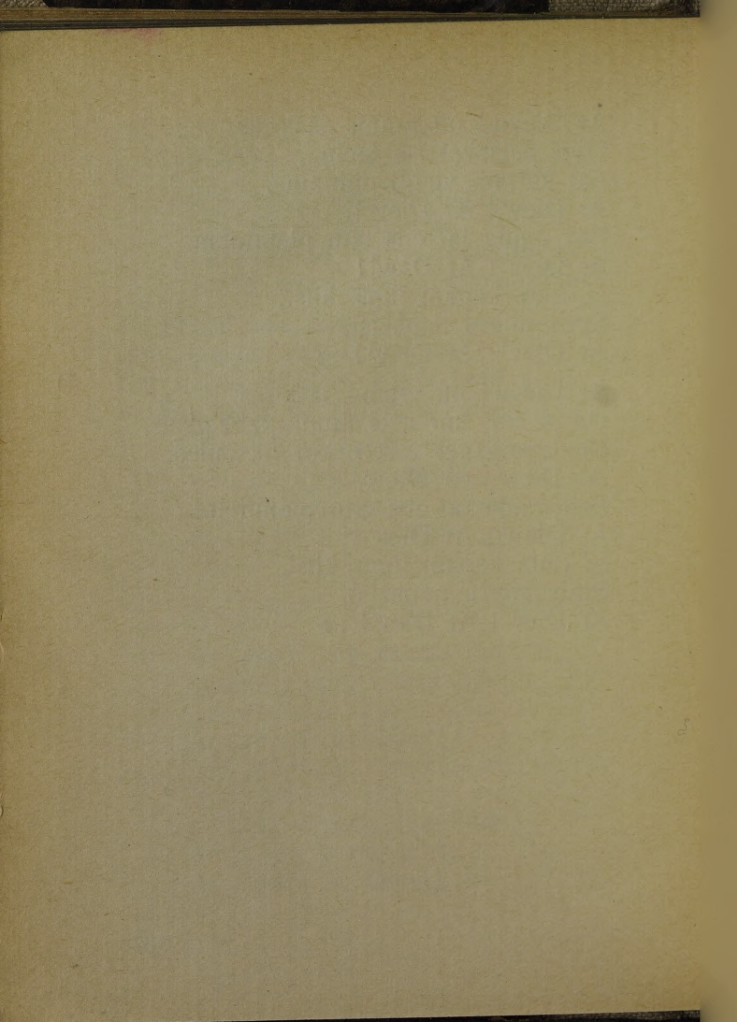
Tad labāki es neprecēšos —
Bez sieviņas es iztikšu,
Lai Pērkons saspeļ sievas māti,
:-: Un pūrs lai sašķīst gabalos! :-:

Ar Dievu, nu mums jāšķiras

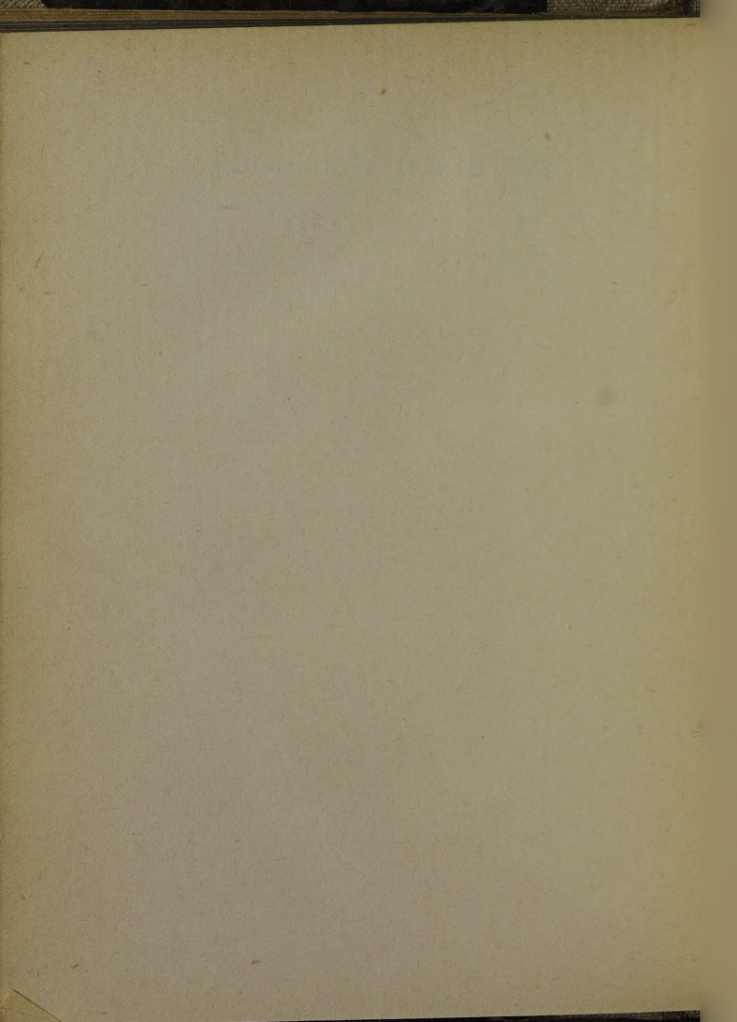
Ar Dievu! nu mums jāšķiras,
Sniedz vēlreiz kausu pildītu,
Lai skumjas tanī slīcinu.
Ar Diev'! Ar Diev'!
Bez naida lai cits citu pieminam.
Ar Diev'! Ar Diev'!
:-: Līdz kapam ilgas klīst,
Sirds mieru nepazīst,
Ar Diev'! Ar Diev'! :-:

Ar Dievu! nu mums jāšķiras,
Gaŗš ceļš vai īsa taciņa,
Lai katram viegli minama.
Ar Diev'! Ar Diev'!
Bez naida lai cits citu pieminam.
Ar Diev'! Ar Diev'!
:-: Līdz kapam ilgas klist,
Sirds mieru nepazīst,
Ar Diev'! Ar Diev'! :-:

Ar Dievu! nu mums jāšķiras.
Dievs zin, kur ceļš mums izbeigsies,
Nav zvaigznēs teikts, kur tiksimies.
Ar Diev'! Ar Diev'!
Bez naida lai cits citu pieminam.
Ar Diev'! Ar Diev'!
:-: Līdz kapam ilgas klist,
Sirds mieru nepazīst,
Ar Diev'! Ar Diev'! :-:

Kaṛāvīru dziesmas

Pie tēvu zemes dārgās

Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt!
To turi ciet ar visu savu sirdi!
Tev' šeitān stipras saknes droši tur',
Kā niedra būsī svešā malā tur,
Ko mazais vējiņš iespēj samaitāt.
Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt!

Pie tēvu zemes kalniem, lejām, mežiem,
Pie klusā straute bērzu birstaliņā,
Lai tavas mūža ilgas klātu sien,
Lai tavas domas turpu, turp aizvien,
Kur pirmreiz saule tevi skūpstija
Un dzīves cīņās stipru audzēja.

Pie senā bērna šūpulīša klusi,
Pie sirmās mātes, vientuļa kas raud,
Lai tavi sapņi turpu naktī steidz,
Sirds, kuŗa mīlēt, gaidīt nenobeidz,
Tik turpu, turp lai nesās sirds un prāts!
Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt!

Pēc Šillera — Auseklis

Imanta

Imanta nevaid miris;
Viņš tikai apburts klus'

No darbošanās rimis,
Zem Zilā kalna dus.

Tam zelta pili snaužot,
Ta zobens nesarūs,
Kas, dzelzu bruņas laužot,
Kā liesma kļuvis būs.

Par simtiem gadiem reizi
Mazs rūķīts augšā nāk
Un apskatās, vai migla
Ap kalnu nozust sāk.

Kamēr vēl zilo miglu
Ap zilo kalnu redz,
Tik ilgi tūkstoš gadus
Vēl zeme viņu sedz.

Bet reizi pārkoņdēli
Tāi kalnā lodes spers;
Tad bēdzīs visi jodi,
Pēc zobena tas ķers.

Un saules meitas nācīs
Un miglu projām trauks;
Un gaismas laiku balsis
Imantu ārā sauks.

A. Pumpurs

Kaut klinšu akmens šķeltos

Kam brīvās krūtīs vīra sirds atrodās,
Kam spēks vēl nelauzts dzīves grūtībās,
Lai cieši vienodamies kopā dodās,
Iz pilnas krūts dzied dziesmu līgsmības:

„Kaut klinšu akmens šķeltos,
Mēs mūžam droši celtos;
Prom jauneklis kā vēja spārniem trauc,
Kad tēvija to nāves karā sauc“.

Lai tēvu tikums, gods mums paliek zinams;
Tie varai virsū šķēpiem uzmācas.
Vai tēvu dēliem ilgi būtu minams,
Kas pienākās, kad tautā vaimanas?

„Kaut klinšu akmens šķeltos u. t. t.“

Lai tadēļ solas katris, roku sniegdams,
Būt tēvu zemei mirstot, dzīvojot,
Kas drīkstēs stāties mūsu vidū liegdams?
Nost vara! visur lai dzird atskanot:

„Kaut klinšu u. t. t.“

Tu, latvju meitiņa, kas savam miļam
Daudz laimes brīžos skūpstot smaidīji;
Kaut vātis vārgtu, kaps atvērtos dzīvam,
Tu būsi miļa manim mūžīgi.

„Kaut klinšu u. t. t.“

Ja liktens lēmis, ka būs aiziet tāļi,
Lai, draugi, rokas spiežam šķirdamies ;
Vēl reiz lai saucam : Latvju dēli, brāļi,
Mēs gribām būt pie tautas, tēvzemes.
„Kaut klinšu u. t. t.“

K. Kundziņš

Kaŗa vīri bēdājās

Kaŗa vīri bēdājās,
Asiņaina gaisma aust ;
Nebēdājiet, kaŗa vīri,
Sudrabota saule lēc.

Sniga sniegi, putināj',
Stalti jāja kaŗa vīri,
Tālu jāja, nepaziņu,
Vai būs manis bāleliņš.

Jāja, jāja lielu tāl',
Lielu tālu svešumā ;
Tēvu zemei grūti laiki,
Dēliem jāiet palīgā.

Tēvu zemes brīvestību
Pirksim mēs ar asinīm,
Tēvu zemes mīlestību
Mēs ar darbiem rādīsim.

Div' dūjiņas gaisā skrēja

Div' dūjiņas gaisā skrēja,

Abas skrēja dūdodam's.

Ai, ai, aijaja,

Abas skrēja dūdodam's.

Div' bāliņi kaŗā jāja,

Abi jāja domādami.

Ai, ai, aijajā,

Abi jāja domādami.

Vai būs jāti, vai nejāti,

Vai palikti sētiņā?

Ai, ai, aijajā,

Vai palikti sētiņā!

Kur palika mans bāliņis,

Karodziņa nesējiņš?

Ai, ai, aijajā,

Karodziņa nesējiņš?

Tur palika jājējiņš,

Uz tām leišu robežām.

Ai, ai, aijajā,

Uz tām leišu robežām.

Tur stāigāja Dieva dēli,

Dvēselītes lasīdami.

Ai, ai, aijajā,

Dvēselītes lasīdami.

Atraduši dvēselīti,
Ietin baltā villainē.
Ai, ai, aijajā,
Ietin baltā villainē.

Ienes svētā pāvēnī,
Gulda Dieva šūpuli.
Ai, ai, aijajā,
Gulda Dieva šūpuli.

Liek eņģeli šūpotāju,
Tas dziedāja šūpodams :
Ai, ai, aijajā,
Tas dziedāja šūpodams :

Aijā, miļā dvēselīte,
Kaŗā kauta, ne mirusi.
Ai, ai, aijajā,
Kaŗā kauta, ne mirusi.

Pate māte savu dēlu

Pate māte savu dēlu
Kaŗavīru audzināj',
Stiprus svārkus šūdināja,
Gaŗus matus audzināj'.

Zilit' atnes tādu ziņu :
Brāļam kaŗā jāaiziet.

Ej, māsiņa, dārziņai,
Pušķo manu cepurīt'.

Piecus pušķus aiz cepures,
Sešas zvaigznes zobenam.
Māte galvu uzglaudīja,
Tēvs uzlika cepurīt'.

Māte zirgu apsegloja,
Tēvs uzcēla mugurā.
Nu, ardievu, tēvs, māmiņ',
Manis jums vairs neredzēt.

Devītāi gadiņai
Attecēja kumeliņš,
Attecēja kumeliņis
Smiltaiņāmi kājiņām.

Pavaicājat kumeļami,
Kur palika jājējiņš!
Tur palika jājējiņis,
Kur krīt vīri kā ozol'.

Kur krīt vīri kā ozoli,
Kur asiņu upes tecēj',
Kur asiņu upes tecēj',
Zoben's krāva zārdiņā.

Zirgi zviedza, velni brauca

Zirgi zviedza, velni brauca,
Upīt tecēj' čurkstēdama.
Es stāvēju maliņā,
Ar zobenu rociņā.

Es sacirtu velnam galvu
Deviņiem gabaliem.
Man nošķīda brūnie svārki
Ar tām velna asinīm.

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus izmazgāšu?
Ej, puisīti, tur mazgāti,
Kur deviņas upes tek.

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus izžāvēšu?
Ej, puisīti, tur žāvēti,
Kur deviņas saules spīd!

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus noglabāšu?
Ej, puisīti, tur glabāti,
Aiz deviņām atslēgām.

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus novalkāšu?
Ej, puisīti, kariņāji,
Tur tu viņus novalkās'.

Es kaŗāi aiziedams

Es kaŗāi aiziedams,
Atstāj māsu šūpulī.

No kaŗiņa pārnākdams,
Atrod lielu rakstītāj'.

Pavaicāju māmiņai:
Kas tā tāda rakstītāj'?

Tā, dēliņi, tav' māsin',
Ko atstāji šūpulī.

Rakstītāja man māsiņ',
Norakst' kaŗa karodziņ'.

Raksti zaļu, vai sarkanu,
Mūžam mani neredzēs'.

Cekulota zīle dzied

Cekulota zīle dzied
Staļļa spāres galiņā.
Ej, māsiņa, klausīties,
Kādu vēsti zil' atnes'.

Tādu vēsti zil' atnes',
Būs brāļami kaŗā iet.
Būs brāļami kaŗā iet,
Nepušķotu cepurīt'?

Ej, māsiņa, dārziņā,
Pušķo brāļa cepurīt',
Pušķo brāļa cepurīt'
Skaistiem rožu ziediņiem.

Dziedādama aiztecēj',
Raudādama rozes rāv',
Dziedādama appušķoj',
Raudādama galvā liek'.

Raud, māsiņa, vai neraud,
Tu jau manis neredzēs'.
Devītajā vasarā
Atnāks manis kumeliņš.

Kumelami pavaicāj':
Kur palika jājējiņš?
Tur palika jājējiņš,
Kur asiņu upe tek.

Nu ar Dievu, Vidzemīte

Nu ar Dievu, Vidzemīte!
Nebūšu vairs Vidzemē;
Neiešu vairs savā vaļā,
Ciema durvis virināt.

Lai aug puri, lai aug meži,
Kur gāj' cauri drasēdams;

Nu man drīz būs jādrasē
Daiļā kaŗa pulciņā.

Kad māmiņa to redzētu,
Kā pušķoja tav' dēliņ',
Tad tu vairs neraudātu
Sava dēla auklējum'.

Uzvilks kaŗa mēteliti,
Uzliks kaŗa cepurīt'.
Apjozīs ar zobentiņu,
Cels uz stalta kumeliņ'.

Dziedādami, spēlēdami
Ienaidnieku uzvarēs,
Dziedādami, spēlēdami
No kariņa mājās nāks.

Pie Donavas

Pie Donavas tur tāļi,
Kur kaŗa pērkons dūc,
Kur cīnās mūsu brāļi,
Kur lielgabali rūc.

Tur kalnos prastā kapā
Dus latvju jauneklis,
Kas kaŗā nokauts tapa,
Dus, nāvē aizmidzis.

Tur, Donav's krasta malā,
Sēž meitiņ' žēlabās,
Raud asaras bez gala,
Dēļ mīļā sērojās.

Kāds mīlīgs eņģels rodas
Un krāj šīs asaras,
Pie tālā kapa dodas,
Uz kapa laista tās.

Tur uzdīgst roze skaista,
Aug saules karstumā;
Jo vairāk as'ras laista,
Jo aug tā kuplumā.

Un klusa balss tur ceļas
Pār kapa kopiņu:
„Beidz raudāt, mana mīļā,
Es mir's par tēvijū!“

A. Pumpurs

Aizjāja latvietis

Aizjāja latvietis pasaulē tālu
Uz kumeļa stalta, kā dimdēja vien.
Uz mūžu viņš atstāja dzimtenes sētu.
Tam liktens bij lēmis tur palikt arvien.

Velti tu, jaunajā līgava, gaidi —
No skumjām un bēdām tev nomākts ir prāts.
Par velti tu skatus uz ziemeļiem raidi,
Vai pārnāks reiz mājās sen gaidītais draugs.

Kur ziemeļos puteņi kaukdami griežas,
Un kalnos un pakalnos šausmīgi šņāc —
Kur priede pie egles kā draudzībā spiežas,
Tur latvieša kauli it mierīgi dus . . .

Vēl mirdams viņš lūdzas it žēli un drūmi,
Lai miesas ar zemi tam apbežot ar',
Uz kapa lai zaļo tik paegļa krūmi,
Par latvieša nāvi kas liecināt var.

Latvju strēlnieks

Mirdzot šķēpiem zeltsaules staros,
Tauru skaņas kad viņojas šurp,
:-: Caur pilsētas vecajiem vārtiem
Ienāk latviešu strēlnieku pulks. :-:

Redz aiz aizkariem augsti pie loga
Meitas actiņas skumji kā mirdz; —
:-: Domā strēlnieki, meita ir daiļa,
Vai kāds brīnums, ka iesilst tiem sirds. :-:

Pie miera jau strēlnieki dodas,
Ir pusnakts un visi jau dus.

:-: Tik dārzā zem ozola zariem
Mainās skūpsti, bet ozols cieš klus'... :-:

No rīta zeltītos staros,
Tauru skaņas kad viņojas šurp,
:-: Dodas strēlnieki sīvajā cīņā,
Kas ir bijis, to nestāsta nakts. :-:

Aiz aizkariem augsti pie loga
Meitas actiņas skumji kā mirdz ;
:-: Domā meita — vai redzēšu zēnu,
Kuŗa dēļ klusi skumst mana sirds. :-:

Jau trakot sāk rudeņa vēji,
Brāļu kapenēm pāri tie skrien.
:-: Bāla meita kopj kapu ar puķēm,
Rūgtu rūgtajās asaras lej. :-:

Cel mani pār par Daugavu
Cel mani pār' par Daugavu,
Tu, Daugav's laivinieks ;
Šo lenti ņem par dāvanu —
Tā bij mans greznums, prieks.
Par maz šī alga, meitiņa,
Par to pār' necelšu,
Par to es savā laiviņā
Tev sēdēt neļaušu.

Cel mani pār' par Daugavu,
Es citu maksāšu;
Es zinu jauku dziesmiņu —
To braucot dziedāšu.

Ar dziesmiņu nav maksāts gan,
Tu, daiļā meitiņa,
Cik ilgi patiks dziesma man?
Vēl nesēd laiviņā.

Cel mani pār' par Daugavu,
Tu, zelta puisīti,
No manas krūts par piemiņu
Še, ņem šo rozīti!

Ne, skaistā meitiņ, tas ir maz,
Es rozi negribu:
Drīz viņa vist un bālējas,
Dod savu mīlību.

Ņem, zvejniek, manu mīlību,
Ņem manu sirdi sev;
Tev nododos uz mūžību,
Es gribu dzīvot tev.

Tad nāc pa priekš pie manas sirds,
Tu, daiļā meitiņa;
Redz, Daugav's viļņi saulē mirdz—
Nāc, sēdies laiviņā.

Tur viņi abi šūpojas
Pa plašo Daugavu,
Un viņi lēni spēlējas
Ap viņu laiviņu.

Lapas Mārtiņš

Viens saucējs sauc pie Daugavas

Viens saucējs sauc pie Daugavas,
Raug' svešas tautas nākušas,
Tās upes malā nostājas,
Uz latvju zemi noskatas.

Ak, tēvija, tev jānes ir tavs liktens ar
paciešanu!
Būt' Daugava apsargāta, netrūktu latvjiem
brīvība.
Būt svešnieki uzvarēti, netrūktu latvjiem
brīvība.

Pie Daugavas krastiem Ikšķilē,
Pie smilšu kalniem Salspilē,
Tie atstāj laivas, malā nāk
Un sevīm pilis būvēt sāk.

Ak, tēvija, tev jānēs ir — u. t. t.
Jūdz sešus zirgus kučieri
Un laķierētu karieti.

Tie saucas „Herr fon baroni“,
Kas ticību atnesuši.

Ak, tēviņa, tev jānes ir — t. t. t.

Lai pērkons speķ un lodes šņāc,
Lai jodi naktī gaisā skrien.
Kam snaudi tu vēl, latvju gars,
Tev tēviņa ir jāsargā.

Ak, tēviņa, tev jānes ir — u. t. t.

Nu, brāļi, mēs pie Daugavas,
Uz viņas krasta maliņas,
Lai plivinājas karodziņš,
Lai spulgo mūsu zobentiņš,

Ak, tēviņa, tev jānes ir — u. t. t.

Kad man, uz vakti stāvošam

Kad man, uz vakti stāvošam,
Jr jasalst, jādreb vientuļam,
Tad, mīlākā, tev' pieminu
Un allaž uz tev' domāju.

Lai tumšums visas vietas sedz,
Lai vēji pūš, lai pūces brēc,
Es par to neko bēdāju,
Jo es uz tevi domāju.

Man prātā nāk ta dieniņa,
Kad man pēc Dieva likteņa
No dzimtenes bij jāaiziet,
Te kaŗā savas as'nis liet.

Cik mīli tu man' apkampi
Un šķirdamās man skūpstiji,
Ar bantēm manu cepuri
Tu raudādama pušķoĵi.

Vēl tagad tu man' mīlu tur',
Tapēc es nebīstos nekur;
Man sirds no jauna lēkāt sāk,
Kad mīļākā man prātā nāk.

Gan daŗu reiz tev asaras,
Man' pieminot, būs biruŗas;
Bet, mīļā, ak, jel neraud vis,
Dievs pats mūs atkal savedīs.

Gan daŗu reiz tev bailes ir,
Ka briesmas man' un tev' nešķir;
Bet, mīļā, ak, jel nebīsties,
Ir kaŗa vīru sargā Dievs!

Kad svece izdziest lukturī,
Tad ieeĵ savā kambarī;
Tur ceļos meties, lūdzi to
Ar' par man', savu mīļāko!

Tu tagad taisies gulēt iet,
Bet man vēl javaktē šī viet';
Gul' saldā miegā, mīļākā,
Ar labu nakti, jaukakā.

Švalbe

Tur tālā kaŗa laukā

Tur tālā kaŗa laukā guļ kritis kaŗavīrs,
Ne skaitīts, ne ar' minēts, kaut kaŗojis kā
vīrs.

Par dažu kaŗā kauto tur gauži vaimanā,
Par kareivi, kas aizmirsts, nebirst ne asara.

Bet dzimtenē gan tālu, tur, vakarkrēsliņā,
Vecs tēvs teic, darbā grimis: „Viņš, laikam,
nomira!“

Un noraudāj'sies māte: „Vai Dieviņ!“
iesaucās.

„Viņš atvadas, jo pulkstens uz pusnakt'
apstājās.

Tur līgaviņa skatās nakts krēslā skumīgi:
„Kaut miris, manā sirdī viņš nemirs mūžīgi!“
No treju mīļo acīm birst karstas asaras,
Par kareivi, kas atstāts, no sirds plūst
lūgšanas:

Tās karstās as'ras sakrāj, Dievs, vienā debesī
Un aiznes tālā laukā šo svēto upuri,
Uz bāliem vaigiem viņam tās as'ras rasina,
Lai neapraudāts neguļ tas tālā svešumā!

Baltā roze

Balta roze manā dārzā zied,
Miļākajam kaņā jāaiziet.
Karstā cīņā sauc to tēvija,
Viņai grūti laiki, jāiet palīgā.

Rozēm pušķošu tēv cepurīti,
Miļais, mani prātā paturi.
Droši eji karstā cīniņā,
Mājās kad tu nāksi, pīšu vaiņagu.

Tālumā, kur lielgabali dūc,
Brīvi cilājās tur vīra krūts.
Kaujā dodas brašais kareivis,
Baltā roze viņam visur līdzī iet.

Krita viņš iekš karsta cīniņa,
Sevi tēvijai viņš dāvāja.
Baltā roze tam pie krūtīm mirdz
Tur, kur pukstēt stājās viņa straujā sirds.

Mežmalā stāv kapu kopiņa,
Nepuškota, viena atstāta.

Tikai baltā roze uz tā zied :
Baltā roze viņam visur līdz iet.

Dusi saldi, tu, mans mīlākais,
Tev uz kapa ziedons rozes kais'.
Manā dārzā rozes novītis,
Tavu nāvi tēvija neaizmirsīs.

Apkārt kalnu gāju

Apkārt kalnu gāju,
Kalniņā uzkāpu ;
Ieraudzīju meitenīti
Gaiži raudājot.

Ko tu, meitiņ', raudi,
Ko tu žēlojiesi ?
Kā bij manīm neraudāti :
Bāliņš kaŗā iet.

Kaŗā bij man ieti,
Kaŗā nepalikti,
Kaŗā bija grūta dzīve
Tēva dēliņam.

Dievs atņēma māti,
Dievs atņēma tēvu,
Kas man' skaisti audzināja,
Zobentiņu nest.

Zobentiņu nesti,
Karodziņu celti,
Ienaidnieku pulciņāi
Asariņas dzert.

Salti vēji pūta,
Bārgi kungi sūta
Svešajāi zemītei,
Jūras līkumos.

Tālāk tik trauc . . .

Lūk, ziedonis smaida un burvīgs ir mežs,
No kalna redz strautiņu skrejam.
Lai dzimtenes laime pretīm mums dveš,
No zemes uz zemi kas ejam.

Tālāk tik trauc, tālāk tik trauc,
Kaŗa vīram milēt nav ļauts!

Še jaukajā ziedonī patīk man būt,
Še dabā nav jāklausās zaimi.
Ak, likten, ak, likten, laid manīm jel gūt
Šeit jaukajos brīžos vēl laimi!

Laime drīz zūd, laime drīz zūd, —
Kaŗa vīram to neiegūt!

Jel raugies, kur meitene tālumā trauc,
Pie viņas man domas nobeidzas.

Man tuvoties viņai mūžam nav ļauts,
No manis projām tā steidzas.

Tālāk tik trauc, tālāk tik trauc,
Kaŗa vīram mīlēt nav ļauts!

Jātņieku dziesma

Jau pagājusi baiga nakts;
Mēs jājām klusi — kaps mums rakts,
Un nāve klāj jau šķirstu.
Vēss rita vējš pūš agrumā,
Vēl kausu, krodzniec', ātrumā,
Pirms mirstu, pirms mirstu!

Kam zaļo, zālīt! — Asinīs
Tu rožu sārta būsi drīz,
Kas skries pa brūci cirstu!
Šo malku — rokā zobens ass --
Es dzeŗu, ka priekš tēvijas
Es mirstu, es mirstu!

Un steigšus otru pakaļ tam!
To brīvībai lai uzdzeŗam,
Šo malku sen jau tvīku;
Kam ziedot man šo palieku?
Tev, Romas valsts, to uzdzeŗu,
Lai nīktu, lai nīktu!

Bet — kauss jau tukšs ir ligavai —
Zib šķēps, šņāc lode — nesot tai,
Kas šeitān drupās irtu.
Pret ienaidnieku cīņiņā!
Ai, prieks, jāt rīta agrumā,
Lai mirtu, lai mirtu! . . .

Tulkojis P. Blaus

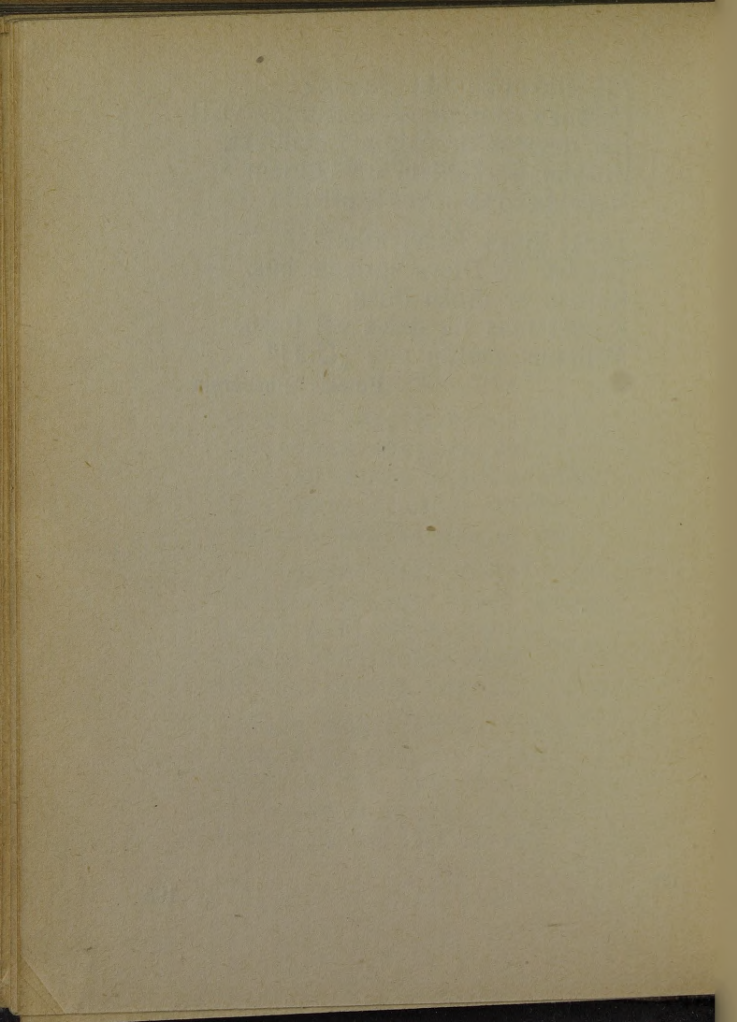
Sark'nais rīts

Sark'nais rīts! sark'nais rīts!
Tev varbūt nāk nāve līdz.
Drīz jau taures iesāks skanēt,
Sēru nāves dziesmu zvanēt
Man un biedrim dažam vēl.
Kaŗa lauks! Kaŗa lauks!
Tu tas briesmīgs nāves žņaugš!
Vakar stalti jājām priekšā,
Šodien lode krūtīs iekšā,
Rīt' jau dzestrā kapiņā.
Tiešam nieks! Tiešām nieks!
Visu ļaužu gods un prieks;
Rītos ceļas ar sirdsēdām,
Nokaujas ar raizēm, bēdām,
Kamēr vakars klāt un nāv'.

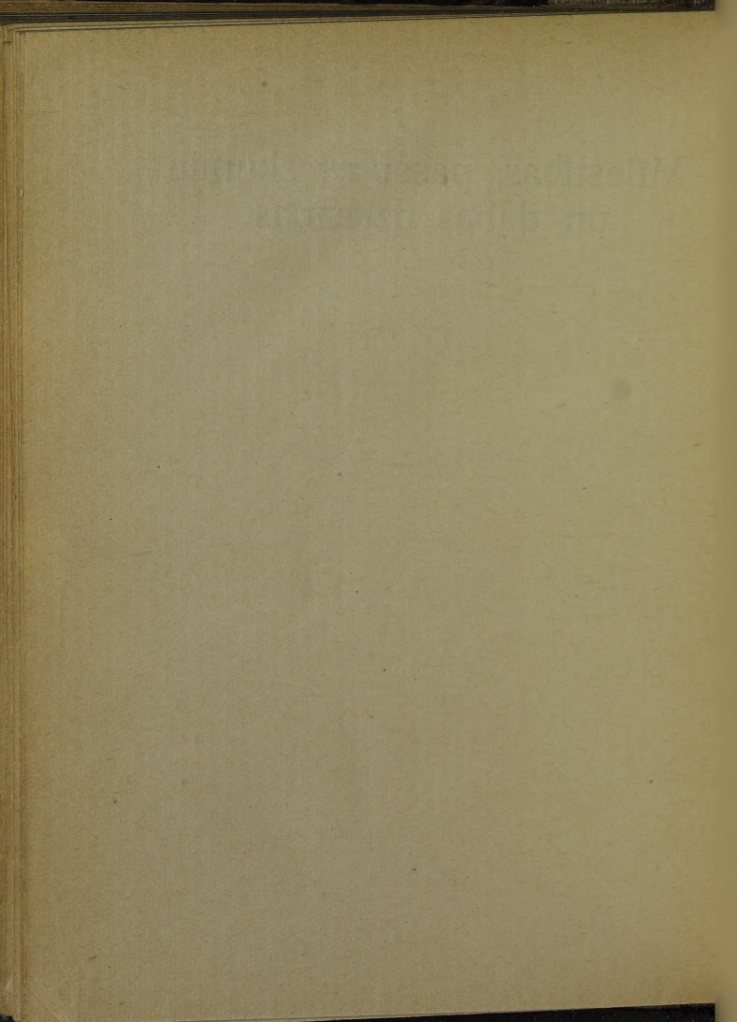
Ak, cik drīz! Ak, cik drīz!
Pasaul's brangums, skaistums vīst!
Lai neviens ar vaigiem staltiem,
Košiem, sarkaniem un baltiem
Nelielas, drīz rozes vīst!

Tādēļ klus! Tādēļ klus!
Ļaujot, kā Dievs spriedis būs.
Ķaņošu ar drošu dūšu,
Ķamēr maz tik dzīvs vēl būšu.
Mirdams saukšu vēl: „Urā!“

Ernests Dīnsbergis

Mīlestības, pasaules skumju
un dabas dziesmas

Dažu skaistu ziedu

Dažu skaistu ziedu
Gaujā kaisīju,
Lai tie manai mīlai
Nestu sveicienu.

Pats uz zaļā krasta
Dziesmu dziedāju,
Dziedāju par laimi
Un par līgavu . . .

Sen jau aizmirsusies
Man šī dziesmiņa,
Sen jau daiļā meiča
Citam līgava.

Bet kad Gaujas ličos
Atkal ievas zied,
Tad uz veco vietu
Allaž mēdzu iet.

Un kā senāk, ziedus
Gaujā kaisu es,
Neminēdams, kurp lai
Ūdens viņus nes . . .

A. Niedra

Pa Daugavu laivinieks irās

Pa Daugavu laivinieks irās
It vēlu vakarā,
Un laiviņai tecēt šķirās,
Kad mēness atspīdēja.
Te viņam nejauši rādās
Pie krasta meitiņa;
Tai bijušas bēdas kādas,
Ka gauži raudāja.

Viņš laiviņu turēdams jautā:
„Kam raudi, meitiņa?“
Bet laiva no viņiem rauta,
Drīz klāt pie bezdibeņa.
„Bēdz projam, puisīti, steidzies,“
Tā mīļi skubina,
„Dažs laivinieks šeitān beidzies,
Kas mani žēloja.“

„Man jātek ar asaru lāsēm
Pie sava mīļākā,
Kas droši pa ūdens gāzēm
Man pieklūt mēģināja.
Tas klusi Daugavas dzīlē
Dus gadu simteņus,
Un mani arvienu milē,
Pēc tā man raudāt būs.“

Vēl laivinieks nebaltā dienā
Gan ķer pēc naroga,
Bet glābiņa vairs neviena,
To straume nogremdēja.
Par to vēl Staburags rauda
Līdz šodien asaras,
Ar bēdīgiem sēri gauda
Un mūžam nerimstās.

Fr. Mālberģis

Loreleja

Es nezinu mūžam, kalabad
Es skumīgs esmu tāds!
Sev pasaku vecu glabāt,
Uz to vien nesas man prāts.
Vēss vakars krēslībā sedzies,
Un klus' tek Daugava;
Tas kalna gals liesmās dedzies,
Mirdz saules spožumā.

Tur jumprava jo itin skaista
Sēd augšā brīnišķi;
Tur zibošā zeltā saista
Sev matus zeltainus šī.
Tos sukā ar zeltainu ķemmi,
Un uzdzied dziesmiņu,

Kas brīnišķi skan uz zemi
Ar varenu meldiju.

Tas laivniekam laivā iekšā
Ar žēlabām sirdi spiež;
Viņš neredz, kur klintis priekšā,
Viņš acis uz augšu vien griež.
Man šķiet, ka tur laiviņā, lejā,
Nu laivinieks postā vēl ies,
Un dziedot Loreleja
To darijuse paties'.

No Heines tulk. Juris Allunans

Stāsti manīm, Daugaviņa

Stāsti manīm, Daugaviņa,
Gauja jel necieti klus,
Kur aug mana līgaviņa,
Vai tā drīz jau liela būs?

Daugav' balta putodama
Oša laivu vizina;
Meitiņ', laivā sēdēdama,
Villainītes balina.

Gaujas malā, dziļā lejā,
Sarkanbaltas rozes zied,

Tur meitiņa košā sejā,
Ligodama cauri iet.

Brauc ar Dievu, daugaviete,
Oša laivā sēdēdam'!
Pini kroņus, gaujeniete,
Puķes klēpī nēsādam'!

Man pašami Laimes māte
Līgaviņu audzina;
Lauku māte, meža māte
Tai pūriņu darina.

A. Pumpurs

Senatne

... Tur burvīgā gaismā viss. zaigo un laistās,
Ik skaņa tur dziesmās un saskaņās saistās;
Pār pļavām, pār mežiem tur meitenes ligo,
No kalna uz kalnu jāņugunis spīgo;
Visapkārt kā noslēpums drūmi guļ sils;
Tur glāžu kalns mirgo, tur ūdens pils;
Iz niedoļa nāras sald-sērīgi smejas,
Un mēnesnicā tur laumas vij dejas;
Bet melna čūska jūrā maļ miltus,
Tos jāēd būs tiem, kam vara un viltus,

Tur karā jāj bāliņš — aust asiņains rīts,
Pret ienaidniekiem ass zobens trīts.

Tad augšā kāps pilskalns iz senseniem
laikiem,
Iz simtgadu miega caur dūmiem un tvaikiem.

Dies saulīte atkal trīskrāsaina:
Drīz zila, drīz zaļa, drīz sarkana.

J. Rainis

Še, kur ligo priežu meži

Še, kur ligo priežu meži,
Esmu dārgām saitēm siets,
Še ir mana tēvu zeme,
Esmu dzimis gaujmaliets.

Svešās malās esot jauki,
Daudz jo daiļi brīnumi,
Augsti kalni, plaši lauki,
Greznām puķēm rotāti.

Bet kas svešas zemes, salas
Man ar savu greznumu,
Kad es še, pie Gaujas malas,
Dzirdu latvju valodu?

Sveika, Gauja, plūsti plaši
Tur, kur balta jūra iet!

Gadu simteņiem lai braši
Latvju tauta zeļ un zied!

Rieteklis

Bārenīte

Vēlu, vēlu vakarā,
Zāļu nasta mugurā,
Bārenīte sētā iet,
Asariņas rietēt riet.

Mēness kaisa sudrabiņ';
Attek Laimas māmuliņ',
Trīs divielīšus balina,
Bārenei tos dāvina:

„Trīs ozolus kalniņā
Meža māte audzina,
Trijatiemi žuburiem,
Kuplotiemi puduriem!

Ej, meitiņa, šovakar,
Žuburos tos divieļus kar';
Dievu dēli rītā nāks,
Dvieļos muti slaucīt sāks!“

Laimes māte aiztecēj',
Bārenīte kalnā gāj',

Pakaŗ dvieļus zariņos ;
Atjāj dievi ritiņos.

Zelta rasā mazgājās,
Sudrabiņā slaucijās ;
Visi kopā runājās,
Bārenei ko dāvinās ?

Par trīs dvieļu noaudum',
Smalka blieķa balojum';
Pirmais raibas gotiņas,
Pūkainītes aitiņas.

Otrais bēru kumeliņ',
Dižu mežu arājiņ',
Trešais sētu kalniņā —
Bārenītei dāvinā.

A. Pumpurs

Cik ezers rāms!

Cik ezers rāms un putni klusi!
Tik dabā dzirdams troksnis rets.
Jau metas tumšs, un zemes virsū
Sāk izplatīties klusums svēts.

Cik ezers rāms! Iekš koku lapām
Zuz Dieva balsis mīligas,

Un puķites no krasta malas
Uz augšu sūta lūgšanas.

Cik ezers rāms! No debess zvaigznes
Uz zemi miļi noskatās . . .
Jel dodies, cilvēk, tu ar' mierā,
Drīz tevi kapā guldinās.

No Heines tulk. Mieriņš

Svēta nakts, ak, izlej

Svēta nakts, ak, izlej tu
Debess mieru sirsniņā.
Jauku spirdzināšanu
Ceļiniekam tvīkšanu!

Zvaigznes jau mirdz tik spoži,
Smaida uz man' tik koši!
Labprāt uz jums es droši
Skriet' augšup tur.

Kokles skaņas lēni šurp
Jauku vēsmu lidina
Mums no paradīzes šurp,
Tā man sirdi spirdzina.

Mirdziet, jūs zvaigznes, spoži,
Smaidiet uz man' tik koši!

Labprāt uz jums es droši
Skriet' augšup tur.

Gājēja dziesma naktī

Tu, kas mīti debesīs,
Vaimanas un sāpes remdi;
Tam, kas vairāk novārdzis,
Vairāk atspirģšanas dzemdi.

Ak, cik prāts man nepiekusa!
Ko līdz prieks un pūliņš grūts?
Salda dusa, salda dusa,
Nāc, ak, nāc iekš manas krūts.

Ceļnieks naktī ilgojas
Mājās kļūt, kur mieru bauda;
Zvaigznēs skaties, nemaldies,
Nāks no augšas tevīm jauda.

Mīļas rokas tevi gaida,
Tevi apkampt pretī nāks,
Tad bez vaida, tad bez vaida
Sirds tev mierā atspirgt sāks.

Ģetes, latv. no Ģuŗa Allunana

Lūgšana

Kad grūtā brīdī sirds vai lūst
Un daudz ir ciešanu:
Tad lūpas skaitīt neapklust
Man kādu lūgšanu.

Šo vārdu skaņā nomanāms
Kāds spēks tik brīnišķīgs,
Un klusi dvēslē sajūtams
Drīz miers it debešķīgs.

Kā slogs no krūtīm noveļas
Tad šaubīšanās gan,
Un ticībā plūst asaras —
Cik viegli, viegli man!

No Ļermontova tulk. Vaidelaitis

Cūkas ganot, Matisiņam

Cūkas ganot, Matisiņam
Dziedāt vis negribējās,
Krūmos vilciet pamaziņam,
Kankarītis nopūšas:

Ekur puķītes zied laukā,
Gana silti ģērbusās! —
Kas man' sildīs bargā aukā?
Noplīsušas biksiņas!

Cūkas, vepri, sivēniņi
Izrok gardu saknīti,
Labi pārtikuši viņi! —
Kur es ņemšu maizīti!

Tēvs un māte debess priekā,
Tos nekādas rūpes spiež! —
Saiminiekiem nav ne nieka;
Ak, tie paši badu cieš!

Citi bērņus skolā sūta,
Dieva vārdos mācīties;
Man, teic, esot galva grūta,
Ābecītē lauzīties.

Kas man' mācīs, nabadziņu?
Kas dos maizi, apģērbu? —
— Dievs! — Vai gan caur tavu ziņu
Tā spiež trūkums bāriņu?!

Tēva reizi izmācīja
Māte, kamēr dzīvoja,
Arī stipri piesacīja,
Labprāt noiet baznīcā.

Svētdien biju, mācītāju
Dzirdēju no kanceles,
Stāstīja par debess māju,
Kur aizejot dvēseles;

Stāstīja par eņģeļšiem,
Kas tur Dievam skaņi dzied,
Un par grēciniekiem tīšiem,
Ka to ceļš uz elli iet;

Un ka taisnu dvēselītes
Eņģļu pulkā vienotas;
Tēv' un mātes dvēselītes
Ar' tur esot uzņemtās.

Dieviņ', ņem man debess mājās,
Tur, kur mani vecāki;
Šeit, virs zemes slikti klājas,
Jāsalkst, jāsalkst briesmīgi.

Ansīs Liventāls

Jauki dzīvot tēvijā

Jauki dzīvot tēvijā,
Kur mani māte auklēja;
Kur es bērns vēl ganos gāju,
Dziesmām mežu tricināju,
Katrs koks man' sveicina,
Jauki dzīvot tēvijā!

Jauki dzīvot tēvijā,
Mājā, tēvs ko uzcēla;
Kur uz katra tīrumiņa

Tēva sūri sviedri lija,
Katra vaga svētita, —
Jauki dzīvot tēvijā!

Jauki dzīvot tēvijā,
Kur aug liepas ceļmalā;
Ko pats goda dienai stādij's,
Savai zeltenei tās rādij's,
Kad to vedu sētiņā, —
Jauki dzīvot tēvijā!

Jūras malā esmu dzimis

Jūras malā esmu dzimis,
Jūras malā uzaudzis.
Jūrai cieti esmu zvērēj's,
To par līgaviņu vēlēj's.
Ja būs Dieva padomā,
Guldīs mani jūriņā.

Ziedu mēness saules starus
Sūta mūsu zemītei.
Visur redzam putnu barus,
Jaukas puķes, zaļus zarus,
Tomēr jūrā jaukāki,
Viļņos ligot jautrāki.

Auksti vēji pūš it bārgi,
Ziema ir jau tuvumā.

Jūrā bangas augsti ceļas
Un uz laivu kalniem veļas.
Jūrnieks briesmu nebīstas,
Dieva rokām pavēlas.

Kā zvejnieks mazā laiviņā

Kā zvejnieks mazā laiviņā
Drošs dziļā jūrā dodas!
Tas nāves briesmas nebēdā,
Kad bagāts loms tik rodas.
Kad vētra, viļņi kauc,
Uz augšu zvejnieks brauc.

Vai, pasaul's vētras bīdamies,
Gan rokas klēpī liksim ?
Nē ; dzīves viļņos cīnoties,
Tik vien pie mērķa tiksim.
Bez krietna cīniņa,
Nav laime gaidama.

Fr. Mālbergis

Ļaunās acis

Kā Latvijas kalnos un lejās
Man agrāki patikās klīst,

Kur rožainas lūpiņas smejas,
Kur alutiņš putodams līst!

Un stāvot uz Daugavas krauja,
Es tautietim uzsaucu — sveiks!
Bet ko man stāstīja Gauja —
Kas citam, kas svešam to teiks!

Un dienas un naktis tā mijās,
Un mainījās ziedi un sniegs,
Un kurp man teka ar' vijās,
To greznoja jaunības prieks.

Bet tagad — es brīnos un skatos,
Un vaicāju — kā gan tas nāk?
Vai tiešām man sarma jau matos
Un balss vai man drebēt jau sāk?

Sen spieķis jau putekļiem klājies,
Nav dzirdams vairs dziesmiņu bars,
Kā salauztiem spārniem ir stājies
Uz vietas mans nemiera gars.

Un mainās tā naktis un dienas
Un vētras jau puķītes lauž,
Bet spieķis arvien vēl pie sienas
Uz ceļnieku gaidīdams snauž . . .

Ai, acis, jūs ļaunīgās acis,
Kam saistījāt puisēnu jūs!

Ai, tikai caur jums vien tas nācis,
Ka viņa jaunība rūš' . . .

No visas sirds un simtreiz sveiks!

No visas sirds un simtreiz sveiks,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Tev' katris mīlu viesi teiks,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Jaukais ziedon', visur gan
Tev par godu jautras dziesmas skan!
Tev nākot, prieks vien pretīm dveš,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Zeļ priekā pļava, lauks un mežs,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Gavilēm tev' cīruls sveic,
Lakstīgala līgsmi pogot steidz,
Tev pogot steidz!

No visas sirds un simtreiz sveiks,
Jaukais, jaukais, ziedon'!
Kas tevi mīlu turēt beigs,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Visas sirdis vaļā veļ,
Lai tās jaunu laimi tic un cer,
Lai tic un cer!

Viss ir jauks vasarā
Viss ir jauks vasarā,
Kad mēs ejam klajumā,
Puķes zied, putni dzied,
Dievam godu dod.
Lai tad mūsu sirds un prāts
Līdz ar dabu priecājās!
Laiks aiziet,
Kaps atiet,
Kad vairs priecāsies?

Vai, puķīt, sacīt zini
Vai, puķīt, sacīt zini,
Jeb zvaigznīt spožā, tu?
Ak, kādēļ gan neatmini,
Kas spiež man sirsniņu?
Bet puķīt paliek mēma,
Mirdz zvaigzne augstumā.
Teic, strautiņ labais, mīlais,
Vai sirds man' pievīla.
Ak, strautiņ, mīlais strautiņ,
Kam klusu cieti tu?
Es vēlētos jel zināt
Tik vienu vārdiņu.

„Jā“ ir tas pirmais vārdiņš,
Tas otrs, tas ir „nē!“
Šie vārdi man ir dārgi
Par visu pasaulē.

Ak, strautiņ, mīļais strautiņ,
Kāds esi ērmots gan,
Tak teic jel, ko tu slēpi,
Vai viņa milē man'!

Nāc līdzi, mana līgaviņ

Nāc līdzi, mana līgaviņ',
Tu, mana dārgā ļaudaviņ!
Pie manas sirds tu svešatnē
Tā būsi it kā dzimtenē.

Ja manim līdzi nedosies,
Tavs mīļākais tad nāvē ies.
Kaut paliksi ar' dzimtenē,
Tak būsi itkā svešatnē.

Ak, puķīt, tavu noskumšan'.

Ak, puķīt, tavu noskumšan',
Kas manu sirdi grauž;
Kad es par tevi domāju,

Tad sirds man pilna skumības,
Ak, sirsniņ, tevis dēļ.

Es sen jau biju ilgojies
Ar tevi satikties,
Kad tu jau biji teikusi,
Ka tu vairs mana nebūsi;
Ak, slikta valoda!

Nu liksim rok' uz rociņu
Uz jaunu laimību:
Tā labklāšan' uz priekšdienām,
Tā pēcklāšan' uz pēcdienām
Līdz kapa maliņai.

Ne uguns, ūdens var mūs šķirt,
Ne ļauni cilvēki.
Kad nāks tā baltā nāv' pie mums,
Tā izšķirs mūsu mīlestīb';
Ak, mīļā puķīte.

Ar baltām smiltīm ceļu kais',
Ar zaļām skujiņām.
Tad pretī nācīs raudādam'
Tēvs, māte, māsas, brālīši;
Tur visiem jāiet būs.

Rītos, kad gaiļi dzied
Rītos, kad gaiļi dzied
Gaismiņai austot,
Man agri jāceļas
Un uguns jākuņ.

Gaiši deg liesmiņa,
Dzirksteles lec un sprēgā.
Es skatos tālumā
Un grimstu domās . . .

Nejauši prātā nāk
Puisēns, ko mīlu,
Par kuņu sapņoju,
Aizviņu nakti.

Gan tu reiz raudāsi,
Viltīgais puisēn,
Kad es reiz dusēšu
Dzestrajā kapā.

As'ras man ritēt sāk
Pār vaigiem bāliem.
Diena jau iesākas,
Dievs zin, kā beigsies . . .

Jauns dārznieks vienreiz bija
Jauns dārznieks vienreiz bija,
Kam sirds bij bēdīga,

Kad gāj' viņš savā dārzā,
Tās puķītes, kas auga,
Tās viņam smaidīja.

Ar noskumušu sirdi
Viņš apkārt staigāja.
Un asaras, kas rīta
Uz puķītēm uzkrita,
Ko viņš tur raudāja.

Ja viena puķīt' vīstu,
Tad vēlas viņš pats mirt.
Tās nevīst manis labā,
Tās vīst bez ūdens lāses,
Tās vīst bezvainīgas.

Tur augstu kalna galā,
Tur stāv viens akmens liels.
Un uz tā stāv uzrakstīts:
„Tev nebūs citu mīlēt,
Ka mani vienīgo!“

Bet lejā kalna gāzē,
Tur iztek strautiņš mazs:
Kas no šī ūdens dzēris,
Tas slāpes vairs nejutīs,
Tas neslāps mūžīgi!

Vienalga man

Es zinu, visi mani nievā,
Es zinu, visi mani nīst.
Lai mani nīst, lai mani nievā, —
Vienalga man, vienalga man.

Pār kapiem laižas melni kraukļi,
Un žēli ķerc: nav vērts, nav vērts!
Es atspiežos uz kapa krusta,
Un saucu līdz: nav vērts, nav vērts!

Kā vēja dziti mākonīši,
Tā manas domas tālu klīst:
Pēc kautkā cēla, nezinama
Sirds ilgojas, sirds ilgojas.

Tik man vairs nē

Ik katrs ziedoni sev gaida
Ik katram pogo lakstīgala,
Dzied putniņi ik katrā zarā,
Tik man vairs nē, tik man vairs nē.

Uz katra kapa puķes dēsta,
Uz katra kapa karstas as'ras lej,
Kas nāks pie kaņavira kapa,
Bet it neviens, bet it neviens.

Kāds tēls, kas nāks pie mana kapa,
Ne ceļos metīsies, ne karstas as'ras lies,
Ne baltās rokas cels pret krustu,
Bet itneviens, bet itneviens.

Man prieka nav šai pasaulē,
Man prieki visi sen ir zuduši,
Tik vēlos būt, zem vēsām smiltīm,
Nav miera man, nav miera man.

Ik katrs ziedoni sev gaida,
Ik katram pogos lakstīgala,
Ik katrs rudeni sev gaida
Bet es vairs nē, bet es vairs nē.

Es nezinu un nesaprotu

Es nezinu un nesaprotu,
Ko grib no man' šis liktenis?
No rīta cēlies, aunu kājas,
Dievs zin, kur vakars pienāks man...

Man nav ne tēvijas, ne mājas,
Ne kāda sirds, kas mīlē man.
No rīta cēlies, aunu kājas,
Dievs zin, kur vakars pienāks man.

Reiz biju iemilējies skuķē,
Tā bija skaista zilace.

Bez gala skaistās, zilās acis,
Bez gala es tās milēju.

Es nespēju vairs aizmirst skuķi,
Ar rožu sārtām lūpiņām,
Ar gaišu matu skaistām sprogām,
Ko laimes brīžos skūpstiju.

Es nespēju vairs aizmirst skuķi,
Dēļ tās es mūžam sērošu.
Pirms miris būšu, vēl es teikšu:
Es tevi aizmirst nespēju.

Es staigāju gar upes malu
Un viļņu dejā noskatos.
Es lūdzu nāras, lai tās mani,
Lai manas sēras vieglotu . . .

Jel nedusmo

Jel nedusmo, kad rūgtums tevī rodas,
Iz krūts, kas ievainota, asins plūst.
Kā zieds, kas agrā rītā lausts, es nīkstu,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'.

Jel nedusmo, ka nevaru tev' milēt,
Jo pagātni tev atdot nespēju.
Tā zudusi mums mūžam abiem, zini,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'.

Ja nedusmo, ka rūgtums tevī rodas,
Varbūt, ka es pie visa vainīga;
Kā lūgšanā priekš tevis ceļus loku,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'.

Jel nedusmo, sniedz man kaut vienu
skūpstu,
Vēl vienu reiz, pirms dodies tālumā;
Tad zināšu, ka tu man piedot vari,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'...

Kam raudi

Kam raudi, skaistā meitiņ',
Kam slauki asaras,
Kam zaudē rožu vaigus,
Kamdēļ tu sērojies?

Tik reizi, tik reizi
Es vēlētos laimīga būt;
Tik reizi, tik reizi
Es vēlētos milēta kļūt . . .

Tur dārzā, tumšā lejā
Zied mīlas vijoles;
Tāpat ar svešā malā
Man smaida zeltenes.

Tik reizi, tik reizi u. t. t.

Tad nu ardievu, mīļā,
Laid manim projām iet,
Lai gredzens paliek ķīlā,
Man citur laime zied!

Tik reizi, tik reizi u. t. t.

Tu zini mūsu vainas,
Kadēļ mums jāšķiras;
Rauj pušu milas saites,
Lai bēdas remdinas.

Tik reizi, tik reizi u. t. t.

Melniem matiem, tumšām acīm

Melniem matiem, tumšām acīm
Ir mans mīlais draudziņš,
Neaizmirstams stāv man prātā
Viņa mīlais vaidziņš.

Vakarkrēsla sedz jau zemi,
Jauneklis nāk sērstu.
Nāk pie pļavas pieliekdamies,
Tumsā meklē teku.

Sirds pukst zeltenītei karsti,
Notvikst baltie vaigi,
Jūtot nākam savu draugu,
Ko tā milē maigi.

Tumsā pazaudējis teku,
Jauneklis apsēdās ;
Suņi pamanīja viņu,
Sāka riet aiz sētas.

Nenocietās istabāi,
Mīlam preti steidzas ;
Klusu ārā nemanītai,
Viņai izbēgt veicas.

Suņiem rejot, mīlais ceļas,
Projām doties taisas,
Savu līgaviņu raudzīt,
Sētā iet tas baidās.

Vārti nočīkst, zeltenīte
Tek jau pati pļavā,
Sveica savu mīļu draugu,
Skūpstīt sevi ļāva.

Kādēļ tu, ak, zeltenīte,
Naktī gāji laukā :
Dzērāj' puiša līgaviņai
Laipe vis neplauka !

No rīta mazā gaismiņā
No rīta mazā gaismiņā
Sēd meitiņ' kalniņā,

Un viņas sēras nopūtas
Nes vēsmiņ' tālumā.
Nes vēsmiņ', nes vēsmiņ',
Nes vēsmiņ' tālumā.

Tur, tālumā, dus jauneklis,
Kas meitiņ' milējis,
Tas citur laimi atradis
Un viņu atstājis.
Un viņu, un viņu,
Un viņu atstājis.

Pa logu vēsmiņ' iekšā iet
To sapņos uzrunā:
„Tev šeitān prieks un laime zied,
Tur skumjās meitiņa!“
Tur skumjās, tur skumjās,
Tur skumjās meitiņa.

„Tu viņu esi pievīlis,
To mlēt solidams,
Tu viņas mieru laupījis,
Tas tev nav piedodams!
Tas tev nav, tas tev nav,
Tas tev nav piedodams!

„Liels sods par to tev jānes jau,
Tev laime ņemta kļūs,
Pēc nožēlosi sirsniņ' sav',
Bet tad par vēlu būs!

Par vēlu, par vēlu,
Bet tad par vēlu būs!

No mīega uzlēc jauneklis,
Tam sirds no bailēm trīc,
Pie meitiņas, ko ātstājis,
Tas steidzas aiziet drīz.
Tas steidzas, tas steidzas,
Tas steidzas aiziet drīz.

Tie abi sēd nu kalniņā
Un laimē līgsmojas,
Ap viņiem žūžo vēsmiņa
Un līdzī priecājas.
Un līdzī, un līdzī
Un līdzī priecājas.

Jauks vasar's rīts bij svētdienā

Jauks vasar's rīts bij svētdienā,
Vēl saule nelēca,
Vēl Rīgā klusums valdīja,
Vēl visi gulēja.

Tik Emma, daiļā jaunekle,
Uz Bastejkalnu iet,
Tur pastaigā šī vientule,
Tā skumīga man šķiet.

Tur kalna galā lieveni,
Tur viņa apsēžas,
Tai acis raugās skumīgi,
Tā sēri nopūšas.

„Cik, mīlestība, skaista tu,“
Tā viņa sēri teic,
„To savā sirdī sajūtu,
Kad Kārlis mani sveic.

„Tu dari sirdis laimīgas
Kas abas mīlējas,
Tām ielej jūtas burvīgas,
Uz mūžu vieno tās.

„Vai es šo laimi sasniegšu,
Pēc kuŗas ilgojos,
Vai Kārli kādreiz mantošu,
Ko ļoti vēlējos?

„Ak, nē, viņš laipnis izliekas
Pret mani allaž gan,
Bet mīlēt mani neliekās,
Par to ir skumjas man.

„Ak, Kārli, kaut tu zinātu,
Cik tu man esi mīļš,
Sacīt es to nedrīkstu,
Kluss ūdens allaž dziļš.“

Labrīt, tu, daiļā Emmiņa,
Es visu dzirdēju ;
Nu man nav vairs tev jāsaka,
Kā tevi milēju.

Pie krūts tam glaužas Emmiņa,
Tai sirds no laimes pukst.
Ne vārdiņa tie nerunā,
Tik skūpstas, smej un čukst.

Pie vārtiem, akas malā

Pie vārtiem, akas malā,
Stāv liepa zaraina ;
Es daudzreiz viņas ēnā
It saldi sapņoju ;
Un biezā mizā griezu
Es dažu vārdiņu,
Un priekos tā, kā bēdās,
Uz turien' nogāju.

Ar' šodien man tur gaŗām
Bij jāiet nakti vēl',
Un tumsā cieti acis
Es aiztaisīju vēl ;
Un zari smagi šņāca,
Kā sauktu nopietni :

„Nāc, nāc jel, puis', uz mani,
Še mieru panāksi!“

Un asi vēji pūta
It taisni acīs man,
Un lietus lāses nāca —
Man netik atpakaļ.
Un projam, projam devos
Ar lielu steigšanu, —
Vēl dzirdu liepu šņācam:
„Šeit mieru atrastu.“

J. Breikšs

Skaistu rozi redzēja

Skaistu rozi redzēja
Puisēns dārza malā,
Kas it koši ziedēja;
Tecēj's klāt, to skatīja,
Prieks tam bij bez gala.
Rozit, rozit sarkanā,
Rozit dārza malā.

Puisēns saka: „Lauzīšu
Rozi dārza malā!“
Roze teica: Ieduršu,
Un tev sāpes darišu,

Laid man' tikai vaļā!
Rozīt, rozīt sarkanā,
Rozīt dārza malā!

Zēns neklausa, nolauž to,
Rozi dārza malā;
Rozes ērkšķi bada šo,
Zēns nebēdā it neko,
Kā tam izies galā.
Rozīt, rozīt sarkanā,
Rozīt dārza malā!

Pēc Ģetes tulk. M. Fitiņs

Ja ar' tevīm simtām avju

Ja ar' tevīm simtām avju ganītos,
Un es, nabags, tikai ziediem pušķotos,
Mana sirds, mana sirds, tomēr mana
Sirds tev' mīlēt, mīlēt, mīlēt liedz, tā tevi
mīlēt, tevi mīlēt liedz.

Ja ar' tu vai simtiem namiem lepotos,
Un es vecā trūdu graustā atrastos,
Mana sirds u. t. t.

Ja ar' zīdā, samtā vienmēr tērptos tu,
Un es prastos, vecos svārkos staigātu,
Mana sirds u. t. t.

Ja ar' tevīm vīna dārzi zaļotu,
Un es mazu kviešu druvu apkoptu,
Mana sirds u. t. t.

Ja ar' visi ļaudis tevīm godu dod,
Mana sirds pie tevis laimes neatrod.
Mana sirds u. t. t.

Čeku t. dz., tulk. J. Poruks

Jau ziedonis klātu

Der Mai ist gekommen

Jau ziedonis klātu un kokiem lapas plaukst,
Kam tikās, lai paliek vēl ilgāk mājā snaust.
Kā mākoņi steidzas un nestāv uz viet',
Tā sirds manim nesās uz tālieni iet.

Ar Dievu, tēvs, māte, Dievs mīļi sargās jūs!
Kas zin gan, kur laime tur svešumā man būs!
Ir celiņi visur, kur pasaulē kļūt.
Vins aug vēl ar' citur, kas jabauda būs.

Sveiks tālak pār kalniem, kur saule gaiši spīd!
Pa zaļajiem mežiem un klajumiem ik brīd'!
Tur burbuļo strauti, tur kokus līgo vējš,
Man sirds pukst jo jautri un dziesmās skan
mežs.

Un vakarā ciemā būs salda atdusa.
„Nu steidzies, tēt, ieliet no vīna labakā.
Nem vijoli rokā, tu jautrais spēlmanīt,
Ār miļāko jādzied, kas prātā man mīt.“

Ja negadās naktsmāja, tad mierā tak būs
sirds

Arī apakš Dieva debess, kur zvaigznītes man'
mirdz.

Un liepa, ta vējā man miegu žūžina,
Un Auseklis agri man skūpstot modina.

Pa vasaru ceļā, tas jauneklām prieks.
Tur pūš Dieva vēsma, to sajūt ceļinieks.
Un dziesmās tam ceļās uz augšu dvēselīt;
Cik jauka, jauka esi tu, Dieva pasaulīt!

Tulkojis J. Neilands

Rītu vairs nebūšu mājās
Rītu vairs nebūšu mājās,
Tuvu klāt ir šķiršanās;
Ceļu staigās manas kājas,
Domas būs pie miļākās.

Ķad aiz mājas kalnā kāpšu,
Skatīšos vēl ielejā,
Vietiņu apraudzīt sākšu,
Kur man prieki ziedēja.

Tad ar noskumušu prātu
Savu ceļu staigāšu,
Mīļāko, kaut ar' nav klātu,
Allaž prātā turēšu.

Bet kad aukstā ziema beigsies,
Jauka pavasara smies,
Ceļu staigāt tad man veiksies,
Čakli manas kājas ies.

Priecīgs atpakaļ tad nākšu,
Kur man' gaida mīlība,
Jaunu, jauku dzīvi sākšu,
Beigsies visa skumība.

Vasar's svētkos tad ar meijām
Tavas durvis pušķošu;
Puķītes pa kalniem, lejām
Tevīm, mīlā, meklēšu.

No tevis es kaut tālumā
No tevis es kaut tālumā,
Bet tomēr tu man tuvumā.
Pa mežu skan mana dziesmiņa;
Pēc tevis ilgas man' mierina.

Es jūrmalā tev' meklēju,
Tu, mana sirds, ko sveicinu.

Lai viņi nes manas žēlabas
Pie manas visusirdsmīļākās.

Vai sirdī skan tev dziesmiņa,
Ko bēdīgs draugs tev skandina?
Kad, sirsniņ', tu vienreiz atnāksi,
Un mani, skumju, aplaimosi?

Zviedru tautas dziesma

Alpu rozīte

Kas puķīti pie vārda mani sauks,
Kas vientule uz Alpu kalniem aug.
Šī puķe krāšņa ir uz Alpiem gan,
Tur augstu gaisā pretīm smaida man.
Ja gana zēnu tu tad jautātu,
It lepnu atbildi tu dabūtu:
Šī ir tā puķe visu skaistākā,
:-: Un viņas vārds ir Alpu zvaigznīte :-:

Pa klintīm rāpjas droši jauneklīs,
Ne bailes tam, ne viņš ir izmisis;
Viņš zin, par algu tagad viņam kļūs
Ja — mīļš un dārgs tam galotnē tur būs;
Neviena klints tam augsta neliekas,
Viņš gaviļē, jo mērķis tuvojas —

Priekš līgavas viņš priecīgs puķi rauj
:-: Un Alpu zvaigznīti pie lūpām skauj. :-:

Un kad uz kapa zvans skan izmisis,
Tad ziniet: Alpu dēls ir nomiris;
Pie kapa priesters bēdīgs lūkojas,
Jo zārks ar puķēm pušķots tuvojās;
Tad lūgšanas it sirsniņas tas raid
Uz debesīm, kur eņģeļi tās gaid.
Pie kapa viņa draugs, man šķiet,
:-: Vēl pēd'jo reizi Alpu rozi liek. :-:

Stāvu es pie lodziņa

Stāvu es pie lodziņa,
Skatos tumšā naksniņā.
:-: Vienu karsti mīlēju,
Bet to neredzu. :-:

Tas ir tālu svešumā,
Kas man' priekos vadija.
Skumjas vien tik piemin' man',
Ak, sirds, klusu ciet . . .

Cieties, sirds, un mierinies,
Mācies bēdās paciesties;
Atpūsties tad varēsi,
Kad jau kapā dusēsi.

Mieru manīm veltis kaps,
Skumjas, sēras vieglas taps,
Jo, kad pirmā mila zūd,
Tad mirt vairs nav grūt.

Stādat puķes kapmalā,
Zilas neaizmirstules.
Puķītes drīz novītis,
Mila nezudīs.

Tur tālu, tālu, mana sirds
Nu naktī ceļā dosimies,
Pie manām krūtim izdusies.
Tur tālu, tālu, mana sirds,
Būs māja tev un tēvija.

Ja nebēgsi, tad jāmirst man,
Tu paliksi tad vientule,
Gan būsi tēva mājiņā,
Bet jutīsies kā svešumā.

Uz viņa kapa

Uz viņa kapa aug kupla liepa,
Tur dziedāja putniņi, tur pūta vēji,

Un apakš liepiņas zariem sēd
Jau cits ar savu līgavu.

Tie vēji pūta lēni un žēli,
Tie putniņi dziedāja jauki un sēri.
Un runīgais pāris nu paliek mēms,
Sāk raudāt un nezina, kādēļ gan raud.

Uz jūrmalas krasta

Netālu no jūrmalas krasta,
Tur zvejnieka būdiņa stāv.
Pie būdiņas mazajā dārzā
Sēd skaistule meitene.

Tā noliecas lēni pie puķēm
Un smaidot pie krūts sev sprauž ;
Jūs, puķītes, prieku man darat
Un sāpes man remdinājat.

Tā runājot, skaistule sajūt,
No zēna ka apskauta kļūst . . .
Tas pienācis viņai nemanot,
Aiz laimes, bet īsa tā būs.

Nāk rudens un aukstajie vēji,
Vīns puķes, vīns kvēlošais skūpstis :
Nāk viņi un paņems ar' mani, —
Ak, prieki — cik ilgi tie būs? . .

Netālu uz kāpām pie jūras
Ir redzama kapsēta ;
Tur zvejnieka skaisule skuķe
Nav sen vēl kā guldīta.

Tās mīlulis bija zvejnieks,
Ko jūŗa tai laupīja.
Tā cieta, bet zaļģanie viļņi
Reiz arī to apskāva . . .

Mīli mani

Mīli mani, skūpsti mani,
Kamēr ausīs rīts,
Kamēr ausīs rīts, kas aiznes
Mīlas viļņus līdz . . .

Mīli mani, skūpsti mani,
Kaut uz īsu brīd',
Līdz ar vas'ras krāšņiem ziediem
Mūsu mīla irs.

Tik pie tavām krūtīm dusēt
Mana galva slīģst . . .
Tik pie tevis, tik pie tevis
Vēlētos es būt.

Tevi mīlēt es nevaru,
Ķīģāniete es —

Mana māte čigāniete
Mīlēt neatļauj.

Mana māte čigāniete
Mīlēt neatļauj, —
Tik par naudu, tik par naudu
Mīlēt man ir ļauts.

Tikko tevi ieraudzīju,
Mīlēju arvien.
Tik par tevi, tik par tevi
Domāju arvien.

Mīli mani, skūpstī mani
Tikai vienu reiz, —
Tevi mīlēt, tevi skūpstīt
Mūžam neapnik.

— Nevarīgi manas rokas
Manim zemē slīgst, —
Apkāmp mani, skūpstī mani,
Piederu es tev . . .

Alā verdi

Ļauj man vēl reiz, kamēr sirds dzīva
Pie tavām krūtīm pieglausties.
Vēl vienu reiz, kamēr nav lauzta,
Tev acu dzelmē lūkoties.

Tad tici: tiešām viss būs klusu,
Nekas vairs tevi netraucēs.
Sirds pukstieni un dziesmu skaņas
No atmiņām tev izzudīs.

Es aprakt, bet ne aizmirst spēšu
Šo mīlestību vienīgo,
Es dziļi kapā nogremdēšu
Šo laimi pirmo, beidzamo.

Mēdz arī teikt, ka esot laime,
Ja varot citus aplaimot,
Tad arī gribu nākamībā
Bez sirds to darīt — mēģināt.

Bez sirds es būšu uzticīga,
Bez sirds es lēni mīlēšu,
Un pazemībā, padevībā
Bez sirds es pie tā dzīvošu.

Šī sirds tik spēj par tevi čukstēt,
Par tevi ciest un cīnīties,
Par tevi spēj tā elpot, pukstēt,
Par tevi kapā apgulties.

Ceļinieks

Ar spieķi iekš rokas, aiz cepures zieds,
No gājēja viena pa zemēm ceļš iets.

Viņš pilsētas redz un viņš ciemiņus sveic,
Bet projām tam jāiet, viņš tālāki steidz.

Viņš puķes redz ceļmalā augošas daudz,
Tām ceļinieks klusiņām gaŗām trauc,
Tik saldi tās oŗ un tik brangi tās zied,
Bet projām tam vajaga tālāki iet.

Uz klintīm tur namu viņš taisītu redz,
Ko koki jo kupli ar zaļumu sedz :
Tam ļoti tur patīk, tam nesas tur sirds,
Bet tālāk viņš steidzas, no dzimtenes šķirts.

Un līgava laipna, tā bildina to :
„Sveiks, ceļiniek' mīlais, še piemājo !“
Tā acis tam rauga, viņš roku tai spieŗ,
Bet projām tam jāiet, to tālāki spieŗ.

Tam dzīvība priekus daždaŗādus sniedz,
Līdz liktenis kājai uz priekŗu iet liedz ;
Viņŗ stāv nu pie kapa un apgrieŗas vēl,
Ka laimi maz baudīj's, tas viņam ir ŷēl.

Tulk. Juris Allunans

Upe un cilvēka dzīve

Mazs avots kalnā ceļas
Un saulei pretī smaid'.

Un jautri straujus viļņus
Uz krēslu lejup raid'.

Tam prātā auglīgas druvas,
Kam spirtas rāsas trūkst,
Viņš sapņo no paradīzes,
Kur dzīvības koks pats žūst.

Bet klintis tam preti kraujas
Un cieti ceļu slēdz,
Jo tumšāki kalnu ēna
Tur apakšā leju sedz.

Te krūts tam vareni ceļas,
Tas droši un lepni plūst,
Un gāžas pāri pār klintīm,
Kaut dziļumā iekšā grūst.

Ir dažas klinšu drupas
Ar troksni zemē irst
Un dažā lāsīte slepen'
Kā asara mirdz un birst.

Un lejā ar jaunu spēku
Tas viļņodams tālāk iet,
Un visas malu malas
Zel, zaļo, kuplo, zied.

Kr. Barons

Bēglis

Māte, es nākšu,
Kad vakars būs vēls,
Negaisā, vētrā,
Tavs pazudis dēls.

Māte, es nākšu,
Kad tumsā viss tīts,
Steigšos pie tevis,
Vajāts un dzīts.

Esmu tik gurdens,
Un ceļš ir tik grūts!
Māt', tu jau ļausi
Tev glausties pie krūts.

Gribu vēl dzirdēt,
Kā mātes sirds pukst;
Gribu vēl dzirdēt,
Kā lūpiņas čukst — — —

Pārnācu vēlu, —
Bij tumsā viss tīts,
Negaisa naktī
Vajāts un dzīts.

Būdiņa tumša . . .
Viss kluss un man svešs, —

Tikai ap kapsētu
Drūmi šalc mežs . . .

Lapskalnu Andrejs

Kapsēta

Kapsēta tur kalna galā
Noskatas uz lejas viet'!
Apakšā pie upes malā
Gana puisēns jautri dzied.

Žēli, žēli kalnā zvana,
Gauži raud pēc miroņa ;
Klusa paliek ligošana
Un zēns klausās apakšā.

Kapsētā reiz guldīts kļūsi,
Kas še līgsmi dzīvoja ;
Gana puisi! gana puisi!
Tev ar' dziedās kalniņā.

Tulk. Juris Allunans

Pie loga ziemas naktī

Bez stīgām kokle,
Bez prieka dzīve,

Bet vecā dziesma ausīs skan.
Bez mīlās māja,
Bez mērķa soļi,
Bet dzīvot, dzīvot gribas man.

Pie debess velves,
Kā sniega kalnos,
Pār padebešiem mēness kāp.
Iz kailas birzes
Spīd sniega baltums,
Un krūtīs sveši, sveši sāp!

Tu, zilā debess,
Jūs, zvaigžņu dzirkstes,
Kas jums šo gaismu mūžam dod?
Man gaisma dzisa,
Pa dziļu tumsu
Vairs sirds sev prieku neatrod . . .

No salnas pārņemts,
Mirdz ledū ezers,
Un listot gāles klaidums skan;
Bet manas krūtīs
Vēl nedrīkst sastingt,
Vēl dzīvot, dzīvot gribas man!

J. Poruks

Ceļinieks

Birzē pogā lakstīgala ;
Sidrabaina debess mala
Nogrimst tumšā, klusā silā.
Mēnesnīcā aizslīd ēna :
Iešana tik lēna, lēna ;
Krūtīs elpa sāpes cilā !
Kaut jel drīzi tiktu galā :
Kapenes dus ceļa malā,
Skumji sveicu sēro vietu.
Kapenēm slīd pāri ēna,
Iešana tik lēna, lēna ;
Ak, es labprāt dusēt ietu.

J. Poruks

Kad būs as'ras izraudātas

Kad būs as'ras izraudātas,
Kad būs izprieģājies prieks,
Mīlestība izmīlēta, —
Mani apņems nāves mieģs.
Tad uz kapiem neģj, mīļā, —
Neeģj mani modināt ;
As'ras, prieki, mīlestība
Nedrīkst mani valģzināt.

Lai uz kapa zied tik rozes,
Lai ap mani daba klus ;
Lai tie, kas man bij tik mīļi,
Visi man pie sāniem dus.

J. Poruks

Teici to stundu, to brīdi

Teici to stundu, to brīdi,
Kad tu man roku sniegsi ?
Jeb vai tu mūžīgi mūžam,
Ka mani mīli, liegsi ?

Man saules dienās teic puķes,
Ka manu laimi tu glabā !
Kad tu to manim teiksi,
Tu, neizsakami labā ?

Mums saules dienas drīz zudīs,
Un puķes nobālēs lejās !
Nāc, sniedz man savu roku,
Lai laime staro mums sejās !

J. Poruks

Mīlestība

Aizver aciņas un smaidi,
Noliecies pie manas krūts:
Atteikšanās, vientulībā
Ir jau dziedgan ilgi būts.

Aizver aciņas un smaidi,
Sapņi lai mūs projam nes
Turp, kur mīlestības viļņos
Izkustu mums dvēseles.

J. Poraks

Nāc man līdz

Nāc man līdz, kur baltas rozes zied,
Zelta birstaliņās saule riet,
Druvas šūpo lēna vēsmaņa,
Tālumā skan strauta valoda.

Nāc man līdz uz kluso sētiņu
Un mūs lēnais vējiņš pavadīs,
Lai kā ceļa biedris stāstītu —
Sapņo mežs un druvas saulē viz.

Tur ir mūsu baltais laimes rīts,
Peld uz sauli zīda mākonīts.

Pērlēs ceļš un saules dimantā,
Turpu nāci, visumiļākā.

K. Jēkabsons

Mirdzi kā zvaigzne

Mirdzi kā zvaigzne tu naksniņā
Ar magoņu lapiņām liegām,
Mirdz tava liliju rociņa,
Mirdz līdzīgi ziemeļu sniegam.

Kā mākoņu dzelme tev acīs māj,
Mirdz gaisma, tur austošā diena;
Bet tāli nakts teiksmainos kalnus klāj —
Lauzdamās apburtā diena.

Nāc līdzī man, kur zīlīte zarā dzied,
Uz jūras pārļaino gultu,
Kur rožainie krasti ūdeņos lied —
Vaid vēji, kā putas kad kultu!

Nāc līdzī man, kur Latvijas ozols zeļ,
Kur viņos sentēvu zaros,
Pār druvām tie pusnaktī rokas ceļ,
Un mazgājas mēneša staros.

K. Jēkabsons

Ilgošanās

Klau, cik rāmi strautiņš laistās,
Mēness stari viņā mirdz,
Koki it kā sapņos saistās —
Nāc, jel nāc pie manas sirds!
Nāc pie manis šurp tik klusi,
Kā nāk puķēm pavasars,
Nāc pie manas krūts un dusi
Tur, kā strautā meness stars.

Nāc, kā allažiņ jau nāci,
Tiklīdz dienas gaisma dziest,
Nāc un atkal mani māci
Lūpas tev uz lūpām spiest,
Kas tik koši, sārti smaida,
Tā kā rozes, kuņas zied
Saulgozī un kāri gaida,
Bitīte lai ziedos iet.

Vēl ir karsti mani vaigi,
Tie vēl tavas bučas jūt,
It kā kalnu gali maigi
Ilgi kaist, kad saule zūd . . .
Klau, cik rāmi strautiņš laistās,
Mēness stari viņā mirdz,
Koki it kā sapņos saistās —
Nāc, jel nāc pie manas sirds.

Esenbergu Jānis

Tev dziļi acis ieskatīju

Tev dziļi acis ieskatīju,
Kas spīdēja no mīlibas,
:: Iekš viņu liesmām ieraudzīju
Es saldu sapņu pilnību. ::

Tev dziļi acis atspīdēja
Mans pirmais un mans pēdējs brid's,
:: Tas jaunu dzīvīb' iedot spēja
Un arī saldu nāvi līdz. ::

Bet tagad tavas spodrās acis
Uz man' vairs mīļi neskata,
:: Tadēļ es sirdi esmu racis
It dziļi zemes dziļumā. ::

Lai ta tās sāpes neredzētu,
Kad tumša zeme sirdi sedz ;
:: Bet acis līdzī neapraku,
Lai viņas allaž tev' vēl redz ::

Stērstu Andrejs

Mēness starus stīgo

Mēness starus stīgo

Dzelmē dzidrajā ;

It kā balsis mani

Turpu aicina :

„Nāc man līdz, dodies
Plašā tālumā,
Ļaujies sevi aizvest
Nāru laiviņā.

Būras tira zelta,
Irklis sudrabvīts,
Zvaigznes ceļu rāda,
Vada auseklīts.

Nāc man līdz, es zinu
Malu laimīgu,
Tur, kur mēness sastop
Saules meitiņu.

Tur, kur stars ar staru
Liesmās vienojas,
Tur, kur gars ar garu
Jūtās satiekas.

Zemes ilgošana
Tur kā migla klist,
Mūžam nebeidzama
Gaismas straume list.“

Aspazija

Sapņu tālumā
Sapņu tālumā,
Staru spožumā,

Zvaigzne dziestošā,
Mana laimība. —

Rokas izstiepju,
Gaužos, pielūdzu,
Atsaukt nespēju
To, ko zaudēju.

Tvaikos vītušas,
Dubļos samītas
Dvēs'les drebošās,
Baltās lapiņas —

Smiekli pārkliedza,
Troksnī izgaisa,
Nav vairs dzirdama
Saldā meldiņa — —

Sapņu tālumā,
Staru spožumā,
Nepielūdzama!
Neatsaucama!

Aspazija

Aijajā!

Aijajā! Actiņas
Lai uz dusu aizveŗas.
Vēji, lēni lidojiet,
Vēsmiņas, to auklējiet!

Aijajā! Laumiņa
Mēness staru audumā
Spožu uzvalku tev vērpj,
Smaidot tevi iekšā tērpj.

Aijajā! Sirsniņa,
Dzīves vētrās plosīta,
Saldu sapņu pasaulē
Sadzis slimā dvēsele.

Aspazija

Pasaciņa

Mazā, sirmā kumeliņā
Jāj pa ceļu pasaciņa.

Ātri, ātri steidzas viņa,
Rokā zelta pātadziņa.

Jāj un jā un neapstājas,
Zemes virsū nav tai mājas.

Līdz ko jaunie sapņi beidzas,
Viņai projām jāaizsteidzas.

Ilgi, šķiet man, projām biju;
Nu es atkal ieraudziju:

Mazā, sirmā kumeliņā
Jāj pa ceļu pasaciņa.

Sidraboti pakaviņi,
Zili puķu iemauktiņi;
Pavadā kā pērles sienas
Senās, mīļās bērnu dienas.
Jāj un jā un neapstājas,
Zemes virsū nav tai mājas.

Aspazija

Sīkie pirkstiņi

Man liekas, šie sīkie pirkstiņi
No rožu kristala izdrāzti.
Div' sarkanas saulītes aust šobrīd,
Kad gaisma caur pirkstiem cauri spīd.
Tu izplēt viņus smiedamās:
Desmitstaraina austriņa sārtojas.
Un spied manīm acis cieti ciet:
Visa pasaule rožainā gaismā man šķiet:
Aiz tālām zemēm šie pirkstiņi mīt,
Bet sarkana saule caur tālēm spīd.
Šie sīkie, smalkie pirkstiņi
No rožu kristala izdrāzti.

J. Rainis

Skani mana dziesmiņa,

Skani, mana dziesmiņa,
Milīgi un lēni;
Ej kā viegla vēsmiņa
Vakara pavēnī.

Ej līdz mazai mājiņai,
Skan' pa logu iekšā,
Stājies kādai meitiņai
Viņas gultai priekšā.

Skani viņas austiņā
Kā ar debess spēlēm,
Runā viņas sirsniņā
Kā ar eņģ'ļu mēlēm;

Saki: „Jaukā meitiņa,
„Tālumā viens dzīvo, —
„No kā nāk šī dziesmiņa,
„Tas tev' gauži mīļo!

A. Pumpurs

Es atminos rožainos laikus

Es atminos rožainos laikus
Un meiteņu ligsmajos vaigus,
Un puķēm raibotās lejas,
Un jaunības smieklus un dejas.

Cik skaisti bij zudušie tēli,
Un sirdij tik žēli, tik žēli !

Es atminos, spēki reiz cēlās
Un gudrību avotus smēlās,
Un zinību spožajā gaismā
Tik vairojās šaubības plaisma.
Sen kapā dus nodomi cēli
Un sirdij tik žēli, tik žēli !

Nu aukstajā gaismā es jūtu,
Cik laimīgs, ja bērns vēl es būtu,
Vēl dzīvotu cerībās drošās
Un laimības ielejās košās ;
Bet atpakaļ doties jau vēli,
Kaut sirdij tik žēli, tik žēli !

Ed. Veidenbaums

Bakchanale

Vij rozes ap galvu,
Lai valda prieks !
Viss iznīkst, viss zūd,
Viss dzīvē ir nieks.

Lai muzika skan,
Un dimd un rūc,

Un kokles saldi,
Kā dūjas dūc.

Skrien lapas vējā
Veldamies,
Mēs dejas viesuļos
Griežamies.

Nem kausu! ņem, sarkano
Šulu sūc!
Kā asins šaltis
Iz caurdurtas krūts —

Un baudu virpulis
Putojošs, balts,
Kā strūklu aka
Lai gaisā šalc!

Tik baudi šodien,
Lai arī rīt
Kā pelnu guba
Viss kopā krīt.

Viss iznikst, viss zūd,
Viss dzīvē ir nieks —
Lai deg, lai kvēlo
Tik dzirkstošais prieks!

Vij rozes ap galvu
Un aizmirsti,

Vai esi, vai būsī,
Vai dzīvoji.

Tik smejiem un smejiem,
Un aiznesties ļauj,
Kur straume tevi
Uz atvaru rauj — — —

Aspazija

Domāju es domās dziļas

Domāju es domās dziļas:
Kamdēļ laime mani nīd —
Viss, ko daru, viss man viļas,
Visās vietās kāja slīd.

Citam nav nekāda darba,
Nauda kā no gaisa birst;
Man ir dzīve sūra, skarba —
Jābadojas, kamēr mirst.

Nav pie dvēseles ne graša,
Prasi kādam — kas tev dos?
Labāk vienreiz nāve aša,
Nekā dzīve ubagos.

Ezers lejā spīd netāli,
Iekšā tur būs raizēm gals:

Nu, ardievu, bēdu brāļi,
Neskanēs vairs mana balss.

Ceļš vēl gaŗām ved gar krogu,
Iekšā deĶo, dzied un smeĶ,
Un caur apĶaismotu logu
Redzu — alu glāzēs lej.

Vai tad es lai gluŗi bešā?
Roka ātri svārkos ķer —
Desmit kapeikas vēl ķešā,
Tās priekš nāves jānodzer.

Steidzos iekšā, vienu glāzi
Iesvieŗu, vēl vienu, vēl . . .
Un ar katru alus lāsi
Paliek dzīvības man ķēl.

Atliks miršānu uz rītu,
Šodien vēlu staigāt turp.
Ķrodznieķ, dosi vēl uz ķrītu?
— Došu. — Duci alus šurp!

Otrreiz bij man tāda liga:
Skaistule man solījās,
Mūŗam būšot uzticīga —
DumĶš, kas sievām paļaujās.

Drīz iz pilsētas švīts nāca,
Gludi apĶērbts, uzķemmēts,

Lakstoties ap viņu sāca,
Dāvā rotas — viss tam lēts.

Domāju, ta neatļausies,
Sirdi viņam neatdos,
Bet it nejauši reiz — klausies —
Baznicā jau uzsauc tos.

Asinis man dusmās vārās;
Un kaut sirdi sāpes griež,
Tak pēc atriebības kāras
Dūre naža spalū spiež.

Viņiem jāmirst. — Steigšus gāju,
Te man uzsauc draugs: Kur nu?
Iesviedīsim ceļa kāju!
Nāc man līdz uz kabaku.

Sviedām, sviedām ... rīts jau ausa —
Aizmirsts viss, kas rūpes dar',
Kājas galvu knapi klausā,
Zudušas bij dusmas ar'.

Tadēļ tagad katru reizi
Iedzeru, kad slikts ir prāts,
Un ja kājas iet ar' greizi,
Tas jau ļaunums nav nekāds.

Ed. Veidenbaums

Kā gulbji

Kā gulbji, balti padebeši iet,
Tiem vēlētos es līdzī tālu skriet —
Tur tālumā, kur ziemas nepazīst,
Kur rozes mūžam zied un nenovīst — —
— — — — — — — — — —

Kam vēltīgi laimību kāro tu, sirds?
Met projām reiz cerības tumšajā kapā:
No saulainām lejām ir mirstīgais šķirts;
Tam jādzīvo asaru dūksnājā slapā,
Kur dzelži un cirvji bez rimšanas kladz,
Pēc maizes, pēc pārtikas vergi kur sauc, —
No stiprākā samīts kur vājākais lūst,
Un asins un sviedri ik dienas kur plūst.

Ed. Veidenbaums

Tu to zini!

Debess tumša, mākoņaina,
Jūra vētras dauzīta:
Tā caur viļņiem, bangām cīnas
Mana dzīves laiviņa.

Visur tumsa, visur briesmas,
Tikai tālu rietumā
Atspīd manā bēdu naktī
Zvaigzne viena vienīgā.

Vai šī zvaigzne mani briesmās,
Mani nāvē viņa,
Jeb vai tumsā ceļu rāda,
Kurp man laiva griežama;

Jeb vai viņa manim saka,
Ka aiz mākoņiem vēl spīd
Laimes saule spoža, balta?
Tu to zini — spulgacīt.

Vensku Edvarts

Ļaujāt man sērot

Ļaujāt man sērot,
Asaras liet,
Gŗūtumus baudot,
Caur ērkšķiem iet,
Vienam iet.

Miroņus uzcelt
Bēdas vai var?
Asaras sirdi
Tak rāmāku dar',
Tak rāmāku dar'.

Nemināt laimi,
Bija tā man,
Smaidīgā brīdī,

Kur nu tā gan?
Kur nu tā gan?

Ausēklis rītos
Austrumos stāv,
Saulītes tomēr
Tas redzējis nav,
Vēl redzējis nav.

Atstāts lai esmu,
Līdz dzīvība dziest!
Mīlēt var tāds tik,
Kas skumjas spēj ciest,
Kas skumjas prot ciest.

Vensku Edvarts

Mans kaps

Man akmeni uz kapa
Un krustu nelieciēt,
Tik mazās, vieglās puķes
Tur virsū uzstādiēt.

Jo visu mūžu nesu
Es grūtu krustu gan:
Lai mazākais pēc nāves
Tad viegli būtu man.

Esenbergu Jānis

Brūklenājs

Rozes sen jau novītušas,
Nav no rudens saudzētas.
Īsu brīdi ziedējušas,
Grūti, grūti audzētas.

Nekopts, klusā meža malā
Brūklenājs aug vienmaļu,
Vasarā — vai ziemas salā
Redz to allaž iezaļu.

— Teic, ar kādu prieku vari
Zaļot vientul's, brūklenāj?
Kam tu līdz ar rozēm arī
Zaļošānu neatstāj'? —

— — Pastāvīgi zaļot raugu
Nenoskārstai vaj'dzībai:
Kapu vaināgiem es augu
Dažai rožu kopējai.

Kaudzites Matiss

Pie Daugavas

Pie Daugavas es dzīvoju
Un ticēju un milēju,
Kā bērniņš nevainīgs.
No Daugavas es aizgāju,

Tad bērna rotas atstāju
Un kļuvu nelaimīgs.

Pat ticība man' gānija,
Un mīlestība mānija,
Tās liedza cenšanos.
Uz Daugavu es noiešu,
Pie Daugavas es raudāšu
Par tādu vilšanos.

Un mana mīļā Daugava,
Kā māmiņa un ligava,
Man' atkal sapratīs.
Ta asariņas jūriņā
Un sēras klusā kapiņā
Ar straumi aiznesīs!

A. Pumpurs

Sapņot man tikās

Tumša un drūma katra man diena,
:,: Saulaina brīža nav man neviena. :,:
Sapņot man tikās tikai pie Gaujas,
:,: Negaisa naktī, kur nāras skaujas. :,:
Zari ap mani it zemu liecās,
:,: Liekās, kā nāras skūpstīt man' tiecās :,:

Sapnī es redzu div' melnas acis,
:: Pilnas ar ilgām it klusu skatu ::
Lēnām glāst' rokas tumšmatu pīnes,
:: Klusi čukst lūpas: „Vai mani mīli?“ ::
Nozuda sapnis, izgaisa ilgas,
:: Tumša un tukša — vai tā ir dzīve? ::
Tumša un drūma katra man diena,
:: Laimīga brīža nav man neviena! ::
Esmu vēl jauna, sirds vēl man strauja,
:: Sapņot man tikās tikai pie Gaujas! ::
Zari ap mani it zemu liecās,
:: Liekas, ka dzelme pēc manis tiecās. ::

Ak, dzimtene!

Ak, dzimtene, tu, dārgā,
Tu, mīļā tēvija!
Sirds krūtīs pukst un sēro
Pēc tevis svešumā.

Gan svešumā ir kalni
Un jaukas ielejas,
Tie tomēr nav tik jauki,
Kā mīļā tēvijā.

Gan svešumā it laipni
Man uzsmaid' zeltenes,
Bet nieks ir viņu smaidi
Pret smaidiem dzimtenē!

Un ja man liktens lēmis
Būs nomirt svešumā,
Tad, lūdzu, manas miesas
Pārvediet dzimtenē.

Lai tās tur mierā dus,
No tevis apsegtas,
Lai tēva tēvu gari
Tās saldi midzina.

Daugava, tu, daiļā rota
Daugava, tu, daiļā rota,
Šūp'lis jaukais, nāru mājoklis,
Tavas bangas mums ir dotas,
Kuņās brīv ir rotāties.

Tur neaizņem vētras bārgas,
Ne ar' sūrais, grūtais liktenis,
Mūsu pilis visas skaistas
Zaļos viļņos šūpojās.

Mēnestiņš, tu, sudrabspožais,
Kas pie augstās debess velves spīd,

Tavi stari mums jau laistās
Krustmalā, kur nāras dzied.

Jaunava, tu, daiļā rota,
Tev tiks viss no laimes mātes dots;
Līgavainis lai tev būtu,
Mīlestības laimība.

Jaunība, tu, daiļā rota,
Šūplis, cēlu jūtu mitekļis;
Īsu brīdi tu mums dota,
Dārgs šis laiks iekš jaunības.

Jaunekle, ko tagad sēdi?
Priecājies, cik spēj' iekš jaunības!
Līgsmā garā skaņi dziedī,
Nepiemini skumības!

Jaunava, kas izplaukusi,
Debešķīgai rozei līdzīga,
Nestaigā it noskumusi,
Eji līgsma, priecīga!

Jaunībā lai čakli esam
Strādāt to, kas katram pienākas!
Nevainības kroni nesam,
Lai sirds vienmēr priecājas!

Gadi nāk un gadi aiziet
Gadi nāk un gadi aiziet,
Mūžam, mūžam nenāks vairs.
Kas reiz bijis, tas ir zudis,
Mūžam to vairs neatrast.

Tveri katru prieka brīdi,
Baudi, baudi laimību.
Neļauj aiziet jaunīb's laikam
Tumšā, sērā uzvalkā.

Milē vienu, tikai krietnu,
Milē daiļu tautieti.
Tikai mīlestība iespēj
Mūsu dzīvi saldināt.

Un kad vecums tavos matos
Sniega baltas rozes bērs, —
Eji tad un sevim meklē
Vietu smilšu kalniņā.

Un priekš tavām acīm garā
Atgriezīsies jaunība . . .
Tad tu smaidīsi kā toreiz,
Kad viņš tevi skūpstīja . . .

Tu mīļa man
Arvien tik tu man visur prātā esi,
Tu manu ilgu maigo eņģeli!

Vai priekus man, vai dziļas skumjas nesi,
Tu mīļa man palieci mūžīgi!

Pēc tevis manas ilgas vienmēr tiecās,
Tik tavai laimei sevi ziedoju;
Kā liktens lemtu mūsu mūža gaitu,
Tu mīļa man palieci mūžīgi!

Nāc, jel nāc!

Tā kā strautiņš lēni laistas,
Mēness stari viņā mirdz,
Koki itkā sapņos saistas,
Nāc, jel nāc pie manas sirds!

Nāc pie manas sirds tik klusi,
Kā nāk puķei pavasars,
Nāc pie manas krūts un dusi,
Kā dus strautā mēness stars!

Nāc, kā allažiņ tu nāci,
Tiklīdz dienas gaisma dziest,
Nāc un atkal tu man māci
Lūpas tev uz lūpām spiest!

Vēl ir karsti mani vaigi,
Tie vēl tavu skūpstu jūt.
Itkā kalnu gali maigi
Ilgi kaist, kad saule zūd.

Ziedēja dārziņā

Ziedēja dārziņā
Lilija balta,
Uzauga meitiņa
Tikla un stalta.

Viesulis nolauza
Liliju balto,
Nāve skūpstija
Meitiņu stalto.

Atnāca tautietis,
Noskuma ļoti:
Nu nebij lilijas,
Ne, kam to doti.

Ej prom, ej prom

Ej prom, ej prom, kam asaras un sāpes?
Ar mīļiem vārdiem kam pie manis nāc?
Es lauku bērns un brīvs no visām bēdām,
Man niķīgs gars un ļoti grozīgs prāts!

Par velti, draugs, pēc manis sniedzi rokas,
Par velti man pie krūtīm dusēsi!
Es nespēšu tev remdēt gaužās mokas,
Ar mani dzīvē laimi negūsi!

Kamdēļ lai mīlu gan,
Kamdēļ ciest sāpes man?
Tik brīvam saule spīd
Un naktis ēnas slīd!
Lai puķēs krāšņākās
Man dzīves sapnis gaist,
Un dziesmas jautrākās
Uz manām lūpām kaist . . .

Pār dārzu dusošu spīd mēness bālais,
Šai naktī nolemts laimes sapnis jauks.
Dus manā sirdī laimes sauciens tālais,
Dus mana sirds, mans labais, maigais draugs.

Reiz arī mana sirds pēc laimes slāpa,
Es cerēju, ka laimē rozes plauks,
Bet velti, draugs, — ko milēju, tas vīla,
Ej prom, ej prom, mans labais, saldais draugs!

Kamdēļ lai mīlu gan,
Kamdēļ ciest sāpes man,
Tik brīvam saule spīd,
Un naktis ēnas slīd.
Lai puķēs krāšņākās
Man dzīves sapnis gaist,
Un dziesmas jautrākās
Uz manām lūpām kaist ! . . .

Augusts un Līna

Pie Lielupes sēd vakarā
Kāds skumīgs jauneklis,
Pa vaigiem rit tam asaras,
Viņš ir it noskumis.

Tur sēd viņš mierīgs, nekustās,
Un liekas it kā snauž,
Tik brižam grūti nopūšas, —
Kas gan tam sirdi lauž?

Jau vakars vēls un Jelgavā
Viss palicis it kluss,
Un visi, kam vien dzīvība,
Jau saldā miegā dus.

Kas noticis šim jaunekļam,
Ka miegs tam netikas,
Ka jāsež nakti vientuļam
Un jāraud asaras?

To pievilusi meitiņa,
Ko karsti milēja,
Ko sen jau nesa sirsniņā,
Tā viņu atstāja.

Tā sērojot tas nostājās
Un asaras tam birst,
Uz Lielupi tas noskatas
Un klusi runāt sāk:

„Ak, Līna, kamdēļ atstāji
Tu mani viltīgi?
Kam aizmirsi, kā solīji:
Man' mīlēt mūžīgi?

Tev cieta sirds, ta nesajūt,
Kā tas man sirdi spiež,
Ka žēlums nomāca to grūt',
Ko tā dēļ tevis cieš!

Par manām gaudu asarām
Tu tikai pasmejies,
Tu grūdi man iekš vaimanām,
Ar citu mīlējies.

Tu glaimu vārdiem uzticies,
Kas tev' tik viņina,
Un krāpniekam tu padodies,
To sirds tev nezina.

Smej tikai vieglā prātā, smej,
Nāks laiks, kad raudāsi,
Ka tīšam nelaimē tu skrej —
To vēlāk atzīsi!

Dēļ tevis man pagalam viss,
Viss, viss mans dzīves prieks;
Es esmu dzīvot apnicis,
Viss pasaulē man nieks.

Ko līdz mán dzīvot pasaulē,
Kad nav vairs cerības?
Mans kaps būs plašā Lielupe,
Tur man ir jābeidzas!“

Tas paceļas un nostājas
Uz krasta upmalā,
Vēl šaubās, domās ielaižas,
Un nogrimst dziļumā.

Par velti Līna tagad raud
Pēc sava Augusta,
Un ta tos rūgtos augļus baud',
Ko pati audzēja.

To, meitas, nu ievērojiet,
To sirdī iespiediet:
Ko vienreiz mīlēt apsoliet,
To mūžam mīlējiet.

Jel atstāj man . . .

Jel atstāj man', par velti tavas as'ras,
Priekš mīlas glāstiem auksta esmu es.
Es gribu brīva būt, kā jūras kaija,
Kā maldu sapnis — ļauna, viltīga.

Reiz cerībās ar karstiem mīlas glāstiem
Pie tavas krūts es galvu glāstiju . . .

Es tavas sāpes neapmierināšu,
No manis laimi velti gaidi tu.

Cik liegi koki mēnesnicā žūžo
Un milas trauksme viņiem pāri plūst.
Bet mana sirds priekš visām jūtām slēgta,
To cieti slēdz tavs pēdēj's milas glāsts.

Reiz bija laiks, kad kavējos pie tevis,
Kad ilgās mulsa prāts un apziņa.
Bet pagājība ņēma to pie sevis, —
Jel atstāj man', lai varu brīva būt!

Kapēc gan mīlēt man,
Kapēc gan jācieš man?
Es gribu brīva būt
Un dziesmu dzidāt vien.

Kā puķes līgsmojas;
Kā sapnis dzīve rit,
Par brīvību tik vien
Lai mana dziesma skan!

Pie alus galda sēdēja

Pie alus galda sēdēja
Daudz jūras braucēji.
Tie savas glāzes tukšoja
Un smēja līgsmīgi.

Bet viens starp viņiem sēdēja
Ar seju skumīgu:
Ne al's, ne dziesmas nespēja
To darīt priecīgu.

Kas viņu gan tā skumdina,
Kam viņš tā nopūšas?
To viņa biedri nezina,
Tie dzer un līgsmojas.

Tam šķiršanās no mīlākās
Lauž viņa sirsniņu:
Jau kuģis stāv pie jūrmalas
Uz projām braukšanu.

Tā stunda nāk un tuvojas,
Kad mums ir jāšķiras:
Tas rada sirdī žēlabas
Un acīs asaras!

Nāc, mīlā, līdz uz jūrmalu,
Tur es tev zvērēšu:
Līdz pēd'jo asins pilienu
Tik tevi mīlēšu!

Bet uzticīga paliec man,
Ak, mīlā meitiņ, tu,
Un netur' citu mīlo gan,
Kā mani vienīgu.

Tas mūsu sirdis remdinās
Un sāpes atvieglos,
Līdz reiz, pēc ilgas šķiršanās,
Mūs liktens savienos.

Trijjūgs

Raug, gurdens trijjūgs velkas gausi
Pa lielceļu iz kalnājas;
Zem loka viņam gauži, gauži
Tinkš pulkstentiņš no Valdājas.

Jauns pastenieks no pusnakts cēlies,
Brauc mēnesnīcā sapņodams,
Iekš ratu stūļa dziļi zvēlies,
Par zilām acīm dziedādams.

Mežs kluss un lauks jau bālēt sācis,
Un viņa dziesma žēli skan:
— Ak, acis, acis, zilās acis,
Kam aizvērušās jūs priekš man'!

Ardievu, mana dzīves biedre,
Tu, laipnā, daiļā līgava!
Ardievu, manas laimes bedre,
Ardievu, mana jaunība.

Un ātri saķer viņš nu grožus,
Liek zirgiem pilnos rīkšos skriet.

Vēl vienreiz apskat' kalnus košus,
Vēl vienreiz mīlās kapa viet'.

Krievu tautas dz. M. Kaudziša tulkojumā

Traucies, trijjūgs!

Traucies, trijjūgs! Sniegs zib spožais,
Apkārt nakts tik rāmi snauž,
Spīd pie debess mēness košais,
Sēdot divi laimi jauš.

Mīlais čukst tai vārdus saldus,
Maiga kvēle acīs kaist,
Vai ta sapņo ilgu maldus?
Vai no mīlas laimē gaist?

Traucies, trijjūgs! Sniegs zib spožais,
Apkārt nakts tik rāmi snauž,
Spīd pie debess mēness košais,
Sēdot divi laimi jauš.

Zūd jau nakts un blāzma rodas,
Zeltains rīta gaišums spīd,
Lēniem rikšiem trijjūgs dodas,
Lēni, gurdi mājup slīd.

Ak, cik ilgi just šo laimi,
Vai tai drīz jau negaist gan?

Tā kā liegā sapnī glaimi
Vīna glāzes ausīs skan!

Traucies, trijjūgs! Sniegs zib spožais,
Apkārt nakts tik rāmi snauž,
Spīd pie debess mēness košais,
Sēdot divi laimi jauš.

Padoms jaunibai

Ak, cilvēks šinī pasaulē
Tik dzīvo īsu brīd',
Te zied, te vīst, te nobālē,
Drīz trūdu bedrē krit.

Un tādēļ šeitān dzīvojot,
Maz prieki uzsmaida,
Par iznīcību domājot,
Sirds daudzreiz sērojas.

Tik mīlestība vien ir tā,
Kas prieka kroņus pin,
Un kad jau beidzas jaunība,
Ap sirmu galvu tin.

Jo jaunībā kas mīlējas
Ar taisnu draudzību,
Un uzticīgi vienojas
Uz visu mūžību,

Kas neskat' mantu niecīgu,
Ne augstu kārtu pras',
Bet meklē tiklu mīlīgu,
Tik isti laimīgs tas.

Tam mīlestība gaišu dar'
Šo dzīves tumsību,
Par priekiem bēdas pārvērst var,
Dod sirdij mierību.

Tu, jaunība, kam sārtais vaigs,
Kam prieks vēl sirdī mīt,
Tev vēl ir dzīves zelta laiks,
Tev laimes saule spīd!

Liec vērā: drīz tas paiet steidz,
Še viss ir iznīcīgs,
Drīz liktens tavu prieku beidz,
Jo tas nav pastāvīgs!

Liec tādēļ ziedu laiciņā
Sev mīlīb' iemantot,
Tas prieks, ko mīlīb' dāvina,
Spēj isti aplaimot.

Iz senlaikiem

Teic man to mīlīgo vārdu vēl:
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Tas skan man ausīs tik žēli, tik žēl':
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Kā es to brītiņu aizmirstu gan,
Kad tu sav' sirsniņu atvēri man?
Ak, viņas laimības atmiņas vēl!
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Atminies vēl tu tās nopūšanās —
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!
Krūtis kas cilāja pie šķiršanās —
Iz senlaikiem, iz senlaikiem.

Atgriezies, atgriezies vēl vienu reizi,
Lai manas lūpas tev' skūpstīt steidz,
Un tava mīlības acs mani sveic —
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Baltās akācijas

Romanse

Baltās akācijas krāšņajie ziedi
Atkal ir pilni smaršas burvīgas,
Lakstīgalas dziesmas skan skumji un sēri,
Mēneša stari raugās sapņaini...

Atceries jaunību zem baltās akācijas,
Lakstīgala sēri, sēri pogoja,

Tu klusi čukstēji sapņaini, maigi,
Teici: „Miļā, uz mūžu tavs.“

Aizgāja jaunība, sirds klusi skuma,
Sapņi par laimi sen izgaisa,
Akācijas ziedi sen visi vītuši,
Tik tevi aizmirst es nespēju . . .

Čiepiņa

Čigānzēns no tirgus mājā
Lielā kulbā brauc.
Satiek meitiņ melniem matiem,
Vaicā, kā tev' sauc.

Brīva meža meita esmu,
Vārdu man ir daudz.
Tikai māt' no mazām dienām
Man par Čiepiņ' sauc.

Čiepiņ', tevīm pīpi došu,
Zelta apkaltu.
Nāc un sēdies kulbā iekšā,
Puse tev, pus' man.

Man pašai ir tāda pīpe,
Tēva atstāta.
Brīva meža meita esmu,
Kulbā nesēžu.

Čiepiņ, tevīm krelles došu,
Dancojot kas žvadz.
Nāc un sēdies kulbā iekšā,
Puse tev, pus' man.

Man pašai ir tādas krelles,
Mātes dāvātas.
Brīva meža meita esmu,
Kulbā nesēžu.

Čiepiņ, nāc pie mācītāja,
Riņķus mainīsim.
Tev būs zelta, man sudraba,
Nāc un pieder' man.

Oļi aši, basas kājas,
Ai, cik grūti man.
Labāk sēžu kulbā iekšā,
Puse tev, pus' man.

Viļinošas skaņas

Viegli viļinošas skaņas
Dejas zālē pārus nes,
Un mēs līdzī rauti peldam,
Apkampusies tu un es.

Viegli kājas slid pa grīdu,
Sārtāk vaigi starojas,

Tavi smalkie, baltie pirksti
Manā rokā iedrebas.

Vai tā ilgi kopā diesim,
Vai mums liktens neizšķirs?
Vai līdz pasaul's galam iesim?
Lai nes brīdis Iss, tik Iss!

Dejojam līdz spožām zvaigznēm,
Saules stariem mirdzošiem,
Un pār novītušām rozēm
Aust caur miglu dzidrais rīts.

Klau, jau beidzas stīgu skaņas,
Nule sirdīm vaiņags vīts,
Nule rozes ziedi klanas,
Bet jau beidzas jautrais rīts.

Šķiroties vēl rokas spiežam,
Siržu sāpes remdinam,
Upes viļņos ziedus sviežam,
Acis pildas asarām.

Vasaras naktī

Saule aiz meža jau nogrima sen —
Putniņ, par ko tu vēl dziedi?
Strautiņ, kas tevi nakts klusumā dzen
Tālāk bez atpūtas ieti?
Strautiņam jūra ir atdusas viet' —

Putniņam ziedoņa žēli ;
Bet kurp gan jauneklis dziedādams iet
Vasaras vakarā vēli ?

*

Mežmalē vientuļu būdiņu redz,
Tālu no pasaules ļaunās,
Koki pret lietu to gādīgi sedz,
Vētras tur plosīties kaunās.
Būdiņā nezina, kas asarām vārds,
Nenāk šurp nopūtu saime...
Meitiņas dziesmas un vaidziņš sārts
Vecāku bezgala laime.

*

Dārziņam pāri slīd jaunekļa skats,
Mēness spīd lodziņa stiklā ;
Jauneklis raugās, līdz mitra top acs...
Laikam tā vakara migla.
Klausas viņš, tālumā strautiņš kā rit,
Klausās uz putniņa vaidām...
Sirds, vai aiz laimes tik ātri tu sit ?
Vai arī aiz sāpīgām gaidām ?

A. Niedra

Uz māju ejot

Es nebūtu ticēj's, ja teiktu
Man citi, sveši ļaud's,

Ka mazā, tik mazā kapā
Var aprakt tik daudzi, tik daudz!

Es zinu: pēc ziemas nāks ziedi,
Un vārpiņas tīrumā plauks;
Tukšs būs tik mūsu dārziņš
Un neapsēts mūsu lauks.

Viss greznums uz mazā kapa:
Viens vienīgs asteres zieds;
Tas pats jau pa pusei vītis,
Par daudzi asarām liets.

Un tomēr gribētos sēdēt
Pie kapiņa, diena vai nakts,
Un domāt un raudāt to vienu:
Te mūsu puisēns rakts!

Pār mākoņu mitrajām kaudzēm
Pa retai zvaigznītei trīc.
Cik gurdas nu kājas un smagas . . .
Tām kapsētas smiltis nāk līdz.

Vējš gaudo pa kailajiem kokiem,
Un drūmu dziesmu viņš dzied:
Uz māju, uz tukšo māju
Tur divi nabagi iet.

A. Niedra

Kad zvaigznes dzied

Tēva tev nava, ne mātes,
Svešs tev ir savējo glāsts,
Šodien tu te, kurp gan ritu
Dzīs tevi Āsvera lāsts?
— Kādēļ šis jauneklis nevar
Acu no tevis vairs griezt?
Smaidi tam, meiten, līdz zvaigznes
Debesu dziļumos dzied!

*

Viņu viņš nes tev un rozēs,
Sirsnīgi raugās ta acs;
Liekas: no sen seniem laikiem
Pazīstams tev viņa skats.
Lūdzas viņš vēl vienas dziesmas,
Vaigi tam kvēlo un kaist . . .
Dziedi tam, meiten, līdz zvaigznes
Debesu dziļumos gaist!

*

Lēnām ta nedrošie pirksti
Naktsmelnos matus tev pin,
Klusu ta lūdzošās acis
Neteiktu vārdu min . . .
Lūdzas tas vēl viena skūpstā,
Trako pa krūtīm tam sirds . . .
Skūpsti to, kamēr vēl zvaigznes
Debesu dziļumos mirdz!

*

Miegainās acis bez kvēles,
Gurdenais sejs tam tik bāls...
Kādēļ uz reizi tavs mīlais,
Meiten, tik svešs tev un tāls?
Aiziedams aizmirsā skūpstu,
Aizmirsā roku tev spiest...
Raudi, meiten, kad zvaigznes
Debesu dziļumos dzied!“

A. Niedra

Jaunībai

Kā pa tumsu, kā pa ēnu,
Kā pa rudenaino miglu, —
Tā tu atnāci un šķiries,
Zelta jaunība!

Teicies mani vest caur gāršu,
Pāri muklājiem un purviem,
Turp, kur mūžam lauki zaļo,
Puķes zied, un zilā gaisā
Zelta saule mirdz.

Teicies... Tālu vēl līdz ārēm,
Tumša vēl ir mana teka,
Un jau tu no manis bēdzi,

Nemanoti, negaidoti,
Māņu jaunība!

Jauns vēl gados, sirdī vecums,
Tā caur vientulīgo mežu
Gurdens vārguls gausi eju —
Aprakt cerības.

Un kad zari ģīmī sitas,
Birdinājot vēso rasu,
Tad kā sapņodams vēl jūtu
Še, uz vaiga, tavu skūpstu,
Zelta jaunība!

A. Niedra

Vēl tu rozēs plūc . . .

Vēl tu rozēs plūc
Nenotvikdama;
Matos spraudi tās
Vēl bez nodoma.

Vēl tu uzsmaidi
Visai pasaulei,
Vēl tu nezini
Sava skaistuma.

Paies laiciņš iss
Un tu nosarksi

Birzes maliņā,
Ziedus meklējot.

Un tu plūksi tos
Vienam vienīgam,
Un tu smaidīsi
Viņam vienīgam.

Karsti slavēs viņš
Tavu skaistumu,
Bet es staigāšu
Kā pa rudeni.

R. Blaumanis

Mūžam zili ir Latvijas kalni

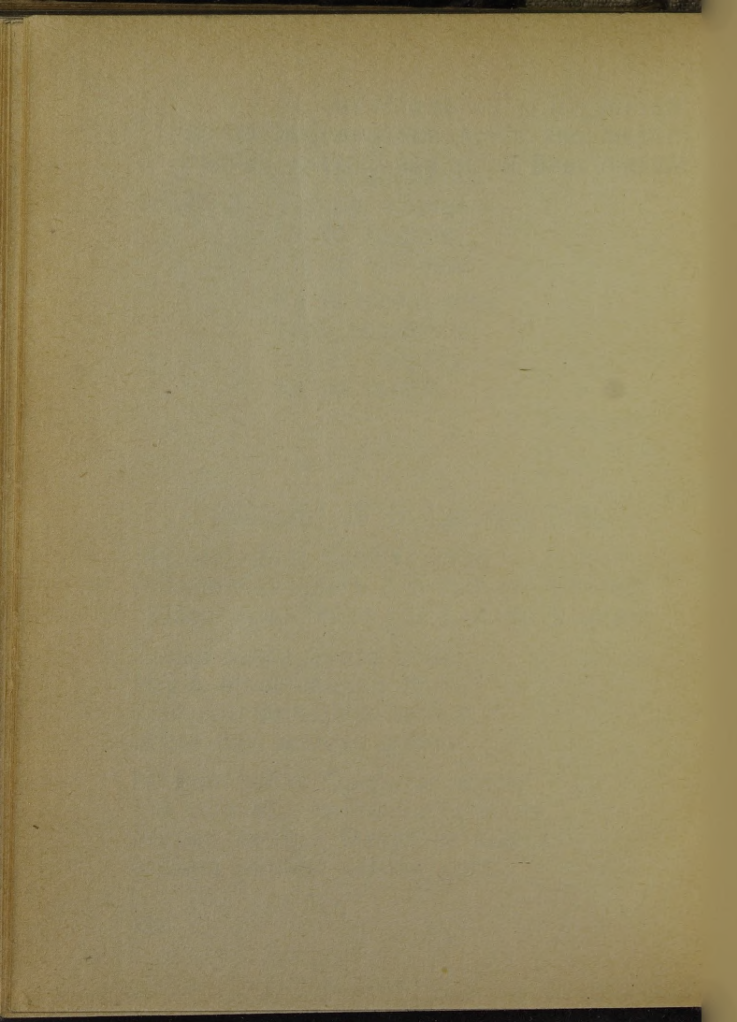
Mūžam zili ir Latvijas kalni,
Mūžam nav miera zem Latvijas bērziem,
Mūžam raud kokle pār Latvijas kalniem.

Sasisti senču upuņu trauki,
Miglā titi dzimtenes lauki,
Zem sila sirmajiem zariem
Miera nav sentēvu gariem.

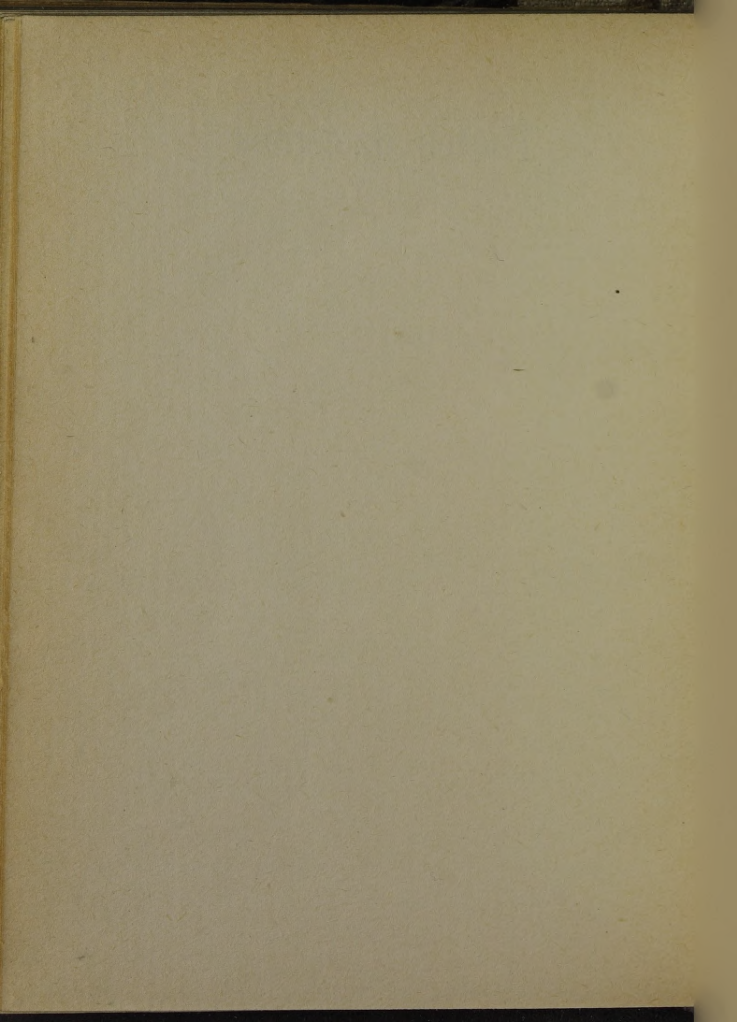
Mūžam baltās Daugavas krāces
Veļ caur klintim sendienu stāstu,
Mūžam nerimst Daugavas krāces,
Mūžam nerimst varoņu gars.

Mūžam zili ir Latvijas kalni,
Mūžam nav miera zem Latvijas bērziem,
Mūžam raud kokle pār Latvijas kalniem.

K. Skalbe

Tautas dziesmas

Aijā, žūžū, laču bērni

Aijā, žūžū, laču bērni,
Aijā, žūžū,
Pekaināmi kājiņāmi,
Žūžūžū.

Tēvs aizgāja bišu kāpti,
Aijā, žūžū,
Māte ogu palasīti,
Žūžūžū.

Tēvs pārnesa medus podu,
Aijā žūžū,
Māte ogu vācelīti,
Žūžūžū.

Tie būs mazam bērniņāmi,
Aijā, žūžū,
Par mierīgu gulēšanu,
Žūžūžū.

Ai, zaļajā lidaciņā

Ai, zaļajā lidaciņā, lidaciņā,
Nāc ar mani rotāties.

Tu dziļajā jūriņāi, jūriņāi,
Es ozola laiviņā.

Iztek zaļa līdaciņa, līdaciņa —
Norauj manu vaiņadziņ'.

Tas aizgāja jūriņāi, jūriņāi,
Burbulišus mētādams.

Aiz Daugavas suņu muiža

Aiz Daugavas suņu muiža,
Tur aizveda mūs' māsiņ'.
Vau, vau, vau . . .
Tur aizveda mūs' māsiņ'.

Es ar' jātu panākšņosi,
Ādas lamži mugurā.
Vau, vau, vau . . .
Ādas lamži mugurā.

Suņi lamžus apēduši,
Pogas vieni atstājuši.
Vau, vau, vau . . .
Pogas vieni atstājuš'.

Ja uz mutes neuzkristu,
Ne podziņu nepaliktū.
Vau, vau, vau . . .
Ne podziņu nepalikt'.

Aiz kalniņa dūmi kūpa

Aiz kalniņa dūmi kūpa,
Kas tos dūmus kūpināj' ?

Tur bij divas jaunas meitas,
Abas divas krodzinieces.

Vienai bija saldens alus,
Otrai gardis medutiņš.

Dzeņat, puisi, pa stopami,
Pa ortami maksājat.

Es jūs mīļi pavadišu
Līdz viņami kalniņam .

Aiz kalniņa miežus sēju

Aiz kalniņa miežus sēju,
Lai apinis neredzēj'.
Apinītis gudris vīris,
Kokā kāpa lūkoties.

Kur tu jāsi, apinīti,
Liku kārklu apsegloj's ?
— Jāšu miežu apraudzīti,
Kādi auga lūdumā.

Aiz kalniņa meitas dzieda,
Tur dzied mana līgaviņa.

Smalki dzieda, gaŗi vilka,
Kā ligoti nolīgo.

Dzied, māsiņa, sīki, sīki, —
Es dziedāšu reŗi, reŗ'.
Kur mēs divi dziedādami,
Tur zemīte līgosies.

Guli, guli, apinīti,
Mana pūra dibenā.
Kad es tevi kustināju — —
Vis' istaba dieti gāj'.

Aiz kalniņa dūmi kūp

Aiz kalniņa dūmi kūp,
Kas tos dūmus kūpināj' ?
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Kas tos dūmus kūpināj' ?

Seskis brūvē alutiņu
Kumeliņa pēdiņās.
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Kumeliņa pēdiņās.

Kŗupis nesa ūdentiņu,
Salīkuŗu muguriņ'.

Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Salikušu muguriņ'.

Pieci gaudi, sešas mucas,
Kas par brangu alutiņ'!
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Kas par brangu alutiņ'!

Melnais kurmis alu dzēra,
Vēderiņu braucīdams.
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Vēderiņu braucīdams.

Aiz upītes es izaugu

::: Aiz upītes es izaugu,
Pār upīti man' aizveda. :::

::: Paliek mani bāleliņi
Aiz upītes raudādami. :::

::: Sauc, bāliņi, met ar roku —
Nāc, māsiņa, atpakaļi. :::

— ::: Es neiešu, bāleliņi,
Barga tava līgaviņa. :::

∴ Nāc, māsiņa, atpakaļi,
Rāšu savu līgaviņu. ∴

∴ Nāc, māsiņa, atpakaļi
Sava tēva sētiņā. ∴

— ∴ Es neiešu, bāleliņi,
Vai tu sauci, vai nesauci. ∴

∴ Nāc, māsiņa, atpakaļi
Pie saviem bāliņiem. ∴

∴ Man pašai līdzī auga
Labas zemes arājiņš. ∴

∴ Tas paņēma manu pūru,
Mana pūra atslēdziņu. ∴

Aiz upītes jēri brēca

Aiz upītes jēri brēca,
Vecas meitas gaviļēja.

Jēri brēca smalku sienu,
Vecas meitas jaunus puīšus.

Jēri sienu gan dabūja,
Meitas puīšus nedabūja.

Ko mēs, puīši, darīsim —
Ņemsim mēs tās vecās meitas.

Kamēr kāzas turēsim,
Tikmēr mīļi dzīvosim.

Tiklīdz kāzas pagalam —
Sīt pierē, grūd mucā.

Sīt pierē, grūd mucā —
Saspeļ viņas pulverī.

Nāks rēdens, vanderzeļļi
Izpirks viņas mārciņām.

Pavasārī izšaudīsi
Pār tiem Rīgas bulverķiem.

Vai, Dieviņi, jauni puisi,
Kur mēs liksim vecas meit's?

Sasiesim tās kūlīšos,
Iesviedīsim jūriņā.

Apsegloju melnu kuili

Apsegloju melnu kuili,
Ai, melnu kuili,
Un aizjāju uz krodziņu,
Aijā, uz krodziņ'.

Krodziniece brīnijāsi,
Ai, brīnijāsi,

Kam tas tādis kumeliņis?
Aijā, kumeliņ's.

Tā puisīša kumeliņis,
Ai, kumeliņis,
Kas naudiņu žvadzināja,
Aijā, žvadzināj'.

Es uzjāju augstu kalnu,
Ai, augstu kalnu,
Meitas dziedāj', govīs māva,
Aijā, govīs māv'.

Meitas dziedāj' jaunu puisi,
Ai, jaunu puisi,
Govīs māva zaļu zāli,
Aijā, zaļu zāl'.

Govīs zāli gan dabūja,
Ai, gan dabūja,
Meitas puisi nedabūja,
Aijā, nedabūj'.

Es uzjāju otru kalnu,
Ai, otru kalnu,
Puiši dziedāj', zirgi zviedza,
Aijā, zirgi zviedz'.

Puiši dziedāj' jaunu meitu,
Ai, jaunu meitu,

Zirgi zviedza tīru auzu,
Aijā, tīru auz'.

Puiši meitas gan dabūja,
Ai, gan dabūja,
Zirgi auzu nedabūja,
Aijā, nedabūj'.

Aun, meitiņa, baltas kājas

Aun, meitiņa, baltas kājas,
Jāj ar mani pieguļā.
Ko es jāšu pieguļāi,
Man nav bēra kumeliņa.

Es tev došu dūkanbēru,
Jāj ar mani pieguļā.

Ko tas manīm laba dara,
Dūkanbēris kumeliņš.
Apēd manas tīras auzas,
Dauza vaļa kamaniņ's.

Āvu, āvu baltas kājas

Āvu, āvu baltas kājas,
Lēcu dārziņai,

Lēcu, lēcu dārziņāi,
Plūcu baltas rozes.

Plūcu, plūcu baltas rozes,
Pinu vaiņadziņu,
Pinu, pinu vaiņadziņu,
Liku galviņāi.

Liku, liku galviņāi,
Bridu jūriņāi,
Sacēlās rīta vējiņš,
Nopūš vaiņadziņu.

Nopūš manu vaiņadziņu
Jūras dzelmītēi,
Jo vaiņadziņš tālu peldēj',
Jo es dziļāk bridu.

Bandinieka rudzi auga

Bandinieka rudzi auga
Diža ceļa maliņāi.

Tie izauga, tie ziedēja
Zeltitāmi lāsītēmi.

Kur mēs iesim, jauni puīši,
Zelta naudu sakrājuši ?

Pirksim bērus kumeliņus,
Ņemsim daiļas līgaviņas.

To kumeļu, to es pirkšu,
Kas ēd upes licīti.

To meitiņu, to es ņemšu,
Kam nav tēva, māmuļiņas.

Bārenītes slavināšana

Es neiešu to celiņu,
Es neiešu to celiņu,
Kur bajāra dēliņš gāja,
Kur bajāra dēliņš gāja,
Dēliņš gāj'.

Purvu bridu, niedras laužu ::
Nē bajāra vairijosi,
No bajāra vairijosi,
Vairijos.

Nebij purvu pusbridusi ::
Satikosi bajārīti,
Satikosi bajārīti,
Bajārīt'.

Sāk viņš mani bildināti ::
Birst man žēlas asariņas,

Birst man žēlas asariņas,
Asariņ's.

Ko tu raudi, bārenīte ::
Neb es tevīm mantas prasu,
Neb es tevīm mantas prasu,
Mantas pras' ?

Man patika tavs darbiņis ::
Tavs raženis augumiņis,
Tavs raženis augumiņis,
Augumiņ's.

Tavs raženis augumiņis ::
Tava dzedra valodiņa,
Tava dzedra valodiņa,
Valodiņ'.

Kas bārīti godināja ::
Kas bārīti slavināja,
Kas bārīti slavināja,
Slavināj' ?

Dieviņš godu godināja ::
Laimīt slavu slavināja,
Laimīt slavu slavināja,
Slavināj'.

Kas gulbīti baltu dara ::
Kas bārīti ļaužu lieki,

Kas bārīti ļaužu lieki,
Ļaužu liek'.

Ūdens gulbi baltu dara ::
Dievs bārīti ļaužu lieki,
Dievs bārīti ļaužu lieki,
Ļaužu liek'.

Bērīts manis kumeliņš

::: Bērīts manis kumeliņš, :::

::: Staigna purva bridējiņš, :::

::: Bridējiņš, bridējiņš,

Staigna purva bridējiņš. :::

::: Tev būs izbrist purvu purv's, :::

::: Pārvest manim līgaviņ'. :::

::: Līgaviņ', līgaviņ',

Pārvest manim līgaviņ'. :::

::: Eji, mana līgaviņ', :::

::: Šorudeni kājiņām. :::

::: Kājiņām, kājiņām,

Šorudeni kājiņām. :::

::: Tad uz citu rudentiņ', :::

::: Tevi stalti vizināš', :::

::: Vizināš', vizināš',

Tevi stalti vizināš'. :::

:-: No krodziņa uz krodziņ', :-:
:-: Ik svētdienas baznīcā, :-:
:-: Baznīcā, baznīcā,
Ik svētdienas baznīcā. :-:

:-: Ik svētdienas baznīcā, :-:
:-: Ik vakarus krodziņā. :-:
:-: Krodziņā, krodziņā,
Ik vakarus krodziņā. :-:

Bij man vienas rozes dēļ

Bij man vienas rozes dēļi,
Tradi rīdi,
Tādu augstu sētu vīti,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Bij man vienas meitas dēļi,
Tradi rīdi,
Tādu gaŗu ceļu jāti,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Es izjāju vakarāi,
Tradi rīdi,
Sev galviņā nodomāju,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Gaŗām jāju viņas sētai,
Tradi rīdi,

Viņa stāvēj' klētsdurvīsi,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Es noņēmu cepurīti,
Tradi rīdi,
Viņa rokas man nedeva,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Aun, meitiņa, baltas kājas,
Tradi rīdi,
Nāc ar mani tecētiesi,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Ja tu mani notecēsi,
Tradi rīdi,
Būsi mana līgaviņa,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Ja es tevi notecēšu,
Tradi rīdi,
Būs man cita mātes meita,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Brālīts savu īsto māsu

Brālīts savu īsto māsu
Liepu lejā audzināj'.
Tautiets sola simts dālderu
Par reizītes redzējum'.

Sol', tautieti, otru simtu,
Tad vedīšu saulītē;
Tad vedīšu saulītē,
Tad būs tava līgaviņ'!

Tad būs tava līgaviņa —
Tavas mājas kopējiņ'.
Tavas mājas kopējiņa,
Atslēdziņu glabātāj'.

Atslēdziņu glabātāja,
Cimdu, zeķu adītāj'.
Cimdu, zeķu adītāja,
Raibu jostu audējiņ'.

Raibu jostu audējiņa,
Mikstas gultas taisītāj'.
Mikstas gultas taisītāja,
Miļu vārdu runātāj'.

Caur sudraba birzi gāju

::: Caur sudraba birzi gāju, :::

::: Ne zariņa nenolauzu. :::

::: Būt' zariņu nolauzusi, :::

::: Tad staigātu raudādama. :::

::: Jauna biju, dietin dēju, :::

::: Dziedādama vien staigāju. :::

- :-: Nebēdāju tās dieniņas, :-:
:-: Kad staigāju raudādama. :-:
:-: Asariņas noslauciju :-:
:-: Zaļā zīda priekšautā. :-:
:-: Priekšautiņu izmazgāju :-:
:-: Skaidrā rīta rasiņā. :-:
:-: Priekšautiņu izžāvēju :-:
:-: Smuidra bērza galiņā. :-:
:-: Trīs gadiņi tas bērziņis, :-:
:-: Ne tas auga, ne lapoja. :-:
:-: Ceturtāi gadiņai :-:
:-: Zelta ziediem noziedēja. :-:
-

Čuči, mana līgaviņa

Čuči, mana līgaviņa,
Uz manāmi rociņāmi, rociņām!
Kad būs viena nogulēta,
Tad es tevīm otru došu, otru doš'.
Kad būs otra nogulēta,
Tad es tevi modināšu, modināš'.
Celies, mana līgaviņa,
Jau gailītis nodziedāja, nodziedāj'.

Divas vien mēs māsīņas

Divas vien mēs māsīņas,

Abas ļaužu valodās.

Kur mēs abas runājam,

Tur asaru straume tek.

Nav puķīte izplaukusi,

Jau to vija vaiņagā.

Nav meitiņa pieaugus',

Jau ļautiņu valodās.

Nav saulīte nogājus',

Rasa zāles galiņā ;

Nav meitiņa pieaugus',

Jau par vecu daudzīnāj'.

Krīt lapiņa ūdenī,

Grimst ūdeņa dibenā.

Dod Dieviņi tā nogrimti

Man' auguma pēlājam.

Divi sirmi kumeliņi

Divi sirmi kumeliņi

Aiz aploka spēlējās.

Ai, ai, ak-tad-rīdi,

Aiz aploka spēlējās.

Vienam bija zelta segli,
Otram zelta iemauktiņ'.
Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Otram zelta iemauktiņ'.

To jau biju nodomājis,
Kuņam kāpšu mugurā.
Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Kuņam kāpšu mugurā.

Tam es kāpšu mugurā,
Kam tie zelta segli bij.
Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Kam tie zelta segli bij.

To vedišu pie rociņas,
Kam tie zelta iemauktiņ'.
Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Kam tie zelta iemauktiņ'.

To glabāšu māsiņai,
Pūru vesti tautiņās.
Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Pūru vesti tautiņās.

Dzeltens manis kumeliņis

Dzeltens manis kumeliņis,
Kā dzeltena vālodzīte ;
Daiļa, daiļa tautu meita,

Glauda manu kumeliņu.
Vai tu glaudi, vai neglaudi,
Man jau cita saderēta,
Man jau cita saderēta
Līdz pašam rudenam.

Dzērājs puisis bēdājās

Dzērājs puisis bēdājāsi:
Kur būs ņemti līgaviņu.
Ai, ai, aijā, līgaviņ'.

Balta puķe ezerāi,
Tā dzērāja līgaviņa.
Ai, ai, aijā, līgaviņ'.

Nem, brāliti, oša laivu,
Brauc pēc puķes ezerāi.
Ai, ai, aijā, ezerā.

Balta puķe atbildēja,
Labāk ziedu ezerāi.
Ai, ai, aijā, ezerā.

Labāk ziedu ezerāi,
Ne dzērāja līgaviņa.
Ai, ai, aijā, līgaviņ'.

Ezerā ir silts ūdenis,
Posta dzīve dzērājam.
Ai, ai, aijā, dzērājam.

Pūsti, puķe, ezerāi,
Lai dzer dzērājs krodziņā.
Ai, ai, aijā, krodziņā.

Dziedāj' tautu tīrumā

Dziedāj' tautu tīrumāi
Uz akmeņa stāvēdam',
Lai trīc viņa tautu zeme,
Lai dzird mana māmuliņ'.

Gan dziedāju, gan raudāju,
Nedzird mana māmuliņ'.
Sveša māte gan dzirdēja,
Tā par mani nebēdāj'.

Ai, Dieviņi, augstu saule!
Kad vakaru sagaidiš' ?
Sveša māte, ne māmiņa,
Maz iedeva launadziņ'.

Nepūšati, auksti vēji,
Man nebija villainīt's:
Plānu deva sveša māte,
Bez ieloka paladziņ'.

Bīsties grēka, sveša māte,
Neraudini bārenīt'.
Bārenītes asariņas
Maksā zelta gabaliņ'.

Dziedi, raudi, tautu meita
:: Dziedi, raudi, tautu meita,
Tava pašas vaina bija ::
:: Kur es aŗu, kur ecēju,
Tur tu laidi ganīdama ::
:: Tur tu laidi ganīdama,
Raibus cimdus adīdama. ::
:: Kur es zirgus peldināju,
Tur tu govīs dzirdināji, ::
Tur tu govīs dzirdināji,
Niedrās kāri vainadziņu. ::
:: Kad es jāju pieguļāi,
Tad tu līdzī taisījiesī. ::
:: Kur es kāru pātadziņu,
Tur tu savū vainadziņu. ::
Dziedi, raudi, tautu meita,
Tava pašas vaina bija. ::

Ej, bāliņī, lūkoties
Ej, bāliņī, lūkoties,
Ko dar' tava malējiņ' —

Logi vāļā, durvis vaļā,
Nerūc vaira dzirnaviņ's.

Ienāk māte raudādama,
Asariņas slaucīdam'.
Nem, bāliņi, brūnus svārkus,
Šeglo savu kumeliņ'.

Jāju dienu, jāju nakti,
Sav' māsiņu meklēdams.
Ieraug' vienu lielu ciemu,
Paskandinu iemauktiņ's.

Iznāk trīsi tēva dēli
Dzeltainiemi matiņiem.
Divi mani pašu veda,
Trešais veda kumeliņ'.

Liek man ēsti, liek man dzerti,
Liek man apkārt skatīties.
Ne es ēdu, ne es dzēru,
Apkārt vieni skatījos.

Es redzēju sav' māsiņu
Viņā galda galiņā:
Balta mice galviņāi,
Alus kannā rociņā.

Ēd, bāliņi, dzer, bāliņi,
Es tev līdzi vis neiešu.

Patikama šī zemīte,
Pa prātami arājiņš.

Ej, saulīte, drīz pie Dieva

Ej, saulīte, drīz pie Dieva,
Dod man svētu vakaru!
Bārgi kungi darbu deva,
Nedev' svēta vakara.

Melna čūska miltus malā,
Vidū jūrā uz akmeņ' ;
Tā maizīte tiem kungiem,
Kas pēc saules strādināj'.

Migla, migla, rasa, rasa,
Tu man laba nedarīj'.
Rasā manas kājas sala,
Miglā zuda vaiņadziņš.

Ej, saulīte, drīz pie Dieva,
Dod man svētu vakaru!
Bārgi kungi darbu deva,
Nedev' svēta vakara.

Es ar sauli saderēju
Es ar sauli saderēju
Reizā tikti Vāczemē.

Nav saulīte brokastī, —
Es jau esmu jūrmaalā.
Nav saulīte pusdienāi, —
Es jau oša laiviņā.
Nav saulīte nogājusi, —
Es jau esmu Vāczemē.
Es jau esmu Vāczemē,
Pie vācieša namdurvīm.
Vāciešami daiļas meitas,
Glauda manu kumeliņ'.

Vai jus glaudat, vai neglaudat,
Man jau sava saderēt'.

Es bij puika, man bij vara . . .

Es bij puika, man bij vara,
Es varēju lielities:

Rīgu nesu rociņā,
Liepājiņu padusē.

Un tās citas lielās muižas
Aiz cepures aizspraudos.

Aiz cepures zelta pušķi,
Sešas zvaigznes karajās.

Kaŗā lieli, kaŗā mazi,
Kaŗā mani bāleliņ . . .

Es redzēju jūriņā

Es redzēju jūriņā
Trīs zvejniekus zvejojam —
Zīda tīklis, zelta laiva,
Sidrabiņa zēgelit's.

Vai, godīgi zvejniecīni,
Redzēj't manu bāleliņ?
Vai, godīga mātes meita,
Kāds bij tavis bāleliņš?

Smuks puisītis, baltu vaigu,
Dzelteniemi matiņiem.
Vai, godīga mātes meita,
Tāds guļ jūras dibenā.

Smiltis grauž tam baltus vaigus
Ūdens matus plivinā.
Vai, godīgi zvejniecīni,
Izzvejojiet maliņā.

Vai, godīga mātes meita,
Ko maksās' par vilkumiņ'?
Vienam došu slēžu kreklu,
Otram zīda nēzdodziņ'.

Trešajam, tam jaunākajam,
Pati sevi es nodošu.
Lai gan baltas ūdens putas,
Vēl baltākas zēģelītes.

Es savai māmiņai

Es savai māmiņai,
Kā sirsniņa azotē,
Kā sirsniņā azotēi,
Kā puķīte dārziņā.

Mana miļā māmuliņa
Mani miļi audzināj'!
Pate māte dubļus brida,
Mani nesa rociņā.

Ik vakaru lakstīgala
Sit bērziņa krūmiņā:
Ik vakaru māmuliņa
Gaida mani atejot.

Bij man gaŗa tā dieniņa,
Kad saulītes neredzēj'.
Vēl gārāka tā dieniņa,
Kad māmiņas neredzēj'.

Skrej, putniņi, meŗa malu,
Ar mazoi grāmatiņ',

Aiznes manai māmiņai
Simtu labu vakariņ'!

Spīdi spoži, mēnestiņi,
Pār atmatu atmatām ;
Ik vakaru es tecēju
Pie tās savas māmuliņ's.

Bērziņ, tavu kuplumiņu,
Līdz pašai zemītei !
Māmiņ, tavu labumiņu,
Līdz mūžiņa galiņam !

Ai, bērniņi, ai, bērniņi,
Klausat tēvu, māmuliņ' !
Mūžam saule debesīsi,
Ne mūžami tēvs, māmiņ'.

Es tautiešam apsolīju

Es tautiešam apsolīju
Raibus cimdus vakarā.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Raibus cimdus vakarā.

Nav saulīte nogājusi,
Jau tautietis pēc cimdiem.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Jau tautietis pēc cimdiem.

Ko darīšu nu, tautieti,
Mātei pūra atslēdziņ!
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Mātei pūra atslēdziņ.

Sarīdiju ciema suņus,
Lai iet māte lūkoties.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Lai iet māte lūkoties.

Kamēr māte suņus sauca,
Tikmēr cimdi tautiešam.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Tikmēr cimdi tautiešam.

Es tautieti pavadīju,
Līdz tam tēva laukgalam.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Līdz tam tēva laukgalam.

Atvadoties piesacīju,
Lai nāk atkal rītvakar.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Lai nāk atkal rītvakar.

To es saku, miļā māt',
Es bez puīša negulēšu,
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Es bez puīša negulēšu.

Ņemšu puisī aiz matiem.
Vilkšu savā gultiņā.
Rai-tarīdi-ridi-ral-lal-lā,
Vilkšu savā gultiņā.

Jāju dienu, jāju nakti

Jāju dienu, jāju nakti
Smukmeitiņas lūkoties.
Netišāmi es iejāju
Meitu mātes sētiņai, sētiņā.

Ņemtin ņemšu līgaviņu,
Bet nezīnu, kādu ņemt.
Vai ņemt gudru sērdienīti,
Vai bagātu mātes meitu, mātes meit' ?

Pavaicāju meitu māti :
Ko tās tavas meitas dar'.
— Manas meitas pūru loka,
Pušķo baltas villainītes, villainīt's.

Pavaicāju meitu māti :
Kas sērdienes pūru lok' ?
Sērdienīte pati loka,
Nakti miega negulēja, negulēj'.

Labāk ņēmu sērdienīti,
Ne bagātu mātes meit'.
Sirmiemi zirgiem ceļā braucu —
Sētā gudra līgaviņa, līgaviņ'.

Es uzgāju ganīdamis

Es uzgāju ganīdamis
Birzē skaistu ozoliņ',
Trara, trarara!
Birzē skaistu ozoliņ'.

Zīda saknes, zelta zari,
Sidrabiņa lapiņām.
Trara, trarara!
Sidrabiņa lapiņām.

Netišāmi es nocirtu
Birzē skaistu ozoliņ',
Trara, trarara!
Birzē skaistu ozoliņ'.

No celmiņa bungas taisu,
No zariemi stabulīt'.
Trara, trarara!
No zāriemi stabulīt'.

No tā paša viduklīša
Bitītēmi mājas viet'.

Trara, trarara!
Bititēmi mājas viet'.

No tās pašas galotnītes
Māsiņai pūra tīn'.
Trara, trarara!
Māsiņai pūra tīn'.

Es uzkāpu kalniņā
Es uzkāpu kalniņai,
Līgaviņas lūkotiesi,
Rairidira, aija, rallā, aija, rallalā.
Nolūkoju tautu meitu,
Kuŗa laba dziedātāja.
Labdien, tautu zeltenīte,
Būsi mana līgaviņa?
Kam tu mani bildināji,
Kam sirsniņu žēlināji?
Kā es varu solītiesi,
Nav mājāi tēvs un māte.
Nāci rītu, vai parītu,
Tad būs mājā tēvs un māte.
Labdien, tautu zeltenīte,
Otrreiz tevi bildināšu.

Paldies, paldies, smuks puisīti,
Nu es varu solītiesi.

Nu es varu solītiesi,
Nu ir mājā tēvs un māte.

Būšu tava ligaviņa,
Rairidira,
Tavas mājas kopējiņa,
Rairidira, aija, ralla, aija, rallalā.

Grūti pūta sila priede

Grūti pūta sila priede,
Smalka lietus pielijusi.
Gauži rauda tie bērniņi,
Kam nav tēva, māmuliņ's.

Tecin teka strauja upe,
Burbulīšus mētādam',
Tā tecēja bārenīši,
Asariņas slaucīdam'.

Grūta dzīve bāriņiem
Svešas mātes pajumtā,
Launi vārdi, cieta maize,
Lūkiem pītas pastaliņ's.

Ritin rita rita rasa
Pa ozola lapiņām ;

Birstiet, gaužas asariņas,
Bārenīšu priekšautā.

Birstiet gaužas asariņas,
Bārenīšu priekšautā.
Dieviņš viņas salasīsi
Sudrabiņa laiviņā.

Jūriņ prasa smalku tiklu

Jūriņ prasa smalku tiklu,
Laiviņ' baltu zēģelīt'.

Uzvelk baltu zēģelīti —
Iet laiviņa mirdzēdam'.

Iet laiviņa mirdzēdama
Līdz Ziemeļa namdurvīm.

Ziemeļam ir skaistas meitas,
Tās es braucu lūkoties.

Vai tu brauci, vai nebrauci,
Tu jau manis nedabūs'!

Labāk tēva dubļus bridu,
Ne tautieša laipu gāj'.

Tēva dubļi sudrabeti,
Tautu laipa asarot'.

Kade pārnāksi bāleliņ ?

Kade pārnāksi, bāleliņ,

No kaŗa lauka ?

Ai, ai! Ai, ai!

No kaŗa lauka.

Taus tētiņš un maamiņa

Dus smilšu kalnā.

Ai, ai! Ai, ai!

Dus smilšu kalnā.

Tau māsiņa liīgava

Jau ziedus kaisa.

Ai, ai! Ai, ai!

Jau ziedus kaisa.

Nuu pārnāca bāleliņš

No kaŗa lauka.

Ai, ai! Ai, ai!

No kaŗa lauka.

Nuu pārnāca bāleliņš,

Kā Dieviņš sirmis.

Ai, ai! Ai, ai!

Kā Dieviņš sirmis.

Kad es biju jauns puisītis

Kad es biju jauns puisītis,

Es mācēju gēģerēt.

Aijā, aijā, aijaijā,
Es mācēju ģēģerēt.

Suni sūtij mežiņā,
Pats gar meža malu gāju.
Aijā, aijā, aijaijā,
Pats gar meža malu gāju.

Suns iztrenca vecu meitu,
Salāpītu kažociņu.
Aijā, aijā, aijaijā,
Salāpītu kažociņu.

Še tev, sunīt, zaķa kāja —
Trenc to meitu atpakaļ.
Aijā, aijā, aijaijā,
Trenc to meitu atpakaļ.

Kad man būtu tā naudiņa

Kad man būtu tā naudiņa,
Kas guļ jūras dibenā,
Es nopirktu Rīgas pili
Ar visiem vāciešiem.

Es vāciešam tā darītu,
Kā vācietis man darij':
Es vācieti dancinātu
Uz karstiem ķieģeļiem.

Es vācieti dancinātu
Uz karstiem ķieģeļiem.
Ja vācietis augstu lēktu,
Es pakurtu uguntiņ'.

Dienu liktu mežā braukti,
Nakti riju kuldināt,
Svētdienā kad visi mierā,
Liktu cūkas paganīt.

Pieci vilki arklu vilka,
Vāciets aŗa raudādams.
Dod, vācieti, piecas mārkas,
Es paarŗu smiedamies.

Vācieŗami gaŗi stilbi,
Velna ŗŗti zābaciņ',
Tas varŗja ellŗ bristi,
Lidz paŗami dibenam.

Kas kaitŗja nedzŗvoti

Kas kaitŗja nedzŗvoti
Diŗa meŗa maliņai ?
Pieci brieŗi man aŗami,
Seŗas stirnas ecŗjamas.

Ar vilciņŗu vagu dzinu,
Lapsa vagu metājiņa.

Zaķis kūla kankālīšus
Ar pakaļas kājiņāmi.

Vārna tāda puspelēka,
Tā bij mana moderīte.
Cielaviņa baltu kaklu,
Tā gultiņas klājējiņa.

Cīrulītis zirgu puisis
Ar pelēku paltraciņu.
Žagatiņa gaŗu asti,
Tā bij ziņas devējiņa.

Kas tie tādi, kas dziedāja

Kas tie tādi, kas dziedāja

Bez saulītes vakarā? —

Tie ir visi bāra bērni,

Bargu kungu klausītāj'.

Kurin' ugun', silda gaisu,

Slauka gaužas asaras;

Krimta cietu pelavmaizi,

Avotiņā mērcēdam'.

Saulīt' vēlu vakarāi

Sēžas zelta laiviņā;

Rītā agri uzlēkdama,

Atstāj laivu ligojot.

Kam, saulīte, vēlu lēci?
Kur tik ilgi kavējies? —
Aiz viņiemi kalniņiemi
Bāra bērņus sildīdam'.

Ko tu raudi, kas tev kait?

Ko tu raudi, kas tev kait,
Mana jaunā līgaviņ?
Vai tev trūka sāls, maizītes,
Vai es mīļi nedzīvoju?
Vai es tev zirgu liedzu,
Vai rakstītas kamaņiņas?
Cik tu brauci pie māmiņas,
Es iejūdzu kumeliņu,
Vaska grožu iegrožoju,
Lai tek viegli kumeliņš;
Mīļi tevi pavadīju,
Vēl mīļāki sagaidīju,
Gaidu tevi pārbraucot,
Kā saulīti uzlēcot.

Krauklīts sēž ozolā

Krauklīts sēž ozolā,
Zelta spēles rociņā.

Uktai-ridi, uktai-ridi,
Zelta spēles rociņā.

Vai, krauklīt', tu redzēj',
Kur aizveda mūs' māsiņ' ?
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Kur aizveda mūs' māsiņ' ?

Pār purviem, pār mežiem,
Pār smalkajiem krūmiņiem.
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Pār smalkajiem krūmiņiem.

Tur aizveda mūs' māsiņ',
Uz bagāto Kurzemīt',
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Uz bagāto Kurzemīt'.

Tur dzīvoja mūs' māsiņ',
Kā sarkana brūklenīt'.
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Kā sarkana brūklenīt'.

Kulies pati, rudzu rija
Kulies pati, rudzu rija,
Tev nebija kūrējiņa,
Skubiniesi, meitenīte,
Tev nebija tēvs, māmiņa.

Mācies pati, meitenīte,
Tev nebija mācītāja ;
Tēvs, māmiņa kapsētāi,
Baltā smilšu kalniņāi.

Kumeliņi, kumeliņi . . .

Kumeliņi, kumeliņi,
Tu man kaunu padarij'.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Tu man kaunu padarij'.

Tu man kaunu padariji
Jaunu meitu pulciņā.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Jaunu meitu pulciņā.

Tev kājiņa paslidēja,
Man nokrita cepurīt'.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Man nokrita cepurīt'.

Kas godīga mātes meita,
Paceļ manu cepurīt'.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Paceļ manu cepurīt'.

Kas bij kāda vīzdegune,
Iet gažāmi šņaukādam'.

Tradi rīdi ral-lal-lā,
Iet gaļāmi šņaukādam’.

Kur tu augi, daiļa meita ?

Kur tu augi, daiļa meita,
Ka es tevis neredzēj’,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Ka es tevis neredzēj’ ?

Vai tu augi pie māmiņas,
Vai māmiņas pūriņā,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Vai māmiņas pūriņā ?

Es uzaugu pie māmiņas,
Sarkanrožu dārziņā,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Sarkanrožu dārziņā.

Baltām diegu zekītēm,
Sarkanāmi kurpītēm,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Sarkanāmi kurpītēm.

Sniedz rociņu, dod mutītes,
Esi mana līgaviņ’.
Traidi, rīdi, ralalalā,
Esi mana līgaviņ’.

Citam tēva dēliņami
Roku devu, solījos,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Roku devu, solījos.

Tam pasniedzu, tam iedevu,
Savu zelta gredzentiņ',
Traidi, rīdi, ralalalā,
Savu zelta gredzentiņ'.

Velti, velti tu, puisiti,
Uz maniemi lūkojies,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Uz maniemi lūkojies.

Kur tu skriesi, vanadziņi

Kur tu skriesi, vanadziņi,
Ar tiem vaska spārniņiem?
Skriešu liepas apraudzīt,
Vai ir liela izauguse.
Gana liela, gana kupla,
Zari mirka Daugavā.
Tēvs ar māti mīļi guļ
Daugaviņas maliņā,
Vakarā guldamies,
Liepai zaru nolauzuši,

Liepai zaru nolauzuši,
Palikuši pagalvi.
No rītiņa celdamies,
Iemetuši Daugavā.
Tas aizgāja pa Daugavu
Spīdēdams, vizēdams,
Spīdēdams, vizēdams,
Burbulišus mētādams.
Satiek jūras zvejniecīni,
Ieņem viņu laiviņā,
Ieņem viņu laiviņā,
Ietin zīda nēzdogā,
Novizina Vāczemē,
Ienes Māras baznīcā,
Noliek Dieva altarī.
Vāczemnieki brīnījās,
Kāda koka tie ziediņi.
Saka Māra raudādama:
Tie nevaids koka ziedi,
Ta puisīša dvēselīte,
Ta puisīša dvēselīte,
Žēlabās nomiruša.

Kur tu teci, kur tu teci

Kur tu teci, kur tu teci, gailīti man',
No rītiņa agrumā?

Ciemā tek, ciemā tek meitas celt,
No rītiņa agrumā.

Ietecēju, ietecēju sētiņā,
Trīs reizītes nodziedāj'.

Celies mana, celies mana ligaviņ,
Jau gailītis nodziedāja.

Vāciets savu, vāciets savu gaspažiņ
Ar ābolu kairināja.

Židiņš savu, židiņš savu židenīt
Ar muldiņu vizināja.

Čigāns savu, čigāns savu čigāniet
Ar džindžalu džindžaloja.

Es pats savu, es pats savu ligaviņ
Trīs reizītes nobučoju.

Labāk manu iesaliņu

Labāk manu iesaliņu
Ciema cūkas apēdušas,
Nekā manu alutiņu
Bez dziesmāmi apdzēruši.

Ekur nāca alus kannā
Pa istabu ligodam'.

Kas bij miežu arājiņis,
Tas pacēla cepurīt'.

Ai, galdiņi, ai, galdiņi,
Kā tas skaisti piederēja:
Apkārt tevīm vīri sēda,
Kā dižiei ozoliņi!

Es var dzerti alutiņu,
Bij man galva nesējiņa;
Bij man gudra mātes meita,
Kas piedeva padomiņu.

Laimīt kļiedza, laimīt brēca

Laimīt kļiedza, laimīt brēca,
Kalniņāi stāvēdam'.

Redzēj' mani ievēdoti
Nelaimītes vietniņā.

Ko nu bija man darīti,
Ļaudis teica, laime liedz.

Ļaudis teica maizes zemi,
Laime gaužas asaras.

Klausīš' laimes liegumiņu,
Ne ļautiņu teikumiņ'.

Līgodama upe nesa

Līgodama upe nesa
Zaļu ziedu vaiņadziņu,
Līgodama upe nesa
Zaļu ziedu vaiņadziņ'.

Dziedādamas tautas veda
Vaiņadziņa vijējiņu.
Dziedādamas tautas veda
Vaiņadziņa vijējiņ'.

Strauta malā ganīdama,
Strautā metu vaiņadziņu,
Strauta malā ganīdama
Strautā metu vaiņadziņ'.

Lai vizina strauta viļņi,
Ne nelietis tēva dēls'i,
Lai vizina strauta viļņi,
Ne nelietis tēva dēls.

Līgo laiva uz ūdeņa

Līgo laiva uz ūdeņa,
Uz arāja meitiņām.
Arājam bij skaistas meitas,
Zēģelišu audējiņ's.

Viena auda, otra vērpā,
Trešā raksta zīdautiņ'.
Dod, māmiņa, to meitiņu,
Kuŗa raksta zīdautiņ'.

Ja nedosi tās meitiņas,
Es nomiršu žēlabās.
Kur jūs mani glabāsietī,
Žēlabās nomirušu?

Tur mēs tevi glabāsami,
Skaistā rožu dārziņā;
Tur izauga kupla liepa
Deviņiemī žuburiem.

Ik svētdienas meitas nāca
Vaiņadziņus darināt.
Novijušas vaiņadziņus,
Aiziet Māras baznīcā.

Māra prasa raudādama:
Kur, meitiņas, tādu ņēm' ?
Rīgā pirku, naudu devu,
Vāczemēi kaldināj'.

Ko jūs, meitas, melojietī,
Tā ir puīša dvēselīt' ;
Tā ir puīša dvēselīte
Žēlabās nomiruša.

Lokatiesi, mežu gali

Lokatiesi, mežu gali,

::: Lai balstiņas pāri skan! :::

 Ko gaidieti, jauni puiši,

 ::: Kad jūs sievas neņemiet? :::

Ciema puiši tā domāja,

::: Ka es dziedu viņu dēļ. :::

 Man māmiņa atvedīsi,

 ::: Pa Daugavu arājiņ'. :::

Ak, tu, ciema cīruliti,

::: Tavu jauku dziedāšan'! :::

 Man vajaga līgaviņas,

 ::: Ķa es tevis nepaņem'. :::

Koši, koši, jauki, jauki,

::: Kad Dievs deva vasariņ'. :::

 Dzied putniņi, dzied meitiņas,

 ::: Mežu gali gaviļēj'. :::

Māmiņ miļā, māmiņ jauka

 Māmiņ miļā, māmiņ jauka,

 Man galviņa gauži sāp,

Man galviņa gauži sāp,
Laid man drusku pastaigāt.

Meitiņ mīlā, meitiņ jaukā,
Tevi vienu nelaidiš',
Tevi vienu nelaidiš'
Pa tiem jūras līcīšiem.

Celi augšā brāļus, māsas,
Lai tie tevīm līdzī iet,
Lai tie tevīm līdzī iet, —
Gar jūriņu pastaigāt.

Brāļus, māsas gan necelšu,
Celšu augšā zvejnieciņ',
Celšu augšā zvejnieciņ',
Lai man savu laivu dod.

Dēlu laiva gan bij laba
Braukt pa jūras līcīšiem,
Braukt pa jūras līcīšiem,
Guldīt jūras dibinā.

Smiltis bālos vaigus grauza,
Ūdens matus plivināj',
Ūdens matus plivināj'
Dziļā jūras dibinā.

Grūtu sirdi māmuļiņa
Iet gar malu raudādam',

Iet gar malu raudādam',
Asariņas slaucidam'.

Te nu dziļos jūras viļņos,
Te nu guļ mans siržu prieks,
Te nu guļ mans siržu prieks,
Te mans mīlais auklējums.

Man bij zīle audzējama

Man bij zīle audzējama,
Man bij zīle audzējama,
Staigna purva maliņā,
Staigna purva maliņā.

:-: Bērits manis kumeliņš, :-:
:-: Staigna purva bridējiņš :-:
:-: Baltas kājas kumeļam :-:
:-: Negrib staigņu purvu brist. :-:
:-: Tev būs izbrist purvu purvus :-:
:-: Pārvest manīm ligaviņ' :-:
:-: Līgo mana ligaviņ' :-:
:-: Šo vasaru kājiņām :-:
:-: Tad uz citu rudentiņu :-:
:-: Tevi stalti vizināš' :-:
:-: No krodziņa uz krodziņu :-:
:-: Ik svētdienas baznicā :-:

:- Bērīt, manu kumeliņ, :-
:- Es tev pāri nedariš'. :-
:- Taisīš' mazas kamaniņas, :-
:- Ņemšu mazu līgaviņ'. :-

Man māmiņa piesacīja

Man māmiņa piesacīja :
„Meitiņ, puišu nekairini!“
Puiši sēde rindināje,
Man sirsniņa kutēt kute.
Lai tie citi, ko tie citi,
Man tas vienis gaužam mīle,
Tam es devu savu roku,
Savu zelta gredzentiņu.
Tam es pate pasadevu,
Mūžam kreklu audējiņa,
Mūžam kreklu audējiņa,
Mikstas vietas taisītāja,
Mikstas vietas taisītāja,
Baltpalaga klājējiņa.

Maza biju, neredzēju

Maza biju, neredzēju,
Kad nomira tēvs, māmiņ'.

Nu uzgāju ganīdama,
Kur gulēja tēvs, māmiņ'.

Baltā smilšu kalniņāi
Apakš zaļām velēnām.
Celies augšā, tēvs, māmiņa,
Es pacelšu velēniņ.

Es tev teikšu raudādama,
Ko man dara sveša māt'.
Sveša māte man' sūtija
Pie ābeles rīkstes griezt.

Pie ābeles piestājosi,
Kā pie savas māmuļiņ's.
Birst ābelei balti ziedi,
Man birst gaužas asaras.

Maza, maza es meitiņa

Maza, maza es meitiņa,
Kalnā kāpū gaviļēt.

Lai šķiet tautas dižu meitu,
Lai segloja kumeliņus.

Atjāj tautas, atrod mazu,
Apkārt grieza kumeliņus.

Meita gāja uz avotu

Meita gāja uz avotu, uz avotu,
Zaļa krūze rociņāi, rociņā.

Pretim nāca jauni kungi, jauni kungi —
Sasit meitai zaļo krūzi, zaļo krūz'.

Meita raud pēc zaļās krūzes, zaļās krūzes:
„Krūzīt, manu zaļo krūzīt, zaļo krūz'!“

Kungi meitai naudu sola, naudu sola —
Meitai naudas nevajaga, nevajag'.

Meita raud pēc zaļās krūzes, zaļās krūzes:
„Krūzīt, manu zaļo krūzīt, zaļo krūz'!“

Kungi meitai muižu sola, muižu sola —
Meitai muižas nevajaga, nevajag'.

Meita raud pēc zaļās krūzes, zaļās krūzes:
„Krūzīt, manu zaļo krūzīt, zaļo krūz'!“

Kungi meitai puisi sola, puisi sola —
Meitai puīša gan vajaga, gan vajag'.

Saspeļ, velns, to zaļo krūzi, zaļo krūzi —
Es pie puīša turēšosi, turēšos!

Es pie puīša turēšosi, turēšosi,
Kā pie zelta gabaliņa, gabaliņ'!“

Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa

:: Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa,
Puisīts gauži bēdājās. ::

:: Brīv tev brīsti, brīv peldēti
Caur ūdeni manis dēļ. ::

:: „Ne pie viena es neiešu,
Kamēr savu sagaidiš'. :::

:: Kamēr savu sagaidišu,
Patīkamu tēva dēļ.“ ::

Migla, migla, rasa, rasa

Migla, migla, rasa, rasa,
Ta man laba nedarīj:
Rasā manas kājas sala,
Miglā zuda vaiņadziņš,
Saulītēi ieraudzīju
Tautu dēla rociņāi.

Nebrauc tik dikti

Nebrauc tik dikti, nebrauc tik dikti:
Tie nav tavi kumeļiņ'.

Tie kunga zirgi, tie kunga rati
Cūku puikas pātadziņ'.

Dzied ganu meita, dzied ganu meita:
Tu jau manis nedabūs';
Tev dvēselīte, tev dvēselīte
Putras spainī noslikus'.

Kamdēļ tik stalti, kamdēļ tik balti
Mūsu ciema puisēniņ';
Zem tilta līda, zem tilta līda
Ik rītiņus kazu zīst.

Ai, jaunas meitas, ai, jaunas meitas,
Tavu liku deguntiņ':
Pašas aiz galda, pašas aiz galda,
Deguns cepļa caurumā.

Ko, puīši, rejat, ko, puīši, smejat,
Manu daiļu augumiņ',
Salīgsim mierus, salīgsim mierus,
Ienaīdiņu izbeigsim.

Dziedāsim, meitas, dziedāsim, puīši,
Ko cits citu gānīsīm.
Labāk mēs iesim padziedādami,
Nekā citus smiedami.

Nedod, Dievs, vītolam

Nedod, Dievs, vītolam
Baltiem ziediem noziedēt.

Nedod, Dievs, dzērājam
Noņem manū vaiņadziņu.

Dzērājiņa līgaviņa
Ik vakarus gauži raud.

Raud kājiņas apaudama,
Raud kumeļu baņodama.

Raud par vīra dzērumiņu,
Raud aiz bēra kumeliņa.

Neviens putniņš tā nepūta

Neviens putniņš tā nepūta,
Kā pūš sila balodītis,
Neviens putniņš tā nepūta,
Kā pūš sila balodītis.

Neviens mani tā nemilē,
Kā mil mani tautu dēls,
Neviens mani tā nemilē,
Kā mil mani tautu dēls.

Apsedz mani ar svārkiemi,
Ietin kājas kažokāi,

Apsedz mani ar svārkiemi,
letin kājas kažokā.

Ozolīti, zemzarīti

Ozolīti, zemzarīti,
Kam tu augi lejiņā ?
Aijā, aijā, aijajā,
Kam tu augi lejiņā ?

Meitas tavus zarus lauza,
Kalniņāi stāvēdam's.
Aijā, aijā, aijajā,
Kalniņāi stāvēdam's.

Laužat, meitas, ko lauzdamas,
Galotnītes nelaužat!
Aijā, aijā, aijajā,
Galotnītes nelaužat!

Lai palika galotnīte,
Kur putniemi uzņemties.
Aijā, aijā, aijajā!
Kur putniemi uzņemties.

Tur atskrēja lakstīgala
Dzeltainiemi spārniņiem.
Tā nebija lakstīgala,
Tā bij puiša līgaviņa.

Padziedāsim nu, bāliņi

Padziedāsim nu, bāliņi,
Visi vienā pulciņā.

Dievs to zin, kur citu gadu
Mēs, bāliņi, dziedāsim.

Cits būs smilšu kalniņai,
Cits būs kaļa pulciņā,

Kas būs smilšu kalniņai,
Tā mūžami neredzēs.

Kas būs kaļa pulciņai,
Tas pārnāksi sētiņā.

Padziedi, mazputniņ

Padziedi, mazputniņ',
Pavičero,
Ielēci krūmā,
Tā tava muiža.

Či, či, či, zilīte,
Kur tavi bērni ?
Augstajā kalnā,
Liepiņas galā.

Zilīte, žubīte,
Kas viņus šūpo ?

Kas viņus šūpo,
Kas viņus auklē ?

Vējmāte šūpoja,
Vējmāte auklēja,
Priedīte, eglīte,
Tās viņus šūpo.

Puiši jājā pieguļā

Puiši jāja pieguļā,
Es ar' līdzī taisījos.
Puišiem svārki, kažociņi —
Man tik balta villainīt'.

Puiši jāja zirgus pīti,
Es pie ūdens nodzerties.
Izpeld zaļa līdaciņa,
Norauj manu vaiņadziņu.

Aiznes manu vaiņadziņu,
Burbulīšus mētādama.
Tais', brālīti, oša laivu,
Brauc pēc mana vaiņadziņa.

Oša laiva, smaga laiva —
Tā nogrima dibenā,
Tais', brālīti, liepu laivu,
Brauc pēc mana vaiņadziņa.

Liepu laiva, viegla laiva —
Vējiņš dzina maliņā.
Tais', brāliti, ziedu laivu,
Brauc pēc mana vainadziņa.

To aizdzina, tā palika
Viņā jūras maliņā,
Viņā jūras maliņā —
Tautu dēlu sētiņā.

Pūtin pūta melnais mednis

Pūtin pūta melnais mednis
Sausas egles galiņā,
Sausas egles galiņā.

Tā lai pūta meitas māte,
Kas meitiņas man nedev',
Kas meitiņas man nedev'.

Ziedēj' mani linu lauki
Ar ziliemi ziediņiem,
Ar ziliemi ziediņiem.

Atnāks rudens, ņemšu sievu
Ar kurpītēm ravējiņ',
Ar kurpītēm ravējiņ'.

Saimnieks staigā šņaukādamsi,
Knipus vien tik mētādams,
Knipus vien tik mētādams.

Teica mani lielēdāju,
Maz darbiņa strādātāj',
Maz darbiņa strādātāj'.

Saimnieks rāja ik dieniņas,
Es staigāju dziedādams,
Es staigāju dziedādams.

Ko bij manim tam darīti,
Lustīgam prātiņam,
Lustīgam prātiņam!

Es uzaugu goda puisis,
No vecāsi māmuliņ's
No vecāsi māmuliņ's.

Šujat manim goda svārkus,
No vecāmi ķeselēm.
No vecāmi ķeselēm.

Saimniekam ir brūni svārki,
Man tie vecie ķelderīš',
Man tie vecie ķelderīš'.

Pūt, vējiņi . . .

Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,
Aizden mani Kurzemē;
Kurzemiece man solīja
Sav' meitiņu malējiņu.

Solit sola, bet nedeva,
Teic man' lielu dzērājiņu,
Teic man' lielu dzērājiņu,
Kumeliņu skrējējiņu.
Kuŗu krogu es izdzēru,
Kam noskrēju kumeliņu?
Pats par savu naudu dzēru,
Pats skrēj' savu kumeliņu!
Ai, lūdzama krodzeniece,
Iznes alu uz parāda;
Paaugs rudzi, paaugs mieži,
Es godīgi aizmaksāšu.
Nāks rudenis, ņemšu sievu,
Lūgšu tevi vedībās;
Dzersim kāzas trīs dieniņas,
Lai dancoja panāksnieki!

Rīga dimd! . . .

Rīga dimd! Rīga dimd!
Kas to Rīgu dimdināj' ?
Tai meitiņai pūru kala,
Kam trejādi bāleliņ' !
Tēva brālis pūru kala,
Mātes brālis atslēdziņ' .

Viņas pašas īstais brālis
Zelta vāku liedināj'.

Rikšiem bēriti es palaidu

Rikšiem bēriti es palaidu,
Rikšiem bēriti es palaidu,
Pār zaļāmi brukstalāmi, brukstalāmi,
Pār zaļāmi brukstalāmi, brukstalām'.

Pār zaļāmi brukstalāmi,
Pie bagātas mātes meitas,
Es atradu bajārīti, bajārīti,
Ar māmiņu rājamiesi, rājamies.

Rikšiem bēriti es palaidu,
Pār zaļāmi brukstalāmi,
Pār zaļāmi brukstalāmi, brukstalāmi,
Pie nabaga bārenītes, bārenīt's.

Es atradu bārenīti,
Slaukam nama istabiņu.
Labrītiņu, bārenīte, bārenīte,
Nāc ar mani parunāti, parunāt'.

Nāc ar mani parunāti,
Būsi mana līgaviņa,
Manas gultas taisītāja, taisītāja,
Atslēdziņu glabātāja, glabātāj'.

Rozēm kaisu istabiņu

Rozēm kaisu istabiņu,
Tautu dēlu gaidīdama,
Kad atnāca dievertiņi,
Slauku rozes pagultē.

Slauku rozes pagultē,
Pat' pa logu dārziņā.
Dārziņai noklausījos,
Ko runāja dievertiņ'.

Tēvs vėlēja, māte liedza,
Dievers lūdza raudādams.
Dievers lūdza raudādams,
Sīku naudu skaitīdams.

Sol' par kaķi savu naudu,
Ne par manu augumiņu —
Es jau ne'smu putna bērns,
No žagara noņemams!

Sarkandaiļa roze auga

Sarkandaiļa roze auga
Diža ceļa maliņā.

Tā izauga, tā ziedēja
Sarkanbaltiem ziediņiem.

Tā puisēnu kairināja
Visu cauru vasariņu.

Kam tu augi, kam ziedēji,
Kam puisēnu kairināji?

Brīv man augti, brīv ziedēti,
Brīv puisēnu kairināt.

Brīv puisēnu kairināt
Visu cauru vasariņu.

Saulīt' tecēj' tecēdama

Saulīt' tecēj' tecēdama,
Es paliku pavēnī.
Nava savas māmuļiņas,
Kas iecēla saulītē.

Tec, saulīte, pagaid' mani,
Ko es tevīm pasaciš'.
Aiznes manai māmuļiņai
Simtu labu vakariņ'.

Jau saulīte zemu, zemu,
Māmuļiņa tālu, tāl'.
Teku, tekū, nepanāku —
Saucu, saucu — nesasauc'.

Saulīt' vēlu vakarā

Saulīt' vēlu vakarāi,
Sēžās zelta laiviņā.
Rītā agri uzlēkdama,
Atstāj laivu ligojot.

Kam, saulīte, vēlu lēci,
Kur tik ilgi kavējies?
Aiz viņiemi kalniņiemi,
Bāra bērņus sildīdam'.

Lec, saulīte, rītā agri,
Bārenīšus priecināt.
Bārenīši gauži rauda,
Tumšu nakti staigādam'.

Saulīt' lasa uzlēkdama
Zelta rāsas lāsītes,
Tās nebija rāsas lāses,
Tās bāliņu asariņ's.

Sēju lielu rožu dārzu

Sēju lielu rožu dārzu,
Ko sev daiļi pušķoties.
No ta liela sējumiņa
Viena pate roze aug.
Bij man vienas rozēs dēļ

Tādu augstu sētu pīt?
Bij man vienas meitas dēļ,
Tādu gaŗu ceļu jāt?
Tādu gaŗu ceļu jāt,
Sviedrēt savu kumeliņu!
Sviedri bira kumeļam,
Birst man gaužas asariņas.
Nemu savu zvaigžņu segu,
Slauku sviedrus kumeļam;
Nemu zīda nēzdodziņu,
Slauku gaužas asariņas.

Seši mazi bundzenieki

Seši mazi bundzenieki
Jāj pa ceļu bungodam'.
Visiem sešiem sirmi zirgi,
Visiem caunu cepurīt's?

Visi seši sajājuši
Mana tēva sētiņā.
Divi saka: tā ir mana,
Otri divi: tas nav ties'.

Divi mani saķēruši,
Zelta krelles dāvinā.
Ne es ņemšu, ne man vajag
Tik jaunami skuķēnam.

Iešu mājā, prasīs tēvs,
Kur tu ņēmi, kas tev dev' ?
— Man iedeva ciema puīši,
Mani mazu mīlēdam'.

Mani mazu mīlēdami,
Sevīm lielu audzēdam' ;
Mani mazu mīlēdami,
Sevīm lielu audzēdam'.

Sidrabiņa upi bridu

Sidrabiņa upi bridu,
Zelta kurpes kājiņā.
Tralalā, tralalā,
Zelta kurpes kājiņā.

Sidrabs tecēj' tecēdamis,
Zelts pa virsu lidināj'.
Tralalā, tralalā,
Zelts pa virsu lidināj'.

Tu, māsiņa, muižas meita,
Tu staigāji raudādam'.
Tralalā, tralalā,
Tu staigāji raudādam'.

Sijā auzas, tautu meita

Sijā auzas, tautu meita,
Dod manami kumeļam.
Nesijāšu, nebaņošu,
Netik manam prātiņam.

Tam sijāšu, tam baņošu,
Kas tik manam prātiņam.
Tas tecēja manis dēļ
Lielu ceļa gabaliņ'!

Tautiets jūdza, brālīts jūdza,
Abi jūdza kamanās;
Abi divi miļi lūdza,
Lai es ejot klātsēdēt.

Abiem diviem sirmi zirgi,
Izrakstītas kamaniņ's.
Stundu stāvu domādama,
Kuņam sēsties kamanās.

Skaisti dziedi lakstīgala

Skaisti dziedi lakstīgala
Rīgas torņa galiņāi,
Skaisti dziedi lakstīgala
Rīgas torņa galiņā.

Es tev' lūdzu, lakstīgala,
Nāc man līdzi uz Vidzemi!
Es tev' lūdzu, lakstīgala,
Nāc man līdzi uz Vidzem'!

Nāc man līdzi uz Vidzemi,
Dzied' ābeļu dārziņai,
Nāc man līdzi uz Vidzemi,
Dzied' ābeļu dārziņā.

Ja tu skaisti nedziedāsi,
Apsolīšu vanagami,
Ja tu skaisti nedziedāsi,
Apsolīšu vanagam.

Vanags tevi apēdīsi
Pa vienai spalviņai.
Vanags tevi apēdīsi
Pa vienai spalviņai.

Stādiju ieviņu

Stādiju ieviņu
Plāniņa vidū;

Uzanga ieviņai
Deviņi zari.

Uz katra zariņa
Deviņi ziedi.

Sajāja tautiņas
Ziedīņus rauti.

Ko gribi, māsiņa,
Par vaiņadziņu ?

Vai gribi, es došu
Baltajās avis ?

— Negribu, negribu,
Tās man ir pašai.

Vai gribi, es došu
Raibajas govīs ?

— Negribu, negribu,
Tās man ir pašai.

Vai gribi, es došu
Bērajo zirgu ?

— Negribu, negribu,
Tas man ir pašai.

Vai gribi, es došu
Lin' arājiņu.

— To gribu, to gribu,
Tā manīm nevaids.

Strauja, strauja upe tecēj

Strauja, strauja upe tecēj' :-
Gar bāliņa namdurvīm. :-

Nedrīkstēju pāri jāti, :-
Baidās manis kumeliņis. :-
Jāj, bāliņi, droši pāri, :-
Nesliks tavis kumeliņis. :-
Apakšā ir baltas smiltis, :-
Viršū skaidris ūdentiņis. :-
Zobens grieza baltu smilti, :-
Straume mazgā kumeliņ'. :-
Spoša spalva kumeļami, :-
Vēl spožāki iemauktiņ'. :-

Šitā, zēni, dzīvodami
Šitā, zēni, dzīvodami,
Neziņai aiziesim.
Ai, ai, aijajā — aiziesim.
Šitā savus zābaciņus
No kājāmi nodzersim.
Ai, ai, aijajā — nodzersim.
Divas dienas, trešo nakti
Taī mazajā krodziņā.
Ai, ai, aijajā — krodziņā.
Taī mazajā krodziņā,
Taī pašai vietīņā.
Ai, ai, aijajā — vietīņā.

Sarkans alus glāzītēi
Līdz pašami dibenam.
Ai, ai, aijajā — dibenam.
Daiļa mana līgaviņa
Līdz pašami vecumam.
Ai, ai, aijajā — vecumam.

Tas bij vīris, tam bij vara
Tas bij vīris, tam bij vara!
Tas varēja lielīties.
Ar krūtēmi kalnus gāza,
Ar kājāmi rušināj'.
Rīgu nesa saujiņāi,
Jelgaviņu padusē.
Liepājiņu, mazpilsētu,
Aiz cepures aizspraudās.
Gan ir liela prūšu zeme,
Vienu stūri kustināja.

Tautiešam roku devu
Tautiešam roku devu —
Labo devu, ne kreiso.

Labo devu, ne kreisoji,
Lai bij laba dzīvošan'!

Kad es gāju tautiņāsi,
Dziesmas tīnu kamolā.

Ja būs laba dzīvošana,
Pa vienai ritināš',

Ja būs slikta dzīvošana,
Lai satrūda kamolā.

Teci, teci, kumeliņi

Teci, teci, kumeliņi,
Neej soļus skaitīdams;
Vaj es tevīm auzas devu,
Pa vienai skaitīdams?

Teci, teci, kumeliņi,
Tevis gaida, manis gaida:
Tevis gaida auzu sile,
Manis jaunā līgaviņa.
Tev auziņas muti bada,
Man' bar jaunā līgaviņa,
Man' bar jaunā līgaviņa,
Kam tik ilgi kavējos,
Kam tik ilgi kavējos
Tāi mazā krodziņā.

Teici, teici, valodiņa

Teici, teici, valodiņa,
Ko upīte burbulēja,
Ko upīte burbulēja,
Ko pogoja lakstīgal'.

Kur upīte burbulēja,
Tur uzplauka pumpuriņi ;
Kur ļautiņi klausījāsī,
Tur valodas daudzināj'.

Kā bitīte medu sūca,
Tā es ļaužu valodiņu ;
Es salīku vārdu ziedus,
Kā puķītes vaiņagā.

Ziedi paši uzziedēja,
Es nopīnu vaiņadziņu.
Visi ļaudis klausījāsī,
Kad es teicu valodiņ'.

Tili, tili, buku, buku

Tili, tili, buku, buku,
Sieviņ' vedu vezumā,
Pats tecēju kājiņām,
Pats tecēju kājiņām,
Stabulītes taisīdams.

Kamēr pats stabulēju,
Vilki sievu apēduši,
Vilki sievu apēduši,
Kaulus vien atstājuši.

Trīs jaunas meitas

Trīs jaunas meitas
Sēd rožu dārzā —
Vai, manu, vai, manu, vai!
Sēd rožu dārzā,
Pin vaiņadziņus —
Vai, manu, vai —

Nem, bāliņ, vienu,
Ēs ņemšu otru,
Ta trešā maza,
Lai aug vēl liela.

Lai aug vēl liela,
Lai paliek mājā,
Lai paliek mājā,
Lai gaida tautu.

Ai, mazā meitiņa,
Tev laba laime,
Tev jāja dienā
Trīs reizes tautas.

— Labdien, tēvs, māte!

Kur jūsu meita?

— Jāj, jāj tu projam,
Nedošu meitas!

— Jāš', jāšu projam,
Ar Dievu neteikšu,
Ar Dievu neteikšu,
Rokas nebučošu.

Ej, daiļā meitiņa,
Atver man vārtus!
Ta, vārtus veļot,
Sāk gauži raudāt.

Neraudi, meitiņa,
Nav tava vaina,
Māmiņas vaina,
Kam nesolija.

Gaid' vienu gadiņu,
Tad māte vēlēš,
Tad būsi mana
Daiļ' ligaviņa.

Trīs priedītes silā auga

Trīs priedītes silā auga,
Visas vienu gaŗumiņu;
Vienu cirta, otra lūza,

Trešā līdzī locijās.
To, kas līdzī locijās,
To pameta siliņā,
To pameta siliņā,
Vējiņam vēsināt.
Trīs meitiņas ciemā auga,
Visas vienu daiļumiņu ;
Vienu ņēma, otra nāca,
Trešā līdzī taisijās ;
To, kas līdzī taisijās,
To pameta sētiņā,
To pameta sētiņa,
Māršiņām niecināt.

Trīs sidraba upītes

Trīs sidraba upītes,
Upītes !
Tek pār brāļa pagalmiņu,
Pagalmiņ' !
Vienā dzēra raibas gov's,
Raibas gov's !
Otrā brūni kumeliņi,
Kumeliņ' !
Tāi trešajā upītē,
Upītē !

Māsiņ' vaiņag' izmazgāja,
Izmazgāj'!

Izmazgāja, izskaloj',
Izskaloj'!

Pakaņ niedru galiņāi,
Galiņā!

Vējš iepūta vaiņadziņ',
Vaiņadziņ'!

Lielā dziļā Daugavāi,
Daugavā!

Tais', bāliņi, oša laiv',
Oša laiv'!

Brauc pēc mana vaiņadziņa,
Vaiņadziņ'!

Tumša, tumša ta eglīte

Tumša, tumša ta eglīte,

Kur caunīte nakti guļ;

Tālu, tālu ta zemīte,

Kur aug mana ligaviņa.

— No kurienes tu, puisīti,

Ar tik jauku valodiņu?

— Es, māmiņa, no Vāczemes,

Nāku savas vajadzības:

Gribu jūsu meitiņ' precēt,
To, lūdzami, neliedziet.
— Velti, velti, tu, puisīti,
Pēc meitiņas tikojies:
Viena pate man meitiņa,
Ta par mazu, ta par jaunu,
Tai vēl mātes rīkstes bities,
Ne pēc jauniem puisiem dzīties.
— Jūs, māmiņa, veci ļaudis,
Jūs aplami runājiet:
Pa pārami rieksti auga,
Pa pārami āboliņi,
Jūras putni pāriem skrien,
Pa pāriem pārojas;
Tā jauniem cilvēkiem
Pa pārami pāroties,
Pa pārami pāroties,
Ik svētdienas baznīcā.

Tur es dzēru, tur man tika
Tur es dzēru, tur man tika,
Taī mazajā krodziņā:
Sarkans alus, balta kannā,
Daiļa pati nesējiņ'.
Pats es dzēru, pats maksāju
Krogā saldu alutiņ'.

Pats precēju līgaviņu,
Tēvam, mātei nezinot.

Izdzēr alu, sāsīt kannu,
Nobučoju nesējiņ'.

Simtu marku es nodzēru
Kumeļāi sēdēdams.

Būtu dzēris otru simtu,
Nestāv manis kumeliņš.

Kumeļami kājas gura,
Man pašami galva skurba.

Alutiņi, bāleliņi,
Neb' es tava stiprumiņa.

Tu varēji vīru gāzti,
Mucai spundi ārā spert.

Alutiņi, bāleliņi,
Neb' es tava vecumiņ'?

Es piedzimu, tev' atradu,
Es nomiršu, tu paliks'.

Uz Daugavas es dzīvoju
Uz Daugavas es dzīvoju,
Uz Daugavas auzas sēju. ∴∴

Pie niedrītes laivu sēju,
Pie auziņas kumeliņu. :-:
Pats uzkāpu kalniņāi,
Līgaviņas raudzītiesi. :-:
Sprūk laiviņa no niedrītes,
No auziņas kumeliņis. :-:
Ne nu laivas, ne kumeļa,
Ne nu jaunās līgaviņas. :-:

Vai bitīte nezināja

Vai bitīte nezināja,
Kur ziediņi upmalā,
Kur ziediņi upmalā?
Rairidirai!

Vai dziesmiņu kāds dziedāja,
Ko bāliņis nezināj',
Ko bāliņis nezināj'?
Rairidirai!

Kur dzirdēji to vārdu,
Kas actiņas slapināj',
Kas actiņas slapināj'?
Rairidirai!

Kur dzirdēji to vārdu,
Kas tik žēli sirdī skan,
Kas tik žēli sirdī skan?
Rairidirai!

To vārdu noklausījos
Viņpus upes tautiņās,
Viņpus upes tautiņās.
Rairidirai!

Kā pērlītes tos savēru
Jaukā daiļā virknītē,
Jaukā daiļā virknītē.
Rairidirai!

Vai, Dieviņi, kur iesim

Vai, Dieviņi, kur iesim
Mēs, dzērāji bāleliņi?
Vāczemē naudas trūka,
Kurzemē alutiņa!

Ai, salda is alutiņ,
Kā tu mani viltin vili!
Tu gulēji muciņā,
Es pār kalnu atlīgoju.

Ai, vecā māmuliņ,
Tavu saldu alutiņu!

Gana dzēru, gana skurbu,
Bet galviņa nesāpēja.

Ak, tu, Dievs, saldens alus,
Kur tie šķiti apenīši?
Aiz upītes līcīti,
Pašā Dieva dārziņā.

Alutiņi, rudacīti,
Neb es tavu stiprumiņu:
Tu varēji vīru gāst,
Vērpelei spundi spert.

Apinītis vīru kūla,
Aiz matiemi turēdams;
Miezīts kļiedza, miezīts brēca:
Nenositi brūverīti!

Vilciņš zaķi aicināja

Vilciņš zaķi aicināja
Sava dēla kristībās,
Aijaijā, trairidirā,
Sava dēla kristībās.

Ietin ietu, neliegtosi,
Nav man goda kamzoliņ',
Aijaijā, trairidirā,
Nav man goda kamzoliņ'.

Dūmi kūpa, meži dega,
Man nosvila kamzoliņš,
Aijaijā, trairidirā,
Man nosvila kamzoliņš.

Vāverīte, gudra sieva,
Gudri bērņus audzināj'.
Aijaijā, trairidirā,
Gudri bērņus audzināj'.

Pati guļ siliņāi,
Bērņi sila maliņā,
Aijaijā, trairidirā,
Bērņi sila maliņā.

Visi gani mājās dzina

Visi gani mājās dzina,
Visiem vārtu vērējiņ'.
Raidu, raidu, raidaidā,
Visiem vārtu vērējiņ'.

Es ar' būtu mājās dzinis,
Man nav vārtu vērējiņ'.
Raidu, raidu, raidaidā,
Man nav vārtu vērējiņ'.

Sveša māte pretī nāca,
Rīkšu sauja padusē.

Raidu, raidu, raidaidā,
Rikšu sauja padusē.

Kad bij agri, tad man' kūla,
Kad bij vēlu, tad man' baŗ'.
Raidu, raidu, raidaidā,
Kad bij vēlu, tad man' baŗ',

Visiem rozēs dārzā ziedi

Visiem rozēs dārzā ziedi,
Manas rozēs neziedēja.
Tādēļ manas neziedēja,
Ka es augu kaŗavīris.

Šūpo mani, mamulīte,
Tu vairs ilgi nešūposi,
Šūpos mani jūŗas viļņi,
Kaŗavīru laiviņai.

Visi mani radi raud

Visi mani radi raud,
Ka es kalpa līgaviņ',
Kam radiņi, jūs raudiet,
Kad es pate neraudāj'?

Ai, radiņi, neraudat,
Vai kalpami maizes trūkst?
Vai neauga mieži, rudz'
Kalpa vīra tūrumā?

Daža laba kalpa siev'
Cimdā naudu žvadzina;
Daža laba saiminiec'
Cimdā slauka asariņ's.

Liedzi, māte, kam liegdam',
Kalpam mani gan neliedzi;
Labāk gāju pie kalpiņ',
Ne pie slinka tēva dēl'.

Zvirbuli, zvirbuli

Zvirbuli, zvirbuli,
Kad ņemsi sievu?
Ai žam, ai žam,
Kad ņemsi sievu?

Rudenī, rudenī,
Pa miežu laiku,
Ai žam, ai žam,
Pa miežu laiku.

Zvirbulis aicina
Visādus viesus,

Ai žam, ai žam,
Visāds viesus.

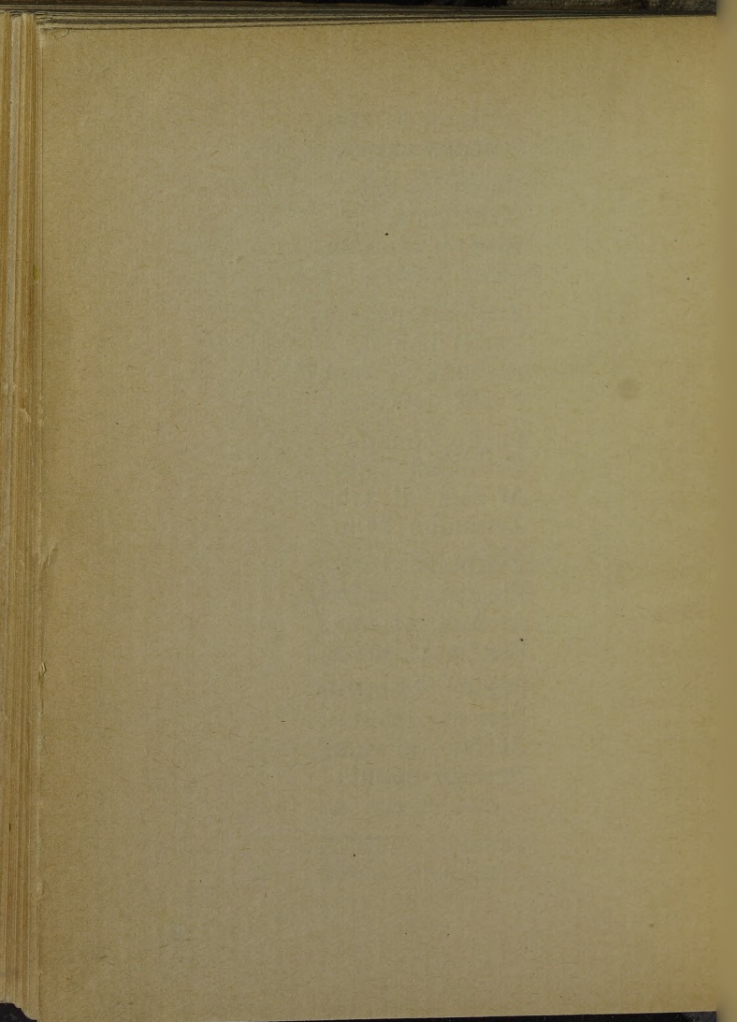
Pūcīte aizgāja
Neaicināta,
Ai žam, ai žam,
Neaicināta.

Zvirbulis paņēma
Pucīti dancot,
Ai žam, ai žam,
Pucīti dancot.

Pūcīte nomina
Zvirbulim kāju,
Ai žam, ai žam,
Zvirbulim kāju.

Zvirbulis aizgāja
Pie tiesas sūdzēt,
Ai žam, ai žam,
Pie tiesas sūdzēt.

Pūcītei nosprieda
Pērienu dabūt,
Ai žam, ai žam,
Pērienu dabūt.

Saturs

Lappusē

Ievads 5

Arijas un romanses:

Nāc, paklausies, draudziņ	9
Tev pukst šī sirds	9
Lai man to ziedonis stāsta	10
Kas meiču prec	11
Miņjona	11
Ak, tveŗat	12
Vai tev neilgojas sirds	13
Pār visu zemi mila valda	15
Sirsniņš „sveiks“ jums, draugi	16
Meitenes sirsnīņa	18
Mīji lūdzu jums es	19
Barkarolla	20
Ja it visas meitenītes	21
Kur paliek draudziņš mans	21
Ak, cik es gurda	22
Ikviens ir nolemts milas varai	23
Ak, kur, ak, kur gan visas gaisāt	24
Meitenītes zeltenītes	24
Šveika dziesmiņa	25
Ak, mana saule	26

Modernie šļāģeri:

Sonny Boy	29
Bimbambulla	29
Kad skūpstu roku jums, madām	30
Trīs vārdus vien es tevīm teiktu	32
Gaida, Gaida	33

Dejo, dejo	33
Neej prom	34
Dzer, dzer, brālīti, dzer	35
Es savu sirdi zaudējis reiz esmu	36
Div' sārtas rozes	38
Cerīni kad baltie atkal plauks	39
Es meklēju tādu, kā tu	40
Skaistais Žigolo	40
Trīs musketieri	41
Tam, kas dziesmās baudu rod	42
Kur skatus dedzīgus tev raida	42
As'ru pērles	43
Tumšsārtās rozes	43
Tu, mana spožā saule	44
Viss zem saules ļoti ātri beidzas	45
Neraudi, puisēn	45

Patriotiskās viesību dziesmas:

Dievs, dod mūsu tēvu zemei	49
Lai kopā sanākam	49
Nu sveiki, brāļi	50
Nevis slinkojot un pūstot	50
Latviski lai atskan dziesmas	51
Sveiks tēvijai	52
Cik mīļa esi, tēvija	54
Pulcējaties, ļaužu bari	55
Ar Dievu, mīļā tēvija	56
Šie kauli, šī miesa	57
It kā ērglis gaisā	58
Cīņšanās	59
Man dziesmas manta vienīgā	59
Daugaviņa, māmuliņa	61
Latvijas kalnājos, Latvijas lejās	62

Ozoli vēl Latvijā	63
Beveriņas dziedonis	64
Klau, kā skaņas tric un ceļas	65
Galva ar trim šķēpiem	66
Kam spēks un dūša sirdi mit	67
Aumeistaram sūra dzīve	68
Sniedz man šurp, jaunekli, ragu	69
Trimpula	70
Svešumā klistot	71

Jautrās viesību dziesmas:

Lai zibeņo un rūc	75
Dod vēlreiz	76
Vaj'g smērēt	77
To es zinu, to es māku	78
Zelts un sudrabs patik man	79
Dzert un dziedāt patik man	80
Nu mēs, bāliņi, satatikušies	81
Vaj tev neilgojas sirds	82
Tā uz vakaru	83
Vecā Grieta	85
Skrīveram ir grūta dzīve	86
Jūdzu savu pletizeri	87
Lustīgs tēvs ar māmuļiņu	88
Meldermeitiņa	89
Ziņģe par melderzelli	90
Jautrie zēni	91
Kur tad tu nu biji, āziti manu?	92
Viens kungs, pa vārtiem iejādams	93
Iekš meža ir viens nams	95
Es grib' ritā mežā braukt	99
Dzivoj' pie kundziņa	102
Ech, mā, ti mojā	104
Jauki dzīvot Vecaucē	105

Studentu dziesmas :

Gaudeamus	111
Brāļi, šodien priecāj'ties	112
Ak, vecā buršu greznība	113
Students apkārt ceļojot	114
Strauji, kā vilņi	116
Nav tas skumjais rudens lietutiņš	117
Mūža ziedons tik īss	118
Liec, lai glāze staigā	120
Esmu apkārtstaigulis	121
Pikols	124
Krambambuli	124
Brāļi, vai vēl jauni mēs	125
Šis alutiņš, kas mūsu pašu	126
Brālit, iedzer vēl reiz	127
Vai gudrās dabas mājiens	129
Iedzer, brālit	130
Ja es reiz būtu vecais Dievs	131
lemet, papiņ	132
Raug, draugi, kā šī kanna mirdz	133
Alus un mīlestība	134
Vakarā ap šādu laiku	135
Vakar, vai tas ticams, brāļi ?	135
Jonass	137
Kad Noass šķirstu atstāja	138
Buenos-Aires jūrmalā	140
Pie Stūra-Stepa	141
N. N. gāja uz krodziņu	143
Aiz tiem purviem	143
Tur, augšā, uz bēniņiem	144
Balts zārks ar melnām pumpām	145
Reiz bija rozīte	146
Uzmet garu	147

Es esmu lustīgs dzīvotājs	149
Ja nebūtu mums dakteŗu	150
Lielais ekonoms	152
Vienāds vecums daudzreiz līdz	154
Pāvests un sultans	155
Mēness spīd aiz kūts	156
Puiši meitas apsūdzēja	157
Daugav's malā stalts kā niedra	158
Kad aiziesi uz Siguldu	160
Kur, Dieviņi, tu paliksi	161
Man bij maza grāmatiņa	162
No paša Dieva ligsmība mums dota	164
Tā iedzeršana laba lieta	165
Ar Dievu, nu mums jāšķirās	166

Kaŗavīru dziesmas :

Pie tēvu zemes dārgās	171
Imanta	171
Kaut klinšu akmens šķeltos	173
Kaŗa vīri bēdājās	174
Div' dūjiņas gaisā skrēja	175
Pate māte savu dēlu	176
Ej, māsiņa, dārziņai	177
Zirgi zviedza, velni brauca	178
Es kaŗai aiziedams	179
Cēkulota zīle dzied	179
Nu ar Dievu, Vidzemīte	180
Pie Donavas	181
Aizjāja latvietis	182
Latvju strēlnieks	183
Cel mani pār par Daugavu	184
Viens saucējs sauc pie Daugavas	186
Kad man, uz vakti stāvošam	187

Tur tālā kaŗa laukā	189
Baltā roze	190
Apkārt kalnu gāju	191
Tālāk tik trauc	192
Jātnieku dziesma	193
Sark'nais rits	194

Milestības, pasaules skumju un dabas dziesmas :

Daŗu skaistu ziedu	199
Pa Daugavu laivinieks irās	200
Loreleja	201
Stāsti manīm, Daugaviņā	202
ŗenatne	203
ŗe, kur ligo prieŗu meŗi	204
Bārenīte	205
Cik ezers rāms	206
Svēta nakts, ak, izlej	207
Gāŗēja dziesma naktī	208
Lūŗšana	209
Cūkas ganot, Matisiņam	209
Jauki dzīvot tēvijā	211
Jūŗas malā esmu dzimis	212
Kā zvejnieks mazā laiviņā	213
ŗaunās acis	213
No visas sirds un simtreiz sveiks	215
Vai, puķīt, sacīt zini	216
Viss ir jauks vasarā	216
Nāc lidzi, mana lŗgaviņ	217
Ak, puķīt, tavu noskumŗan'	217
Ritos, kad gaiŗi dzied	219
Jauns dārznieks vienreiz bija	219

Vienalga man	221
Tik man vairs nē	221
Es nezinu un nesaprotu	222
Jel nedusmo	223
Kam raudi.	224
Melniem matiem, tumšām acīm	225
No rita mazā gaismiņā	226
Jauks vasar's rits bij svētdienā	228
Pie vārtiem, akas malā	230
Skaistu rozi redzēja	231
Ja ar' tevīm simtām avju	232
Jau ziedonis klātu	233
Ritu vairs nebūšu mājās	234
No tevis es kaut tālumā.	235
Alpu rozīte	236
Stāvu es pie lodziņa	237
Tur tālu, tālu, mana sirds	238
Uz viņa kapa	238
Uz jūrmalas krasta	239
Mili mani	240
Alā verdī	241
Ceļinieks	242
Upe un cilvēka dzīve	243
Bēglis	245
Kapsēta.	246
Pie loga ziemas naktī.	246
Ceļinieks	248
Kad būs as'ras izraudātas	248
Teici to stundu, to brīdi.	249
Mīlestība	250
Nāc man līdz.	250
Mirdzi kā zvaigzne.	251
Ilgošanās	252

Tev dziļi acis ieskatīju	253
Mēness starus stigo	253
Sapņu tulumā.	254
Aijajā	255
Pasaciņa	256
Sikie pirkstiņi	257
Skani mana dziesmiņa	258
Es atminos rožainos laikus	258
Bakchanale	259
Domāju es domas dziļas.	261
Kā gulbji	264
Tu to zini.	264
Ļaujāt man sērot	265
Mans kaps.	266
Brūklenājs	267
Pie Daugavas.	267
Sapņot man tikas	268
Ak, dzimtene.	269
Daugava, tu, dailā rota	270
Tu mīla man.	272
Nāc, jel nāc	273
Ziedēja dārziņā	274
Ej prom, ej prom	274
Augusts un Līna	276
Jel atstāj man'	278
Pie alus galda sēdēja	279
Trijjūgs.	281
Traucies, trijjūgs.	282
Padoms jaunībai.	283
Iz senlaikiem.	284
Baltās akācijas	285
Čiepiņa.	286
Viļinošas skaņas.	287

Vasaras naktī.	288
Uz māju ejot.	289
Kad zvaigznes dziest	291
Jaunibal	292
Vēl tu rozēs plūc	293
Mūžam zili ir Latvijas kalni	294

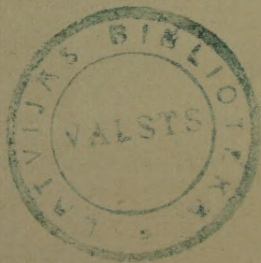
Tautas dziesmas:

Aijā, žūžū, laču bērni.	299
Ai, zaļajā līdaciņā	299
Aiz Daugavas suņu muiža	300
Aiz kalniņa dūmi kūpa	301
Aiz kalniņa miežus sēju.	301
Aiz kalniņa dūmi kūp.	302
Aiz upītes es izaugu	303
Aiz upītes jēri brēca	304
Apsegloju melnu kuili.	305
Aun, meitiņa, baltas kājas	307
Āvu, āvu baltas kājas.	307
Bandinieka rudzi auga	308
Bārenītes slavināšana	309
Bērīts manis kumeliņis	311
Bij man vienas rozēs dēļ	312
Brālīts savu isto māsu	313
Čaur sudraba birzi gāja	314
Čučī, mana ligaviņa	315
Divi sirmi kumeliņi	316
Dzeltens manis kumeliņis	317
Dzērājs puisis bēdājās.	318
Dziedāj' tautu tīrumā	319
Dziedi, raudi, tautu meita	320
Ej, bāliņi, lūkoties	320
Ej, saulīte, driz pie Dieva	322

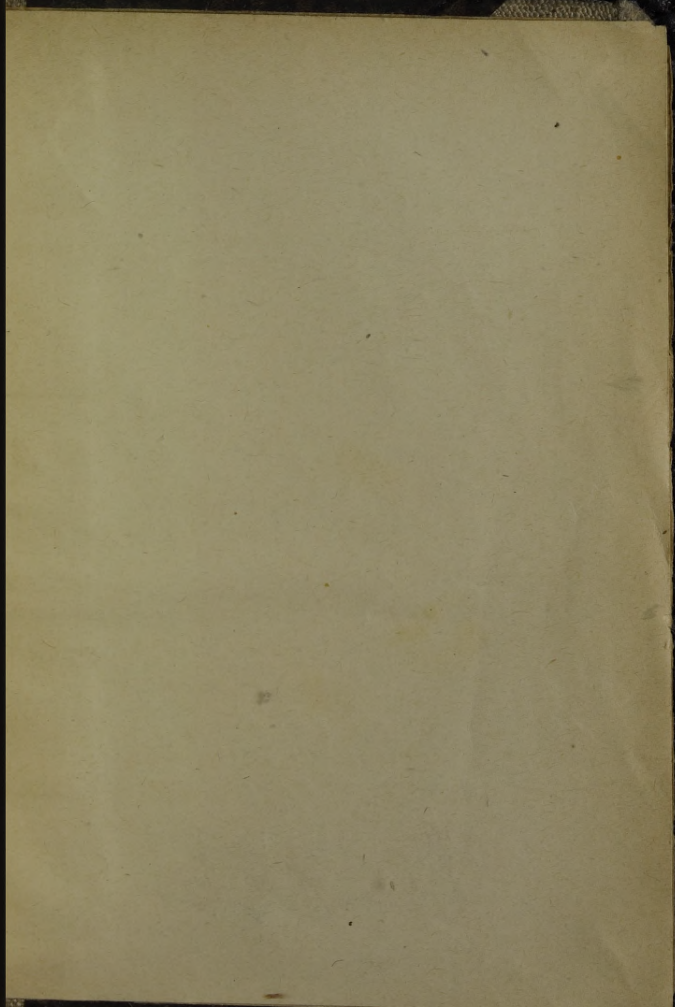
Es ar sauli saderēju	322
Es bij puika, man bij vara	323
Es redzēju jūrīnā	324
Es savai māmiņai	325
Es tautiešam apsolīju	326
Es uzgāju ganīdamis	329
Es uzkāpu kalniņā	330
Grūti pūta sila priede	331
Jāju dienu,āju nakti	328
Jūrīn' prasa smalku tiklu	332
Kade pārņaksi, bāleliņ	333
Kad es biju jauns puisītis	333
Kad man būtu ta naudiņa	334
Kas kaitēja nedzīvoti	335
Kas tie tādi, kas dziedāja	336
Ko tu raudi, kas tev kait	337
Krauklīts sēž ozolā	337
Kulies pati, rudzu rija	338
Kumeliņi, kumeliņi	339
Kur tu augi, daiļa meita	340
Kur tu skrīsi, vanadzīni	341
Kur tu teci, kur tu teci	342
Labāk manu iesaliņu	343
Laimīt kliedza, laimīt brēca	344
Ligodama upe nesa	345
Ligo laiva uz ūdeņa	345
Lokatiesi, mežu gali	347
Māmiņ miļā, māmiņ jauka	347
Man bij zīle audzējama	349
Man māmiņa piesacīja	350
Maza biju, neredzēju	350
Maza, maza es meitiņa	351
Meita gāja uz avotu	352

Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa	353
Migla, migla, rasa, rasa	353
Nebrauc tik dikti	353
Nedod, Dievs, vitolam	355
Neviens putniņš tā nepūta	355
Ozolīti, zemzarīti	356
Padziedāsim nu, bāliņi	357
Padziedi, mazputniņ	357
Puiši jāja pieguļā	358
Pūtin pūta melnais mednis	359
Pūt, vējiņi	360
Rīga dimd	361
Rikšiem bēriņi es palaidu	362
Rozēm kaisu istabiņu	363
Sarkandaiļa roze auga	363
Saulīt' tecēj' tecēdama	364
Saulīt' vēlu vakarā	365
Sēju lielu rožu dārzu	365
Seši mazi bundzinieki	366
Sidrabiņa upi bridu	367
Sijā auzas, tautu meita	368
Skaisti dziedi, lakstīgala	368
Stādiju ieviņu	369
Štrauja, strauja upe tecēj'	370
Šitā, zēni, dzīvodami	371
Tas bij vīris, tam bij vara	372
Tautiešami roku devu	372
Teci, teci, kumeliņi	373
Teici, teici, valodiņa	374
Tili, tili, buku buku	374
Trīs jaunas meitas	375
Trīs priedītes silā auga	376
Trīs sidraba upītes	377

	Lappusē
Tumša, tumša tā eglīte	378
Tur es dzēru, tur man tika	379
Uz Daugavas es dzīvoju	380
Vai bitīte nezināja	381
Val, Dieviņi, kur iesim	382
Vilciņš zaķi aicināja	383
Visi gani mājās dzina	384
Visiem rozēs dārzi ziedi	385
Visi mani radi raud	385
Zvirbuli, zvirbuli	386

LC 496

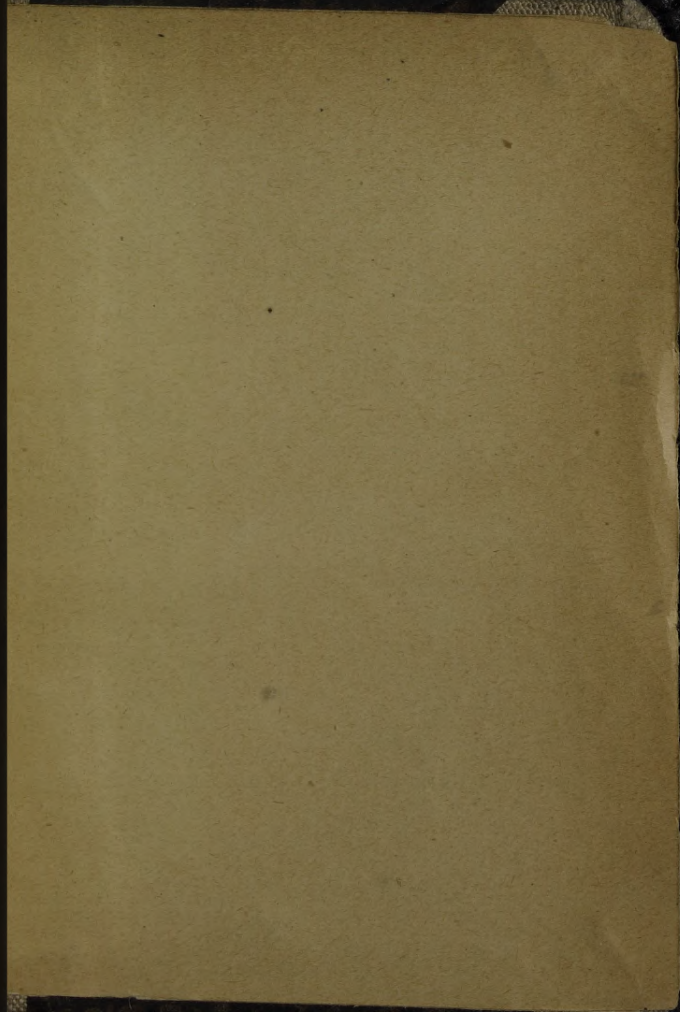
Vāku zīmējis
Z. Vidbergs

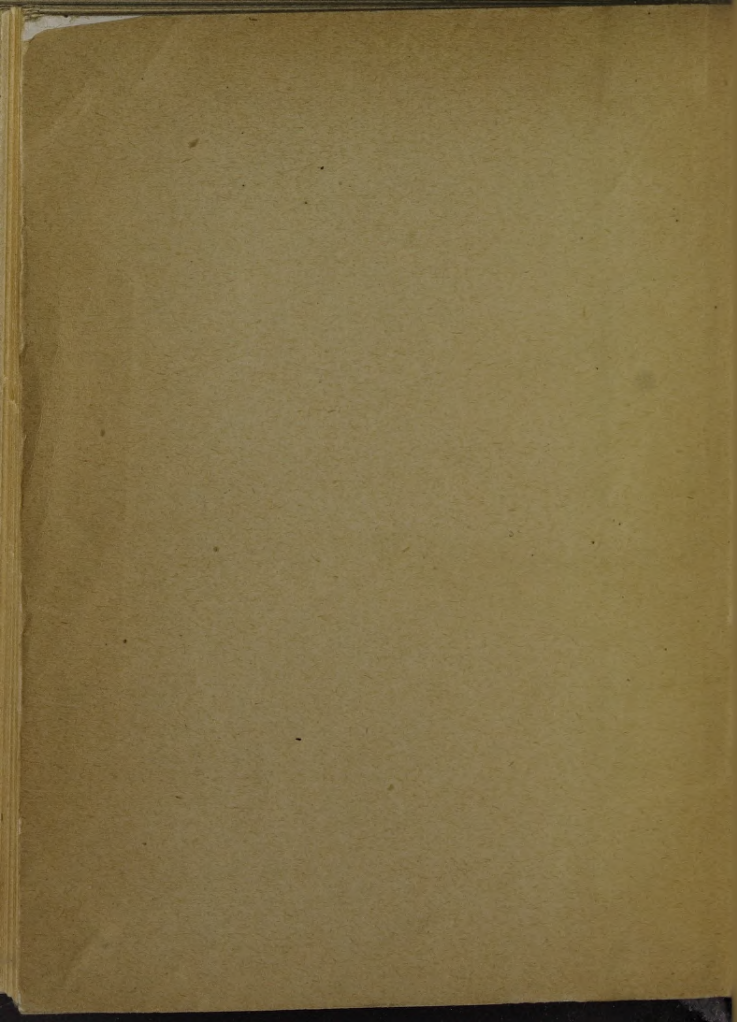
LC 496

316-30

14 APR 1930

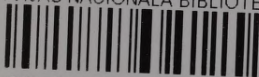
Maksā Ls 2.—

2.5

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309069242